

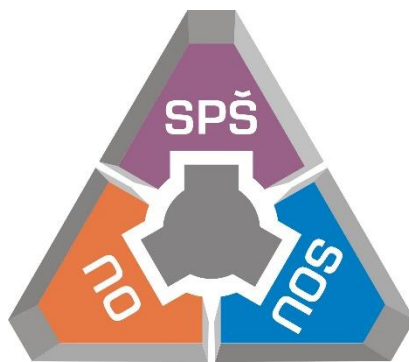
STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA, VLAŠIM, KOMENSKÉHO 41

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro žáky a další uchazeče, kteří ukončili povinnou školní docházku

Název školního vzdělávacího programu

STAVBA A PROVOZ STROJŮ

Kód a název oboru vzdělání

23-41-M/01 STOJÍRENSTVÍ

Stupeň poskytovaného vzdělání:

střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma studia:

čtyřleté denní studium

1. Identifikační údaje

Údaje o škole a zřizovateli:

Název školy: Střední průmyslová škola, Vlašim, Komenského 41
Adresa školy: Komenského 41, 258 01 Vlašim
RED IZO: 600006697
IČ 61664553
Zřizovatel: Středočeský kraj
Zborovská 11, 150 21 Praha 5
IČ 70 89 10 95

Kontakty pro komunikaci se školou

Jméno: Ing. Bohumil Bareš - ředitel školy
Mgr. Rostislav Baran zástupce ředitele,
Ing. Dagmar Benačanová - koordinátor pro ŠVP
Telefony 317 768 214 317 768 224 317 768 311
E-mailová adresa sps@sps-vlasim.cz
Adresa webu www.sps-vlasim.cz

Použité RVP a údaje o vzdělávání

Název RVP 23-41-M/01 Strojírenství
Dosažené vzdělání Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Platnost 1. 9. 2020
Délka studia v letech 4 roky
Forma vzdělávání denní forma vzdělávání

2. Obsah:

Obsah

1.	Identifikační údaje	2
2.	Obsah:	3
3.	Charakteristika vzdělávacího programu	6
3.1.	Identifikační údaje oboru	6
3.2.	Profil absolventa.....	6
	Popis uplatnění absolventa v praxi	6
	Obecné vzdělávání	6
	Další výsledky vzdělávání – okruhy pracovních činností.....	7
	Klíčové kompetence.....	8
	Odborné kompetence	11
3.3.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	13
	CELKOVÉ POJETÍ VZDĚLÁVÁNÍ V DANÉM OBORU	13
	KONCEPCE ŠKOLY	14
	REALIZACE KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ VE VÝUCE	16
	REALIZACE ODBORNÝCH KOMPETENCÍ	17
	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VÝUKY.....	17
	DALŠÍ VZDĚLÁVACÍ A MIMOŠKOLNÍ AKTIVITY	19
	ORGANIZACE VÝUKY	19
	ZPŮSOBY A KRITERIA HODNOCENÍ ŽÁKŮ	20
	ZÁSADY HODNOCENÍ.....	20
	HODNOCENÍ CHOVÁNÍ	21
	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	22
	BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ PREVENCE.....	23
	PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ KE STUDIU	23
	ZPŮSOB UKONČOVÁNÍ STUDIA	23
3.4.	Charakteristika školy.....	24
	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	24
	VYBAVENÍ ŠKOLY	24
	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	25
	DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	25
	SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	25
	INFORMAČNÍ SYSTÉM	25

3.5.	Podmínky realizace ŠVP	26
	Materiální, personální a technické zabezpečení výuky.....	26
	Odborné učebny	26
	Školní dílny a laboratoře.....	26
	Klasické učebny	26
	ITC vybavení školy.....	26
	PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	27
	PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTECH	27
3.6.	Spolupráce se sociálními partnery.....	28
	Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP	28
3.7.	Začlenění průřezových témat	29
	Občan v demokratické společnosti	29
	Člověk a životní prostředí.....	29
	Člověk a svět práce	30
	Informační a komunikační technologie	31
4.	Učební plán	32
	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP.....	32
	Učební plán ročníkový	33
	Přehled využití týdnů	33
5.	Učební osnovy	34
5.1.	Jazykové vzdělávání a komunikace	34
	Český jazyk a literatura.....	34
	Anglický jazyk.....	48
	Německý jazyk.....	56
	Konverzace z anglického jazyka.....	65
	Konverzace z německého jazyka	69
5.2.	Matematické vzdělávání.....	72
	Matematika	72
5.3.	Společenskovědní vzdělávání	78
	Občanská nauka	78
	Dějepis	86
5.4.	Přírodovědné vzdělávání	91
	Fyzika.....	92
	Chemie	100
	Základy ekologie.....	104
5.5.	Vzdělávání pro zdraví	106
	Tělesná výchova.....	106

5.6. Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	120
Informatika.....	122
5.7. Ekonomické vzdělávání	128
Ekonomika	128
5.8. Odborné vzdělávání.....	136
Strojírenská technologie.....	136
Praxe	149
Stavba a provoz strojů.....	158
Automatizace	172
Elektrotechnika	177
Kontrola a měření	182
Programování CNC.....	187
Konstruování v CAD	193
Mechanika.....	199
Technická dokumentace.....	207

3. Charakteristika vzdělávacího programu

3.1. Identifikační údaje oboru

název oboru	Strojírenství
kód	36-47-M/01
stupeň vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
délka studia	4
forma studia	denní forma vzdělávání
platnost	1. 9. 2020

3.2. Profil absolventa

Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolventi příslušného vzdělávacího programu se uplatní zejména ve středních technickohospodářských funkcích v odvětví strojírenství i v příbuzných technických oborech, při zajišťování konstrukční a technologické stránky výrobního procesu, v provozu, v údržbě provozu strojů a zařízení, obchodně-technických službách, marketingu apod.

Příklady pracovních pozic, které mohou absolventi v praxi vykonávat: projektant, konstruktér, technolog, programátor CNC strojů, mistr, plánovač a další.

Popis očekávaných výsledků vzdělání absolventa

Obecné vzdělávání

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- dodržovali obecné a pro obor specifické zásady bezpečnosti práce, ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární prevence
- dodržovali obecné a pro obor specifické zásady ochrany životního prostředí
- dodržovali principy efektivního ekonomického a ekologického provozu
- řešili samostatně, pohotově a zodpovědně úkoly na svěřeném pracovišti a pracovali podle stanovených technologických postupů
- uměli pracovat v týmu, upevňovali interpersonální vztahy a adekvátně jednali s lidmi
- zvládali běžné pracovní i životní situace
- organizovali si účelně práci a pracoviště a udržovali na něm pořádek a čistotu
- orientovali se v tržní ekonomice a uplatňovali se na měnícím se trhu práce a akceptovali jeho požadavky
- sledovali vývojové trendy oboru v rámci systému celoživotního vzdělávání
- využívali prostředků informačních a komunikačních technologií v pracovním i v osobním životě
- pracovali s informacemi a informačními zdroji
- využívali cizí jazyk v odborné i osobní komunikaci na úrovni úplného středního odborného vzdělání
- pracovali v souladu s platnou legislativou a platnými normami a standardy v daném oboru
- řídili, organizovali a kontrolovali činnost a výsledky pracovního týmu

Další výsledky vzdělávání – okruhy pracovních činností

Konstrukční příprava výroby s podporou výpočetní techniky

- uplatňování zásad technického kreslení
- vyhotovení dvourozměrného výkresu výrobní součásti a celku klasicky a pomocí PC
- vyhotovení rozpisky na výkrese a odděleného kusovníku – seznam vyráběných součástí a nakupovaného materiálu s využitím klíčových slov pro počítačové zpracování pro technologii, nákup, řízení výroby, prodej
- provádění výpočtů pevnosti a tuhosti
- modelování součásti a celku trojrozměrně
- sestavování návodu k používání výrobku (bezpečnost práce, zprovoznění, ovládání, údržba, likvidace)

Technologická příprava výroby s podporou výpočetní techniky

- vyhotovení technologických postupů výroby součástí a celků po jednotlivých profesích a operacích
- stanovení normy spotřeby času přípravného a kusového na výrobu součásti a celku
- stanovování číselných parametrů pro operaci na stroji pro zhotovení součásti nebo data do programu číselně řízeného stroje pro operace pro zhotovení součástí
- vypracovávání technologických postupů z hlediska bezpečnosti, jakosti a ekologie práce

Řízení výroby

- • vedení kolektivu spolupracovníků – rozdělení a kontrola úkolů, vedení porady, zápisy z jednání
- zajišťování procesu trvalé optimalizace výroby s ohledem na velikost série, nákladů a výrobní možnosti

Řízení jakosti a spolehlivosti výrobků

- zajištění ekologie výběru, provozu a likvidace nástrojů, strojů a zařízení, provozních médií – kontrolování a zkoušení součástí a funkčních celků dle výkresu – kontrola rozměrová, tvarová, drsnosti, fyzikální, funkční, parametrická, spolehlivosti
- systém managementu jakosti dle ČSN ISO EN 9001 a systém managementu ekologie dle ČSN, EN, ISO 14001
- Údržba a provoz strojů a zařízení provádění preventivních prohlídek, oprav a revizí strojů a zařízení
- realizace návrhů na vylepšení, případně modernizaci stávajícího výrobně technického vybavení strojírenských provozů

Rozvoj a výzkum

- marketing – průzkum vlastností nového výrobku
- výzkum a vývoj výrobku po konstrukční stránce
- rozvoj technologických metod a výrobního zařízení

Technická normalizace a technické a právní informace

- používání technických norem ČSN, EN, ISO, IEC
- posuzování výrobní základny a zpracování návrhů na její zlepšení, na snížení pracnosti a materiálových nákladů

- vyhodnocování plnění výkonových norem
 - využívání různých informačních zdrojů jako je internet, časopisy, knihy, sbírky zákonů, vyhlášek a nařízení vlády a směrnic EU
- výběr a zprostředkování přenosu těchto informací do příslušných útvarů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Odborné kompetence

Navrhovat a konstruovat strojní součásti, mechanismy a části strojů, nástroje, nářadí, přípravky aj. výrobní pomůcky, volit prvky technického vybavení budov, technologického vybavení pracovišť apod. a navrhovat jejich umístění

- četli a vytvářeli výkresy součástí, výkresy sestavení, schémata aj. produkty grafické technické komunikace používané ve strojírenství; orientovali se v jednoduchých stavebních výkresech a jednoduchých elektrotechnických schématech
- zpracovávali k výkresům součástí a sestavení další navazující konstrukční dokumentaci
- dimenzovali strojní součásti a konstrukce, kontrolovali jejich namáhání a deformace
- uplatňovali zásady technické normalizace a standardizace, využívali při řešení technických úloh normy, strojnické tabulky aj. zdroje informací
- navrhovali základní druhy spojů a volili spojovací součásti, navrhovali a dimenzovali strojní součásti k přenosu pohybu, potrubí a armatury aj. konstrukční prvky strojů a zařízení
- zpracovávali návrhy jednoduchých tekutinových mechanismů sestavených ze standardních prvků
- konstruovali jednoduché řezné nástroje, nástroje ke tváření, jednoduché přípravky, měřidla aj. výrobní pomůcky
- volili pro strojní součásti a nástroje vhodné materiály, druhy polotovarů, druhy a rozměry předvýrobků; u kovových materiálů předepisovali jejich tepelné zpracování, povrchovou úpravu apod.

Navrhovat způsoby, technická zařízení, nářadí, nástroje, výrobní pomůcky a technologické podmínky k přeměně surovin, předvýrobků a polotovarů na strojírenské výrobky

- navrhovali technologické postupy hotovení jednodušších součástí a postupy montáže jednodušších podskupin či výrobků
- vytvářeli popisy jednotlivých technologických operací pro výrobu nesložitých součástí
- určovali stroje, zařízení, komunální nástroje, nářadí, měřidla a další výrobní pomůcky pro uskutečnění jednotlivých technologických operací
- navrhovali základní koncepci jednoduchých operačních nástrojů, nářadí, měřidel a dalších výrobních pomůcek
- stanovovali technologické podmínky pro operace obrábění, tváření, tepelného zpracování apod.
- určovali pomocné a provozní materiály a hmoty, potřebné k uskutečnění předepsaných technologických operací
- vytvářeli programy pro vykonávání jednodušších pracovních operací na číslicově řízených strojích
- navrhovali způsoby a podmínky kontroly jakosti součástí a výrobků

Navrhovat systémy péče o technický stav strojů a zařízení, způsoby zjišťování jejich technického stavu, postup práce při jejich revizích, údržbě a opravách

- zpracovávali údaje pro objednávky potřebných náhradních dílů a komponent strojů a zařízení
- zpracovávali v souladu se servisní a provozní dokumentací strojů a zařízení plány jejich ošetřování a údržby
- navrhovali s použitím servisní dokumentace strojů a zařízení způsoby zjišťování jejich technického stavu či závad
- rozhodovali o způsobu opravy závad běžných konstrukčních uzlů a agregátů strojů a zařízení
- vedli záznamy o provozu, údržbě a opravách strojů a zařízení

Měřit základní technické veličiny

- vyhodnocovali výsledky uskutečněných měření a zpracovávali o nich záznamy a protokoly
- používali měřidla a měřicí přístroje, vhodně aplikovali běžné způsoby kontroly a měření základních technických veličin
- měřili délkové rozměry, úhly, tvary, vzájemnou polohu ploch a prvků součástí a jakost jejich povrchu
- prováděli zkoušky mechanických vlastností technických materiálů, jednoduché zkoušky jejich technologických vlastností, zkoušky vlastností provozních hmot a materiálů, kontrolu strojních součástí a nástrojů a podíleli se dílčími měřeními na komplexních měřeních a zkouškách strojů a zařízení

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií pro podporu efektivní práce

- využívali aplikační programy pro podporu projektové a konstrukční přípravy výroby
- využívali aplikační programy pro podporu technologické přípravy výroby
- využívali aplikační programy pro podporu péče o technický stav strojů
- prezentovali myšlenky a návrhy s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- znali systém péče státu o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout
- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařili se svými finančními prostředky

3.3.Charakteristika školního vzdělávacího programu

CELKOVÉ POJETÍ VZDĚLÁVÁNÍ V DANÉM OBORU

Studijní obor Stavebnictví – ŠVP Stavba a provoz strojů je určen pro žáky se zájmem o strojařinu, kteří rádi od dětství rozebírají a znovu skládají různé strojky a stroje.

Jde o žáky se zájmem o stavbu a provoz strojů, kteří se zajímají, jak co funguje a zajímají se o nejmodernější strojírenské technologie, hledají nejen možnosti jejich využití, ale také hledají možnosti jak tyto technologie vylepšit jak zefektivnit stavbu a provoz strojů. Mají zájem o mechaniku, Elektrotechniku, Automatizaci, ale také o programování CNC či kontrolu a měření strojů. Aby se v strojírenství dobře orientovali, musí se naučit dobře číst i technickou dokumentaci.

Absolvent oboru Strojírenství získá úplné střední vzdělání, což mu umožní pokračovat ve studiu na vysoké škole především na strojních fakultách a příbuzných směrů, ale také na jiných školách. Absolventi, kteří v dalším studiu nepokračují, jsou díky bohatému odbornému základu schopni začít pracovat v odborné praxi, podnikat, nebo rychle změnit profesní orientaci podle potřeby. Absolventi příslušného vzdělávacího programu se uplatní zejména ve středních technickohospodářských funkcích v odvětví strojírenství i v příbuzných technických oborech, při zajišťování konstrukční a technologické stránky výrobního procesu, v provozu, v údržbě provozu strojů a zařízení, obchodně-technických službách, marketingu apod.

Příklady pracovních pozic, které mohou absolventi v praxi vykonávat: projektant, konstruktér, technolog, mistr ve výrobě a servisu strojů a zařízení, dispečer, kontrolor, dílenský plánovač, programátor a operátor CNC obráběcích strojů a i jiných technologických zařízení, provozní technik, technik investic a engineeringu, obchodní zástupce, technický manažer provozu, a další

Po nabytí potřebné praxe jsou absolventi schopni uplatňovat získanou kvalifikaci při samostatné podnikatelské činnosti ve strojírenství. Je vzděláván tak, že získá návyky a dovednosti potřebné nejen pro terciární, ale i celoživotní vzdělávání.

KONCEPCE ŠKOLY

Pedagogičtí pracovníci školy využívají ve výchovně vzdělávacím procesu vyučovací metody, jejichž funkce jsou především vzdělávací s prvky výchovného charakteru. Metody a postupy výuky odpovídají potřebám a zkušenostem jednotlivých vyučujících i potřebám žáků a charakteru učiva. Používání výukových metod je konkretizováno na úrovni jednotlivých předmětů. Upřednostňovány jsou metody, které vedou k rozvoji odborných i klíčových kompetencí.

Vyučovací metody jsou především orientovány na:

- rozvoj vědomostí a dovedností z oblasti věd technických, společenských a přírodních
- aplikaci těchto poznatků ve školní praxi a také v široké životní a společenské praxi
- rozvoj četných poznávacích procesů a dovedností sebevzdělávání
- rozvoj celé osobnosti žáka, jeho profilu morálního, estetického, pracovního, sociálního a somatického

V pojetí výuky je proto patrná orientace k metodám:

- autodidaktickým (tzn. učit žáky technikám samostatného učení a práce, jde zejména o náročnější samostatné práce žáků, učení v reálných životních situacích, problémové učení, týmovou práci a kooperaci)
- dialogickým slovním (tzn. sociálně komunikativním aspektům, jde především o diskuze, metody týmového řešení problému)
- činnostně zaměřeného vyučování (tzn. praktické činnosti žáků, především aplikačního a heuristického typu)
- s důrazem na motivaci (tzn. zařazování her, soutěží, simulačních a situačních metod, veřejné prezentace žáků, projektového vyučování)

Používané metody jsou v souladu se strukturou cílů, obsahu vzdělávání, časových nároků a gradací dílčích úkolů. Metodické přístupy jsou z hlediska efektivity a měnících se vzdělávacích podmínek na základě zkušeností vyučujících vyhodnocovány a následně modifikovány.

Jazykové vzdělávání

Rozvíjí především komunikativní dovednosti žáků a učí je kultivovaně se vyjadřovat ústně i písemně v českém jazyce nebo v cizím jazyce a efektivně pracovat s textem jako zdrojem informací i jako formativním prostředkem. Rozvíjí čtenářskou gramotnost žáků, učí je vstupovat do vzájemných kontaktů s druhými lidmi a pomáhá jim uplatnit se ve společnosti. Zprostředkovává jim potřebné informace a přibližuje kulturní a jiné hodnoty.

Jazyk jako důležitý nástroj myšlení pomáhá žákům k rozvoji jejich kognitivních schopností a logického myšlení, přispívá ke třibení jazykového a estetického citění a k celkové kultivaci osobnosti žáka. V neposlední řadě napomáhá i k jejich lepšímu porozumění těm národům, jejichž jazyk ovládají.

Společenskovědní a ekonomické vzdělávání

Učivo je zahrnuto v předmětech základy společenských věd, dějepis, ekonomika a doplňuje se i v dalších předmětech. Toto vzdělání rozvíjí historické vědomí žáků, aby na základě poznání minulosti lépe porozuměli současnosti a jejím problémům. Učí je nejen porozumět sobě, ale i orientovat se ve společnosti a světě, v němž žijí a budou i v budoucnu žít. Rozvíjí jejich právní vědomí. Cílem je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti, vybavit je mediální gramotností a poznatky o životě v multikulturní společnosti.

Klade si za cíl i oblast filozofie, etiky a ekonomického vědomí žáků, aby se dovedli co nejlépe chovat v prostředí tržní ekonomiky, pochopili filozofické a ekonomické otázky doby nejen

jako občané, ale i budoucí pracovníci. Rozvíjí i jejich hledání cesty k efektivnímu využití přírodních podmínek a zdrojů, k jejich ochraně, obnově a zachování pro další generace.

Matematické vzdělávání

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě (při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatky o geometrických útvarech), aplikovat matematické poznatky a postupy v odborných předmětech. Žáci by se měli naučit číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů (grafů, diagramů, tabulek a internetu), podrobovat je logickému rozboru a zaujímat k nim stanovisko, naučit se přesnosti a preciznosti ve vyjadřování i v ostatních činnostech, používat odbornou literaturu, internet, PC, kalkulačtor, rýsovací potřeby.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace, motivaci k celoživotnímu vzdělávání, důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Přírodovědné vzdělávání

Přírodovědné vzdělávání se realizuje především v předmětech fyzika a chemie. Výuka přispívá k hlubšímu a komplexnímu pojetí přírodních jevů a zákonů. Žáci se naučí využívat přírodovědné poznatky ve svém dalším profesním a odborném životě.

Vyučování směřuje k tomu, aby se naučili pozorovat a zkoumat přírodu, prováděli pokusy a měření, uměli vyhledávat důležité informace, zpracovávat je a zaujímat k nim stanovisko. Žáci by měli porozumět i postavení člověka v přírodě, porozumět základním ekologickým souvislostem a vlivu chemických látek na životní prostředí.

Vzdělávání směřuje k získání pozitivního postoje k přírodě, přírodovědnému vzdělávání a motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání se v této oblasti.

Estetické vzdělávání

Estetické vzdělávání přispívá k rozvoji osobnosti žáka. Vychovává ke kultivovanému jazykovému projevu, formuje vztah k materiálním a duchovním hodnotám. Žáci jsou vedeni, aby ve svém životním stylu uplatňovali estetická hlediska, chápali význam umění pro člověka, dovedli nejen vnímat umění a kulturu, ale naučili se být tolerantní k estetickému cítění druhých a uvědomili si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Vzdělávání prochází všemi předměty, ale především se realizuje v českém jazyce a literatuře, cizím jazyce, základech společenských věd a dějepise.

Prevence sociálně patologických jevů

V rámci minimálního preventivního programu školy je kladen důraz na zdravý životní styl, komunikaci a spolupráci ve skupině. Jedná se o průběžný program zaměřený na osobnostní a sociální rozvoj a výcvik v sociálně komunikativních dovednostech. Program zasahuje výchovnou i vzdělávací složku vzdělání během celého školního roku, směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu třídy a následně i školy, ke změně motivace žáků i pedagogů a změnám vyučovacích metod. Minimální preventivní program je realizován zejména formou besed, přednášek a seminářů za účasti odborníků ze spolupracujících organizací, rozhovorů se žáky a spolupráce s rodiči, pracovníky Pedagogicko-psychologické poradny a dalšími odborníky.

Vzdělávání pro zdraví a tělesnou zdatnost

Tato oblast je zaměřena na podporu fyzického a psychického zdraví žáků, na vytváření pozitivního postoje k vlastnímu zdraví, na posilování fyzické zdatnosti a volných vlastností žáků.

Cílem je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro tělesný rozvoj, učit je vyrovnávat se s jednostrannou zátěží a nedostatkem pohybu. Důraz je kladen především na to, aby žáci získali kladný vztah ke sportu a chápali význam pohybových aktivit pro své zdraví. Pozornost bude věnována i ochraně člověka za mimořádných situací, protidrogové prevenci a první pomoci.

Nebude se realizovat pouze v předmětech tělesná výchova a člověk a příroda, ale bude prostupovat celým vzdělávacím programem školy. S problematikou péče o zdraví a zásadami jednání člověka v situaci osobního ohrožení a za mimořádných situací se žáci budou setkávat ve všech předmětech vzdělávacího programu. V rámci základu společenských věd a ekonomiky se seznámí s odpovědností za zdraví své i druhých, se zabezpečením v nemoci a právy a povinnostmi v případě nemoci nebo úrazu. V rámci protidrogové prevence bude uskutečněna celá řada besed jak s odborníky s praxe, tak i s těmi, kteří se vyléčili s drogové závislosti. S praktickými ukázkami první pomoci se žáci seznámí nejen ve vlastních hodinách tělesné výchovy, ale především na sportovních kurzech a dalších aktivitách organizovaných školou.

Vzdělávání v informačních technologiích

Cílem vzdělávání je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci se naučí na uživatelské úrovni používat operační systém a pracovat s běžným kancelářským a aplikačním programovým vybavením. Nejdůležitějším cílem výuky je, aby žáci uměli efektivně pracovat s informacemi a komunikovat pomocí Internetu.

Vzdělávání se realizuje jednak v rámci předmětu informační a komunikační technologie, jednak důsledným využíváním prostředků informačních a komunikačních technologií v celém vzdělávacím procesu.

Cílem je připravit žáky, aby se dokázali přizpůsobovat změnám ve vývoji těchto prostředků a dokázali pracovat i s jednotlivými aplikacemi. Proto jsou do výuky zařazeny i základy konstruování pomocí počítače.

Informační a komunikační technologie v dnešní době pronikají prakticky do všech oborů a činností. Je nutné, aby absolventi byli připraveni využívat prostředky ICT pro pracovní potřeby, ale stále více i pro běžné činnosti osobního života. Učebny školy jsou vybaveny natolik, že žáci mají možnost používat výpočetní techniku nejen v předmětu výpočetní technika, ale i v některých odborných, případně všeobecně vzdělávacích předmětech. Realizace tématu spočívá v:

- zdokonalování schopností žáků efektivně používat prostředky ICT v běžném každodenním životě dosažení připravenosti žáků využívat prostředky ICT pro potřeby oboru a výkonu povolání

V práci s výpočetní technikou se žáci mohou zdokonalovat při domácí přípravě s odborným softwarem, který mají od školy k dispozici.

REALIZACE KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ VE VÝUCE

Klíčové kompetence jsou široce využitelné způsobilosti v osobním i pracovním životě člověka. Soubor klíčových kompetencí stanovuje příslušný RVP, jedná se o kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, matematické kompetence a kompetence využívat prostředky ICT. Rozvojem klíčových kompetencí připravuje škola žáky na změny na trhu práce i ve společnosti a na nutnost adaptovat se na změněné podmínky a celoživotně se vzdělávat. Jedná se o kompetence, které často požadují zaměstnavatelé jako součást odborné kvalifikace.

Škola usiluje o dosažení úrovně klíčových kompetencí odpovídající individuálním schopnostem a osobnostním vlastnostem jednotlivých žáků. Kromě individuálních předpokladů

žáků má vliv na rozvoj klíčových kompetencí především celkové pojetí výchovy a vzdělávání ve škole. Samozřejmostí proto je odpovědný přístup pedagogů k výuce i k žákům a otevřenost klimatu vzhledem k žákům i k veřejnosti. Základním nástrojem rozvoje klíčových kompetencí jsou vhodné vyučovací strategie a mimoškolní nebo mimotřídní aktivity, které vedou k maximální podpoře motivace, vlastních aktivit a kreativity žáka; umožňují aplikovat teoretické poznatky a praktické dovednosti v komplexně projektovaných úkolech; směřují k propojení školního prostředí s prostředím reálným, mimo školu; podporují konzultační a poradenskou roli učitele. Proto se učitelé snaží nenápadným a nenásilným způsobem ve všech vyučovaných předmětech rozvíjet co největší množství klíčových kompetencí.

REALIZACE ODBORNÝCH KOMPETENCÍ

Stěžejní metody výuky a aktivity školy jsou voleny tak, aby v maximální míře podpořily motivaci žáka, jeho kreativitu a vlastní aktivitu. Žáci jsou zapojováni do praktických činností, samostatných prací a jejich prezentací. Škola zajišťuje žákům přístup k informacím o nových technologiích. Dále škola zajišťuje otevřenost vůči veřejnosti, a to např. spoluprací se sociálními partnery, školskou radou, rodiči.

Žáci umí formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle. Aktivně se účastní diskusí, formulují a obsahují své názory a postoje, respektují názory druhých.

Žáci budou uvedeni k práci, důslednosti, pečlivosti, spolupráci s ostatními a k samostatnému učení. Budou umět využívat informačních technologií – internet (informační a vzdělávací servery), využívat aplikací při samostatné práci (prezentační programy, textové a tabulkové editory apod.).

Budou zpracovávat seminární práce, zprávy z exkurzí, protokoly laboratorních měření.

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VÝUKY

Způsob začlenění průřezových témat je konkretizován v rámci učebních plánů jednotlivých vyučovacích předmětů.

Jsou dále realizovány jednak přímým začleněním tématu do vzdělávacího obsahu předmětů nebo je obsahem dalších aktivit školy, jako jsou kurzy (sportovní, lyžařský), besedy, exkurze, společenské akce (stužkovací večírek, maturitní ples, návštěva divadla), soutěže, akce třídních kolektivů atd. Tyto aktivity jsou uvedeny v ročním plánu práce školy.

Další formou realizace začlenění průřezových témat je simulace reálných situací a práce organizací, např. zapojení žáků do kontaktů s jinými školami, s firmami v rámci projektů (republikových i připravovaných mezinárodních) či žakovských výměn.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokracii v odborném školství je stejně důležitá jako vlastní profesní vzdělávání. Směřuje k tomu, aby žáci získali příslušné vědomosti a dovednosti, přihlásili se k hodnotám zásadním pro demokracii. Realizace tématu spočívá v(e):

- vytváření demokratického prostředí ve třídě a ve škole, které je založeno na vzájemném respektu, spolupráci, účasti a dialogu
- pečlivé promýšlení a stanovení priorit výchovy k demokratickému občanství ve vzdělávání, a to na základě znalostí žáků, jejich názorů a postojů, prostředí, které je ovlivňuje, i možností a podmínek školy
- volbě metod a forem výuky, které napomáhají rozvoji sociálních i osobnostních kompetencí a hodnot žáků, stimulují jejich aktivitu a angažovanost

- zapojování žáků a školy do aktivit, které vedou k poznání fungování demokracie v praxi a vytvoření demokratické společnosti a které je seznamují s životem v obci, politikou samosprávních orgánů apod.
- posilování mediální gramotnosti žáků

Nedílnou součástí výchovy k demokratickému občanství je vyžadování a cílené upevňování slušného chování žáků k sobě navzájem i k pedagogům, samozřejmě i pedagogů k žákům.

Úkolem školy je i výchova mladých lidí k toleranci a porozumění i k integraci českých studentů do Evropy.

Člověk a životní prostředí

Úkolem školy je přispívat jako celek k plnění cílů environmentální výchovy a vzdělávání, což umožňují především každodenní podněty z prostředí, ve kterém jsou žáci vzdělávání a které formuje vzorce jejich budoucího jednání. Realizace tématu spočívá v:

- pochopení zásadního významu přírody a životního prostředí pro člověka
- povědomí o základních ekologických zákonitostech a negativních dopadech působení člověka na přírodu a životní prostředí
- budování takových postojů a hodnotových orientací žáků, na jejichž základech budou vytvářet svůj budoucí životní styl v intencích udržitelného rozvoje a ekologicky přijatelných hledisek

K podpoře environmentálního myšlení přispívá částečné třídění odpadů ve škole (plasty, papír), spolupráce v této oblasti s Ekocentrem ve Vlašimi a každoroční pořádání sportovně turistických kurzů.

Člověk a svět práce

Hlavním cílem tohoto tématu je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Realizace tématu spočívá v:

- doplnění znalostí a dovedností žáků získaných v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jejich uplatněním ve světě práce, které jim mají pomoci při rozhodování o další vzdělávací a profesní orientaci při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv
 - osvojení kompetence aktivně rozhodovat o vlastní profesní kariéře, uplatnit se na trhu práce, přizpůsobit se jeho změnám, motivování žáků k tomu, aby si uvědomili odpovědnost za vlastní život, význam vzdělání pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře
 - budování a rozvíjení uplatnitelnosti absolventů prostřednictvím poskytnutí základní orientace ve světě práce a vzdělávání, osvojení kompetence hodnotit jednotlivé faktory určující charakter práce a srovnávat je se svými předpoklady, orientovat se v nabídce profesních a vzdělávacích možností
1. schopnosti reálně posuzovat své schopnosti a možnosti pracovního uplatnění, získání přehledu o alternativních možnostech pracovního uplatnění
- vedení k tomu, aby si žáci uvědomili dynamiku ekonomických a technologických změn v současném světě a z toho plynoucí význam profesní mobility a rekvalifikací, potřebu sebevzdělávání a celoživotního učení

Informace o světě práce žákům doplňuje spolupráce školy s firmami působícími v oborech vyučovaných ve škole (přednášky, exkurze).

Informační a komunikační technologie

Informační a komunikační technologie v dnešní době pronikají prakticky do všech oborů a činností. Učebny školy jsou vybaveny natolik, že žáci mají možnost používat výpočetní techniku nejen v předmětu výpočetní technika, ale i v některých odborných, případně všeobecně vzdělávacích předmětech. Realizace tématu spočívá v:

- zdokonalování schopností žáků efektivně používat prostředky ICT v běžném každodenním životě dosažení připravenosti žáků využívat prostředky ICT pro potřeby oboru a výkonu povolání

V práci s výpočetní technikou se žáci mohou zdokonalovat při domácí přípravě s odborným softwarem, který mají od školy k dispozici.

DALŠÍ VZDĚLÁVACÍ A MIMOŠKOLNÍ AKTIVITY

Škola klade důraz na různé mimoškolní aktivity, kde žáci mohou prakticky aplikovat získané dovednosti. Mimoškolní aktivity se realizují formou besed, exkurzí, soutěží.

Sportovně turistické a lyžařské kurzy poskytují žákům kromě potřebných informací a pohybových dovedností i dlouhodobější pobyt ve zdravém prostředí a umožňují kolektivu třídy vzájemně se poznávat i při jiných činnostech než při běžné výuce.

Sportovně turistický kurz je organizován v rekreačním zařízení. V zimních měsících škola organizuje lyžařské výcvikové zájezdy do osvědčeného horského střediska.

ORGANIZACE VÝUKY

Výchovně vzdělávací proces je organizován formou čtyřletého denního studia dle zákona č. 561/2004 sb. (školský zákon).

Výchovně vzdělávací proces je plánován na 40 týdnů, ve 4. ročníku na 36 týdnů. Součástí jsou kurzy (úvodní motivační, lyžařský, sportovně turistický), kulturně výchovné akce (divadelní a filmová představení, přednášky, výchovné pořady spod.) a další aktivity vyplývající z ročního plánu školy (studentské konference, odborné soutěže, celoroční soutěž tříd apod.).

Odborná část oboru strojírenství – Stavba a provoz strojů je rozdělena do odborných celků, které zahrnují konkrétní vyučovací předměty tak, aby žáci mohli získat absolvováním těchto předmětů požadované základní odborné kompetence. Jednotlivé odborné předměty jsou sloučeny do odborných celků tak, aby svým obsahem zahrnuly předepsané učivo těchto celků.

Pro osvojení si praktických dovedností žákem je v praktických předmětech praxe a počítačové aplikace zahrnuta část učiva odborných celků projektování a konstruování a strojírenská technologie. Učivo je v těchto předmětech rozděleno do oddělených tematických celků. Ve čtvrtém ročníku zahrnuje předmět praxe samostatný projekt žáka, žák jej realizuje u sociálních partnerů školy, u firem, se kterými naváže sám kontakt a škola a s nimi uzavře smlouvu, nebo pod vedením vyučujících na tématech zadaných školou.

V průběhu studia je dále realizována odborná praxe v minimálním rozsahu 160 hodin, a to tímto způsobem:

- ve 2. a 3. ročníku, je zařazena čtrnáctidenní praxe (160 hodin) v reálných pracovních podmínkách
- v průběhu studia jsou realizovány odborné exkurze – 2 – 3 dny ve školním roce (40 hodin)
- Žáci čtrnáctidenní praxi v 2. a 3. ročníku absolvují u sociálních partnerů školy, popř. u dalších firem, se kterými škola následně uzavře smlouvu o vykonávání praxe žáky.

Výstupem je realizace, případně i prezentace zadání. Získané kompetence žák uplatní při tvorbě a obhajobě praktické maturitní zkoušky.

Výuka ve škole je realizována v běžných i odborných učebnách. Je řízena rozvrhem, který je sestaven tak, aby respektoval specifika jednotlivých předmětů a metody výuky (spojování hodin, bloky v čtrnáctidenním cyklu, projektové dny, studentské společnosti, kurzy) a umožnil profilaci žáků volbou seminářů

ZPŮSOBY A KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Jednou z forem hodnocení je klasifikace, jejíž výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., (školský zákon), jeho konkretizace je uvedena ve školním klasifikačním řádu.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého čtvrtletí a v závěru obou pololetí, toto hodnocení není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

Klasifikace se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Předmětem klasifikace jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky vzdělávacího programu, schopnost používat osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v konkrétních situacích a chování žáka podle požadavků vnitřního řádu školy, pravidel školního řádu a soužití ve škole i mimo školu.

Hodnocení odpovídá rozsahu pětibodové klasifikační stupnice a při ústním a písemném zkoušení je vždy doplněno slovním hodnocením s návodem na odstranění chyb a nedostatků. Při klasifikaci písemných prací a testů se využívá i procentuálního nebo bodového hodnocení, které je vždy jednoznačně převoditelné na pět stupňů klasifikace.

ZÁSADY HODNOCENÍ

Na začátku školního roku jsou žáci seznámeni s učební osnovou každého předmětu, podmínkami studia, klasifikačními kritérii a s jejich vlivem na výslednou klasifikaci v předmětu ze všech předmětů, kde je účast žáka nižší než 70 %, může žák konat doplňkovou zkoušku, která může mít i komisionální charakter.

Jestliže žák nesplnil kritéria klasifikace (neabsolvoval závěrečné opakování nebo doplňkovou zkoušku, neodevzdal ročníkovou nebo seminární práci), nebude jeho klasifikace uzavřena v řádném termínu.

Učitel dbá na přiměřený počet hodnocení, který závisí na počtu hodin daného předmětu a jeho povaze; žák musí být z vyučovacích předmětů vyzkoušen alespoň dvakrát za každé klasifikační období (jedenkrát za čtvrtletí tak, aby hodnocení pokrylo celé klasifikační období).

Tento počet vyjadřuje nejmenší počet nutných známek v daném předmětu, ale nemusí být dostačující pro závěrečnou klasifikaci žáka.

Stupeň prospěchu v jednotlivých předmětech se neurčuje na základě aritmetického průměru z klasifikace za příslušné období (viz kritéria hodnocení).

Způsob, jakým vyučující dospěje k uvedenému hodnocení, je plně v jeho kompetenci při zachování následujících pravidel - objektivního zdůvodnění, komplexnosti, zohlednění tendencí ke zlepšování či zhoršování výkonu a veřejnosti hodnocení.

Celkové hodnocení žáka v jednotlivých předmětech se stanoví na konci 1. a 2. pololetí školního roku.

KRITÉRIA STUPŇŮ PROSPĚCHU

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření
- předměty s převahou praktických činností
- předměty s převahou výchovného zaměření

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU TEORETICKÉHO ZAMĚŘENÍ

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty, odborné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí.

Ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti.

Schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí.

Kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost. Aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim.

Přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu. Kvalita výsledků činností, osvojení účinných metod samostatného studia.

KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU PRAKTICKÉHO ZAMĚŘENÍ

Převahu praktické činnosti má ve škole praxe. Při klasifikaci v předmětech s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí především.

Vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, k osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce.

Využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech. Aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech.

Kvalita výsledků činností, organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti.

Dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí.

Hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci, obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU VÝCHOVNÉHO ZAMĚŘENÍ

Převahu výchovného zaměření má tělesná výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu. Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí především.

Stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu, osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace.

Poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti, kvalita projevu, vztah žáka k činnostem a zájem o ně.

Estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti. V tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka k tělesné zdatnosti, výkonnosti a jeho péče o vlastní zdraví.

HODNOCENÍ CHOVÁNÍ

Při hodnocení chování se v přiměřené míře přihlíží při akcích mimo školu i k chování žáka na veřejnosti při školních akcích. Základem klasifikace je dodržování pravidel chování a vnitřního řádu školy. Celková klasifikace v jednom období nemá vliv na hodnocení chování v dalším klasifikačním období. Hodnocení chování se provádí podle kritérií daných školním klasifikačním řádem.

Součástí hodnocení chování jsou i výchovná opatření, mezi něž patří pochvaly a jiná ocenění nebo opatření k posílení kázně žáků.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci mimořádně nadaní

U žáků mimořádně nadaných je třeba mimo standardních postupů zařadit do výuky tyto metody:

- problémové a projektové vyučování
- práci s informačními technologiemi
- práce v SOČ - (Středoškolská odborná činnost)
- samostudium, individuální vzdělávací plán

Žáci se zdravotním znevýhodněním

Studijní obor mohou studovat žáci s určitým zdravotním postižením. Podle druhu postižení budou ze strany školy vytvořeny vhodné podmínky pro odstranění znevýhodnění žáka.

Žáci se sociálním znevýhodněním

Studijní obor mohou studovat žáci, kteří jsou sociálně znevýhodněni. Toto znevýhodnění může být dvojího druhu:

- žák pochází z rodiny, která je ekonomicky slabá - zde je nutné využít sociálních stipendií
- žák pochází z jiného kulturního prostředí - zde je nutné zohlednit případnou nižší znalost českého jazyka a současně přihlídnout k tradicím národa, ze kterého žák pochází

Metodické přístupy, které je škola schopna zajistit při vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Stručná charakteristika specifických vývojových poruch učení:

- **Dyslexie** - porucha projevující se neschopností naučit se číst běžně používanými výukovými metodami.
- **Dysgrafie** - projevuje se výraznými obtížemi osvojování psaní.
- **Dysortografie** - nápadné pravopisné chyby, chybí cit pro jazyk.
- **Dyskalkulie** - porucha schopnosti operovat s číselnými symboly.

Konečná diagnóza přísluší odbornému pracovišti. Ve školství jde o pedagogicko-psychologickou poradnu. Žákům, u kterých je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči. Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. U žáků s vývojovou poruchou je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podávat lepší výkony. Za obecně platnou je třeba pokládat zásadu, že při klasifikaci nevycházíme z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které tak zvládl.

Klasifikace, jako jedna z forem hodnocení na kvantifikující stupeň, umožňuje snadnější srovnání výkonů. Vyžaduje se, aby i klasifikace byla provázena slovním hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat, jak dále prohlubovat úspěšnost. Je na místě hodnotit co nejčastěji a mít na zřeteli motivační a diagnostickou funkci hodnocení i jeho funkci regulativní.

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ PREVENCE

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a vyučování jsou základním požadavkem pro činnost učitelů, žáků a pracovníků školy. Tyto požadavky jsou zakotveny ve Školním řádu v souladu s platnými předpisy. V praxi to znamená, že při zahájení každého školního roku jsou vždy prokazatelně proškoleni všichni žáci a rovněž všichni pracovníci školy. O tomto proškolení je vedena evidence, která je uložena u určeného pracovníka, rovněž je proveden zápis do třídní knihy. Před zahájením praktického vyučování jsou všichni žáci před každou akcí či prací na novém zařízení opět proškoleni. Zvláštní proškolení je prováděno před každou mimoškolní akcí (exkurze, kurzy apod.). O všech těchto instruktážích je vedena evidence. Hlášení vzniklých školních úrazů se řídí platnými předpisy a je prováděno určeným pracovníkem, který rovněž úrazy eviduje a zařizuje styk s pojišťovnou a likvidaci následků úrazu. Ve spolupráci s metodikem prevence sociálně patologických jevů je věnována zvýšená pozornost ohroženým jedincům. Škola má proveden rozbor rizikovosti pro každou svou část a trvale usiluje o omezení rizik na co nejnížší míru.

Na základě zákona o požární ochraně vydává ředitel školy ve spolupráci s firmou BEZPO školní předpisy, které jsou pravidelně aktualizovány pro potřeby organizací, řízení a kontrolu požární ochrany na všech úsecích Střední průmyslové školy ve Vlašimi.

Na základě úkolů, které plynou z těchto předpisů, zajišťuje škola požární prevenci pro žáky formou pravidelného vstupního školení v úvodních třídnických hodinách v září každého školního roku.

V rámci praxe a odborných předmětů jsou uváděna žákům požární rizika, která mohou vzniknout při výukových činnostech. Veškerá dokumentace PO je uložena u osoby odborně způsobilé, dále vyvěšena na jednotlivých pracovištích.

PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ KE STUDIU

Přijímání ke vzdělávání ve střední škole se řídí § 59, § 60 zákona č. 561/2004 Sb., Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání - školský zákon) a také vyhláškami o přijímání ke studiu na střední škole.

Ke vzdělávání ve Střední průmyslové škole ve Vlašimi lze přijmout uchazeče, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky, pokud tento zákon nestanoví jinak, a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů a zdravotní způsobilosti. Posouzení zdravotní způsobilosti je v kompetenci příslušného praktického lékaře.

ZPŮSOB UKONČOVÁNÍ STUDIA

Studium je ukončováno maturitní zkouškou, jejíž konání se řídí platnými předpisy pro ukončování studia na středních odborných školách maturitní zkouškou což je Vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, v platném znění.

Maturitní zkouška se skládá ze - společné (státní) a profilové (školní) zkouška z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka je komplexní tzn., že se skládá z 3 částí - písemné práce, didaktického testu a ústní zkoušky. Povinná či nepovinná zkouška z matematiky se koná pouze formou didaktického testu. Školní část se skládá z praktické zkoušky z odborných předmětů (maturitní teoretická práce a její obhajoba), z teoretické zkoušky z odborných předmětů a to ze **Stavby a provozu strojů a Strojírenské technologie**

Volitelné předměty společné části maturitní zkoušky

Řídí se rozhodnutím ředitele školy na základě platných právních předpisů pro oblast zakončování studia.

3.4.Charakteristika školy

OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední průmyslová škola ve Vlašimi je školou s více než stoletou tradicí (založena v roce 1891).

Velká část školy se nachází v centru Vlašimi, některé součásti školy jsou umístěny zhruba deset minut chůze od centra města.

Město Vlašim se rozkládá po obou březích řeky Blanice nedaleko bájně hory Blaník, uprostřed nádherné přírodní scenérie začínající Českomoravské vrchoviny. Uprostřed města nalezneme vlašimský zámek s rozsáhlým zámeckým parkem.

Novorenesanční budova školy patří mezi typické školní budovy té doby. Umístění budovy uprostřed města v ulici Komenského vyjadřuje vztah k městu a symbolizuje význam vzdělávání i pro dnešní generaci studentů jak prostředím navozujícím příjemnou atmosféru, tak i chutí k získávání nových poznatků a zkušeností. O úsilí zakladatelské generace představitelů města Vlašimi o vybudování moderní školní budovy v roce 1874 svědčí i vnitřní výzdoba školy.

Navázat na tradice předků je pro nás zavazující, snahou školy je pokračovat ve vytváření příznivého klimatu školy, v nastolených pravidlech partnerství i v komunikaci se studenty, vše za předpokladu sounáležitosti studenta a pedagoga se školou jako takovou.

Dopravní dostupnost pro obce z nejbližšího okolí je velmi dobrá (vlak, autobus), pro studenty z větších vzdáleností škola provozuje domov mládeže.

Škola má celkovou kapacitu 655 žáků, v oborové nabídce má škola pět maturitních oborů, a dva tříleté učební obory.

Škola organizuje pro všechny obory praktické vyučování a odborný výcvik ve vlastních provozních pracovištích, odbornou praxi mohou žáci vykonávat v určených ročnících ve smluvních firmách.

Škola rovněž provozuje dvě školní jídelny s vlastními kuchyněmi s kapacitou 720 jídel.

Rovněž mimoškolní aktivity jsou pro žáky školy zajištěny, pravidelně jsou pořádány lyžařské výcvikové pobyty a sportovně turistické kurzy, řada odborných exkurzí a školních výletů.

VYBAVENÍ ŠKOLY

Prostorové, materiální i technické podmínky školy přesahují normativní požadavky na výuku. Pracovní prostředí je v souladu s hygienickými a bezpečnostními normami a pravidelně je zajišťována technická údržba.

Pro výuku řady odborných předmětů jsou určeny odborné učebny a laboratoře, patří sem laboratoř chemie, několik učeben výpočetní techniky, automatizace, elektrotechniky, technických a technologických měření, programování CNC strojů, svářečské školy a další pracoviště. Většina učeben a laboratoří je vybavena didaktickou technikou jako čtecí kamery, PC, DVD přehrávač, dataprojektory aj. V užívání jsou rovněž multimediální učebny s interaktivními panely.

Výuka tělesné výchovy se realizuje v tělocvičně TJ Spartak Vlašim, kdy škola má od 8.00 do 15.00 celou sportovní halu k dispozici, dále jsou využívána vlastní venkovní sportoviště a sportoviště TJ Spartak Vlašim (zimní stadion, fotbalová a lehkooatletická hřiště).

Žáci mohou pro práci s IT využívat nejen učebny výpočetní techniky, ale i počítače volně přístupné v prostorách školy. Všechny počítače, kopírovací stroje, tiskárny a CNC stroje jsou napojeny na školní síť.

V hlavní budově školy je pro žáky a ostatní pracovníky školy k dispozici bufet, občerstvení je zajištěno v areálu školy v Luční ulici.

V budovách školy není nikde zaveden bezbariérový přístup.

Stravování žáků a pracovníků školy zajišťují dvě školní jídelny, které zřizuje a provozuje škola.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Složení pedagogického sboru odpovídá potřebám školy na efektivní skloubení aprobačních požadavků s nároky na učitele s přihlédnutím na kompetence důležité pro moderní výchovu a vzdělávání. Právě na přístup k žákům, komunikaci s nimi a využívání moderních metod a forem ve výchově a vzdělávání je převážně zaměřeno další vzdělávání pedagogických pracovníků. Škola bude i nadále pokračovat ve vzdělávání pedagogických pracovníků s důrazem na jejich schopnosti zajistit osvojování klíčových kompetencí u žáků.

Pedagogický sbor je v potřebném odborném složení se smyslem pro toleranci a komunikaci jak mezi sebou, tak vůči žákům a okolí. Je tvořen 48 učiteli včetně ředitele školy a dvou zástupců ředitele. Pedagogický sbor je dále doplněn o 9 vychovatelů tří domovů mládeže.

Škola rovněž zabezpečuje systém specializace pedagogů na poskytování poradenských služeb ve spolupráci se školským poradenským zařízením.

V oblasti výchovného poradenství za využití spolupráce s úřadem práce, pedagogicko-psychologickou poradnou, vysokými školami a dalšími institucemi. Výrazná péče je věnována otázkám sociálně patologických jevů.

Vzdělávací programy umožňují pedagogům školy rozvíjet tvořivý styl práce, zapojovat odlišné metodické postupy s ohledem na věkové či oborové zvláštnosti žáků, využívat diferencovaného vyučování, kooperativních metod. Učitelé školy při uplatňování časových i metodických odlišností, které vycházejí z efektivních způsobů výuky, nejsou nijak omezováni.

DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

K dlouhodobým projektům organizovaným školou patří utváření školy jak Centra odborné přípravy v technických oborech se zaměřením na další vzdělávání v terciární sféře.

Škola je zapojena do projektu MŠMT ČR UNIV 2 KRAJE, ve kterém připravuje další možnosti pro vzdělávání dospělých.

V oblasti mezinárodní spolupráce byl připraven projekt v rámci programu Leonardo da Vinci se školou Berufsbildende Schule für Gewerbe Technik. Škola připravuje rozšíření projektu o další partnerskou školu z Francie případně z Polska.

SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Při Střední průmyslové škole ve Vlašimi pracuje aktivně Rada rodičů, která úzce spolupracuje jak s vedením školy, tak i s jednotlivými vyučujícími. Pro žáky vede knihovnu učebnic, kterou pravidelně doplňuje a obnovuje podle potřeb školy. Dále se Rada rodičů podílí na školních akcích, jako jsou odborné exkurze, školní zájezdy, podporuje věcnými dary vyhodnocené studenty školy. Organizuje každý rok maturitní ples.

Na základě školského zákona je zřízena Školská rada, ve které jsou zastoupeni dva zástupci zřizovatele – Středočeského kraje, dva zástupci pedagogického sboru, zástupce nezletilých žáků a zástupce zletilých žáků školy.

Školská rada má tedy šest členů, její funkční období je tři roky a ve své činnosti se řídí schváleným jednacím řádem, schází se nejméně dvakrát ročně.

Na velmi dobré úrovni je i spolupráce s Úřadem práce v Benešově. Rovněž spolupráce s podnikatelskými subjekty je na požadované úrovni.

INFORMAČNÍ SYSTÉM

Škola provozuje své webové stránky (<http://www.sps-vlasim.cz>). Zde je možné získat základní i aktuální informace o škole i organizačních opatřeních. Stránky jsou stále aktualizovány a doplňovány tak, aby zájemce získal potřebné informace.

V případě zájmu lze rovněž využít e-mailové komunikace s jednotlivými pracovníky školy.

3.5.Podmínky realizace ŠVP

Materiální, personální a technické zabezpečení výuky

Škola má k uskutečnění navrhovaného vzdělávacího programu k dispozici školní budovy v ulicích Komenského 41, Zámecká 368, Velíšská 116 a Luční 1699. Nábytkářské dílny se nachází v Zámecké ulici 368.

Všechny učebny a laboratoře nemají zajištěn bezbariérový přístup ani do školních šaten. Rovněž přístup do vyšších pater není zajištěn a technicky vyřešen.

Pro zajištění ubytování a stravování žáků má škola k dispozici vlastní domov mládeže ubytovaných a dvě školní jídelny. Tyto objekty se nacházejí v různých vzdálenostech od hlavní budovy školy.

Pro výuku navrhovaného vzdělávacího programu slouží toto technické zázemí školy:

Odborné učebny

- 4 učebny pro práci s počítačem v oblasti operačních systémů a kancelářských aplikací (1 x 16 míst, 1 x 25 míst)
- 2 učebny pro práci s počítačem v oblasti grafických systémů, tj. pro kreslení a modelování, (2 x 16 míst).
- 1 učebna pro práci s počítačem v oblasti programování včetně programů pro CNC obrábění a programování CNC strojů (1 x 16 míst).
- 2 učebny pro výuku jazyků (2 x 16 míst).

Školní dílny a laboratoře

- 1 dílna s dřevařskými stroji pro strojní opracování materiálu (1 x 10 míst)
- 1 dílna pro výuku CNC soustružení, frézování (1 x 12 míst).
- 1 dílna pro ruční truhlářské práce (1 x 12 míst)
- 1 dílna pro strojní obrábění - (3 x 12 míst), jedna dílna pro ruční zpracování kovů.
- 1 laboratoř pro technická měření (1 x 16 míst).
- 1 elektrolaboratoř (1 x 10 míst)
- 1 laboratoř automatizace (1 x 10 míst)

Klasické učebny

Škola má k dispozici další učebny pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů i pro výuku odborných předmětů. Žáci školy mohou dále využívat multimediální učebny a didaktickou techniku, kterou využívají jednotliví vyučující.

ITC vybavení školy

Vybavení školy je neustále modernizováno dle potřeb CAD systémů a specifikace je uvedena v ITC plánu školy. Škola je také vybavena specializovaným programem na vizualizaci nábytku.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Každý rok jsou uváděny personální podmínky ve Výroční zprávě školy za konkrétní školní rok. Výuka je prováděna kvalifikovanými a aprobovanými vyučujícími

PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTECH

Při výuce a při činnostech, které přímo souvisejí se vzděláváním, popřípadě při jiných činnostech bude škola postupovat dle platných právních předpisů.

Rozpisem dozorů v průběhu výuky kontrolovat dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.

Pověřovat provádění odborného dohledu nebo přímého dozoru při praktickém vyučování a souvisejících pracích žáků. Pozornost zaměřit na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví na schválených pracovištích.

Provádět pravidelné proškolení učitelů a zaměstnanců školy. Systémem pravidelných kontrol a revizí zabezpečit nezávadný stav objektů školy. Dbát na označení nebezpečných předmětů a částí využívaných prostor školy v souladu s příslušnými normami.

Na začátku školního roku provádět, prokazatelným způsobem, seznámení žáků se školním řádem, zásadami bezpečného chování, s ustanoveními konkrétních právních norem k zajištění BOZP a požární ochrany souvisejících s činností vykonávanou žáky.

Dodržovat soulad časové náročnosti vzdělávání podle ŠVP s počtem povinných vyučovacích hodin stanovených v rámcovém vzdělávacím programu, který respektuje fyziologické a psychické potřeby žáků, podmínky a obsah vzdělávání.

Věnovat pozornost ochraně žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy.

3.6. Spolupráce se sociálními partnery

Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

Škola dlouhé roky spolupracuje s institucemi a firmami regionu, které mají vztah k obsahu tohoto vzdělávacího programu. Škola požádá seminář pro personalisty a odborné pracovníky těchto firem spolu s výchovnými poradci ZŠ. Zde se řeší připomínky firem k nejenom k odbornému profilu absolventa a inovaci obsahu učiva jednotlivých odborných předmětů, ale i požadavky na absolventy ZŠ, kteří mají o studium tohoto oboru zájem.

Škola využívá zejména sociální partnery z okolí v daném oboru. Zaměření především odborných předmětů realizováno na základě požadavků a připomínek sociálních partnerů, vzhledem k tomu, že absolventi jdou přímo do těchto podniků nebo po absolvování vysoké školy se do firem budou vracet jako vysokoškolsky připravení odborníci.

Pracoviště těchto firem nejsou smluvně využívána pro vykonávání žádné praxe pro tento obor.

Škola má rovněž velmi úzké vztahy s Úřadem práce v Benešově a v součinnosti s tímto úřadem zajišťuje pro některé žáky školy pomaturitní praxi v rozsahu jednoho roku.

Škola rovněž zabezpečuje pro zaměstnance firem školení v rámci IT technologií a jazykové kurzy, kurzy v rámci automatizace a další odborné kurzy a školení dle potřeb firem.

Firmy mají možnost komunikovat se žáky školy a nabízet jim možnost uplatnění po absolvování školy.

3.7. Začlenění průřezových témat**Občan v demokratické společnosti**

pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura, Občanská nauka, Dějepis, Fyzika, Matematika, Tělesná výchova, Strojírenská technologie, Mechanika, Automatizace, Elektrotechnika, Praxe

Integrace do výuky

Občanská nauka	2. ročník	Člověk jako osobnost
Tělesná výchova	1. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	2. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	3. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	4. ročník	Tělesná výchova
Strojírenská technologie	1. ročník	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce a požární prevence
Strojírenská technologie	4. ročník	Nástroje, nářadí a přípravky
Praxe	1. ročník	BOZP
Praxe	1. ročník	Řezání závitů

Člověk a životní prostředí

pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura, Občanská nauka, Dějepis, Fyzika, Matematika, Základy ekologie, Chemie, Tělesná výchova, Strojírenská technologie, Mechanika, Automatizace, Elektrotechnika, Kontrola a měření, Praxe

integrace ve výuce

Občanská nauka	2. ročník	Člověk jako osobnost
Chemie	1. ročník	Obecná chemie
Chemie	1. ročník	Anorganická chemie
Chemie	1. ročník	Organická chemie
Chemie	1. ročník	Biochemie
Chemie	1. ročník	Laboratorní cvičení
Základy ekologie	2. ročník	Člověk a životní prostředí
Tělesná výchova	1. ročník	Péče o zdraví
Tělesná výchova	1. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	1. ročník	Zdravotní tělesná výchova
Tělesná výchova	2. ročník	Péče o zdraví
Tělesná výchova	2. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	2. ročník	Zdravotní tělesná výchova

Tělesná výchova	3. ročník	Péče o zdraví
Tělesná výchova	3. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	3. ročník	Zdravotní tělesná výchova
Tělesná výchova	4. ročník	Péče o zdraví
Tělesná výchova	4. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	4. ročník	Zdravotní tělesná výchova
Strojírenská technologie	1. ročník	Tepelné a chemicko-tepelné zpracování kovů
Strojírenská technologie	2. ročník	Polotovary vyráběné tvářením
Strojírenská technologie	2. ročník	Povrchové úpravy, koroze
Strojírenská technologie	3. ročník	Třískové obrábění na konvenčních strojích
Strojírenská technologie	4. ročník	Fyzikální a chemické metody obrábění
Praxe	1. ročník	BOZP
Praxe	1. ročník	Řezání závitů

Člověk a svět práce

pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura, Občanská nauka, Dějepis, Fyzika, Matematika, Základy ekologie, Chemie, Tělesná výchova, Strojírenská technologie, Mechanika, Automatizace, Elektrotechnika, Kontrola a měření, Praxe

integrace ve výuce

Občanská nauka	2. ročník	Člověk jako osobnost
Fyzika	1. ročník	Fyzikální veličiny a jednotky
Tělesná výchova	1. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	2. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	3. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	4. ročník	Tělesná výchova
Informační technologie	1. ročník	Kancelářský balík programů
Informační technologie	2. ročník	Prohloubení informací o kancelářském balíku
Ekonomika	3. ročník	Podnikání
Ekonomika	4. ročník	Pracovně právní vztahy a související činnosti
Strojírenská technologie	4. ročník	Nástroje, nářadí a přípravky

Informační a komunikační technologie

pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura, Občanská nauka, Dějepis, Fyzika, Matematika, Základy ekologie, Chemie, Tělesná výchova, Ekonomika, Konstruování v CAD, Technická dokumentace, Strojírenská technologie, Mechanika, Automatizace, Elektrotechnika, Kontrola a měření, Praxe

integrace ve výuce

Občanská nauka	2. ročník	Člověk jako osobnost
Aplikovaná matematika	3. ročník	Derivace funkce
Tělesná výchova	1. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	2. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	3. ročník	Tělesná výchova
Tělesná výchova	4. ročník	Tělesná výchova
Informační technologie	1. ročník	Sítě, síťová komunikace, celosvětové sítě
Ekonomika	4. ročník	Pracovně právní vztahy a související činnosti
Strojírenská technologie	4. ročník	Nástroje, nářadí a přípravky

4. Učební plán

Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblast	RVP		Vzdělávací obor	ŠVP	
	minimální počet vyučovacích hodin za studium			počet vyučovacích hodin za studium	
	týdně	celkem		týdně	celkem
Jazykové vzdělávání a komunikace Estetická komunikace	5	160	Český jazyk a literatura	11 + 2	355 + 58
	10	320	Anglický jazyk	11 + 2	355 + 58
	5	160			
Společenskovědní vzdělávání	5	160	Občanská nauka	3	95
			Dějepis	2	66
Přírodovědné vzdělávání	6	192	Fyzika	4	132
			Chemie	2	66
			Základy ekologie	1	33
Matematické vzdělávání	12	384	Matematika	12 + 1	384 + 29
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	256
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	6	192	Informační technologie	6	198
Ekonomické vzdělávání	3	96	Ekonomika	3	96
Odborné vzdělávání – Strojírenská technologie (ST) Stavba a provoz strojů (SPS) Projektování a konstruování (PK)	10	384	Strojírenská technologie	13	413
			Praxe	6	297
			Stavba a provoz strojů (SPS)	12	306
			Automatizace (SPS)	4	132
	12	320	Elektrotechnika (SPS)	4	132
			Kontrola a měření (SPS)	4	124
			Programování CNC (SPS)	4	124
	18	576	Konstruování v CAD (PK)	8	248
			Mechanika (PK)	7	231
			Technická dokumentace (PK)	6	198
Disponibilní dotace	28	896			
Celkem:	128	4096		139	

Učební plán ročníkový

Strojírenství – ŠVP Stavba a provoz strojů						
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
1.	Český jazyk a literatura	3	3	3	4	13
2.	Cizí jazyk - anglický	3	3	3	4	13
	Cizí jazyk - NEJ					
3.	Matematika	3	3	3	4	13
4.	Občanská nauka		1	1	1	3
5.	Dějepis	2				2
6.	Fyzika	2	2			4
7.	Chemie	2				2
8.	Základy ekologie	1				1
9.	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
10.	Informatika	2	2	2		6
11.	Ekonomika			1	2	3
		20	16	15	17	68
Odborné předměty						
12.	Strojírenská technologie (ST)	3	3	3	4	13
13.	Praxe	3	3	3		9
14.	Stavba a provoz strojů (SPS)		2	4	6	12
15.	Automatizace (SPS)		2	2		4
16.	Elektrotechnika (SPS)	2	2			4
17.	Kontrola a měření (SPS)			2	2	4
18.	Programování CNC (SPS)			2	2	4
19.	Konstruování v CAD (PK)		2	2	4	8
20.	Mechanika (PK)	3	2	2		7
21.	Technická dokumentace (PK)	3	3			6
		14	19	20	18	71
		34	35	35	35	139

Přehled využití týdnů

	Přehled využití týdnů					
1.	Výuka dle rozpisu učiva	33	33	33	29	128
2.	Lyžařský a sportovní výcvik	1	0	1	0	2
3.	Odborná praxe	0	2	2	0	4
4.	Maturitní zkouška	0	0	0	4	4
5.	Odborné akce – exkurze i zahraniční	3	3	2	2	10
6.	Časová rezerva	3	2	2	1	8
	Celkem	40	40	40	36	156

5. Učební osnovy

5.1. Jazykové vzdělávání a komunikace

Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Jazykové a estetické vzdělávání vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému projevu, podílí se na rozvoji jejich duchovního života a přispívá ke kultivaci člověka.

Obecným cílem jazykového vzdělávání je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací.

Cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Charakteristika učiva

Předmět se skládá ze dvou oblastí. První je vzdělávání a komunikace v českém jazyce, druhou estetické vzdělávání. Vzájemně se prolínají a rozvíjejí, estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků, jazykové vzdělávání učí užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení. Obě oblasti vzdělávání se výrazně podílejí na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Východiskem je práce s textem. Text slouží k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s učitelem a mezi žáky navzájem. Rozbor a interpretace uměleckého textu vede žáky i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře a kultuře. Práce s textem je zaměřena také na výchovu k uvědomělému, kultivovanému čtenářství.

Pojetí výuky

Těžištěm výuky předmětu je rozvoj vyjadřovacích dovedností a schopností, nácvik dovedností přijímat text včetně jeho porozumění a interpretace. Vytváření těchto dovedností se věnuje největší část hodinové dotace. S tím úzce souvisí probírání jazykového a slohového učiva, které navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků.

V literárním vzdělávání převažuje četba a interpretace konkrétních uměleckých děl nebo ukázek. Jsou doplněny poznatky z vývoje umění, literární historie a teorie, které jsou potřebné pro pochopení díla a jeho významu. Žáci jsou upozorňováni na významné kulturní události.

Ve výuce se kromě tradičních metodických postupů uplatňuje skupinová práce, jsou zadávány problémové, skupinové i individuální úkoly, referáty, slohové práce školní i domácí. V hodinách se rozebírají nedostatky ve vyjadřování žáků.

Hodnocení výsledků žáka

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží ústní a písemné zkoušení v souladu s Klasifikačním řádem školy. Předpokládá se, že v části jazykové a slohové žáci vypracují v každém pololetí jednu slohovou práci v době trvání minimálně jedné hodiny. Dále se hodnotí, zda žák v písemném projevu uplatňuje zásady českého pravopisu, zda je schopen řešit ústně nebo písemně komunikační úlohy.

V části literární se hodnotí, zda žák získal přehled o kulturním dění, umí zařadit typická díla do jednotlivých směrů a historických období, je schopen zhodnotit význam uměleckých děl, formulovat a vyjádřit své názory na ně.

Výsledky učení se ověřují průběžně, hodnotí se komplexní dovednosti žáků. Se žáky se specifickými poruchami učení se pracuje individuálně a při hodnocení jsou jejich poruchy zohledňovány.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Cílem vzdělávání je dosažení takové úrovně klíčových kompetencí, které umožní dorozumívat se, spolupracovat, vyhledávat a zpracovávat získané informace. V rámci průřezových témat se žáci učí naslouchat druhým lidem a respektovat je, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých.

Rozvíjení komunikativních dovedností je důležité při jednání s potenciálním zaměstnavatelem a pro vhodné sebe prezentování. Absolventi jsou schopni zpracovávat jednoduché texty, různé pracovní materiály, zaznamenávat podstatné myšlenky, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Rozvíjí komunikativní dovednosti jako prostředek myšlení, dialogu a argumentace.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

žáci se učí naslouchat druhým lidem a respektovat je, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých

Člověk a životní prostředí

esteticky a citově vnímají své okolí a přírodní prostředí

Člověk a svět práce

v rámci komunikativních dovedností se učí v souladu s etickými zásadami vhodně prezentovat, sebe prosazovat při jednání s potenciálním zaměstnavatelem

Informační a komunikační technologie

učí se vyhledávat, třídit, zpracovávat a hodnotit informace

1. ročník**3 týdně, P**

Informatická výchova - knihovny

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů • samostatně zpracovává informace • rozumí obsahu textu i jeho částí • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • vypracuje anotaci • má přehled o knihovnách a jejich službách • zaznamenává bibliografické údaje • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti	služby, noviny, časopisy, internet techniky a druhy čtení, orientace v textu získávání a zpracování informací z textu zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby práce s různými příručkami pro školu a veřejnost

Řeč a jazyk

Dotace učebního bloku: 1

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	vztah jazyka a řeči charakteristika češtiny

Základy teorie jazykové komunikace

Dotace učebního bloku: 1

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozumí významu slov z daného oboru	komunikace v životě člověka a společnosti druhy komunikace

Jazyková kultura

Dotace učebního bloku: 1

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - pracuje s normativními příručkami - pracuje s normativními příručkami	institucionální péče o jazyk a o úroveň dorozumívání

Zvuková stránka jazyka

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: řídí se zásadami správné výslovnosti	zvukové prostředky a ortoepické normy

Grafická stránka jazyka

Dotace učebního bloku: 9

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	principy českého pravopisu, Pravidla českého pravopisu

Pojmenování a slovo

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - rozumí významu slov z daného oboru - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	slovní zásoba a její členění vztahy mezi slovy obohacování slovní zásoby

Sloh a komunikace

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka ...) - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary	funkční styly slohové postupy a útvary slohotvorní činitelé

Běžná komunikace (projevy prostě sdělovací)

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - přednese krátký projev	konverzace (monologická, dialogická...) slohové útvary vypravování v běžné situaci

Psaní dopisů

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: sestaví dopis soukromý i oficiální	třídění dopisů uspořádání dopisů a psaní adres

Zdroje poučení o jazyce

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky - používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů - samostatně zpracovává informace	práce s příručkami

Literatura a ostatní druhy umění

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti, učí se rozeznávat mezi hodnotnými díly a brakovou literaturou - zná podstatné pojmy z teorie literatury - klasifikuje konkrétní dílo i typickou ukázkou z hlediska literárních druhů a žánrů	umění jako specifická výpověď o skutečnosti základní literárněvědné pojmy literární druhy a žánry struktura literárního díla

Kultura

Dotace učebního bloku: 1

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se v nabídce kulturních institucí - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - popíše vhodné společenské chování v dané situaci	kulturní instituce v ČR v regionu společenská kultura - principy a normy kulturního chování, společenská výchova ochrana a využívání kulturních hodnot

Vývoj české a světové literatury od počátku do 1. pol. 19. století v kulturních a historických souvislostech

Dotace učebního bloku: 58

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	počátky kultury a psané literatury antická kultura a literatura literatura, umění a kultura ve středověku renesance a humanismus v umění, kultuře a literatuře barokní umění, kultura a literatura klasicismus, osvícenství a preromantismus česká literatura a kultura doby národního obrození referáty, opakování a prohlubování učiv

2. ročník

3 týdně, P

Pojmenování nových skutečností

Dotace učebního bloku: 5

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - používá adekvátní slovní zásobu včetně odborné příslušné terminologie	slovotvorné vztahy mezi slovy tvoření slov spojování slov v sousloví

Tvarosloví

Dotace učebního bloku: 15

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - rozliší jednotlivé slovní druhy v textu - použije správné tvary koncovek	slovní druhy mluvnické kategorie, tvary slov vývojové tendence v tvarosloví

Hlavní principy českého pravopisu

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - v písemném a ústním projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	shoda přísudku s podmětem psaní předpon s-(se-), z-(ze-) hranice slov spojovník střídání krátkých a dlouhých samohlásek psaní velkých písmen psaní přejatých slov

Slohový postup popisný

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: orientuje se v různých druzích popisu	slohový postup popisný v různých komunikačních sférách a situacích odborný popis a slohový postup popisný popis osoby, věci ...

Funkční styl administrativní a jeho útvary

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: sestaví základní projevy administrativního stylu	rysy administrativních písemností druhy administrativních písemností žádost, životopis, plná moc, technická zpráva, pracovní hodnocení, inzerát aj. získávání a zpracovávání informací z textu odborného, administrativního zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby

Jazyk a styl žurnalistiky

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti	sloh zpravodajství a publicistiky mediální komunikace a reklama

Epocha romantismu

Dotace učebního bloku: 15

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	romantismus v literatuře i v ostatních druzích umění vybrané národní literatury: německá francouzská anglická ruská americká česká

Epocha realismu

Dotace učebního bloku: 15

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	srovnání romantismu a realismu, prolínání v dějinách literatury počátky kritického realismu od kritického realismu k naturalismu vybrané národní literatury: francouzská anglická ruská

Česká literatura ve 30. - 50. letech 19. století

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	od romantismu k realismu

Básnické generace 2. pol. 19. století

Dotace učebního bloku: 15

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	májovci, ruchovci, lumírovci

3. ročník**3 týdně, P**

Pojmenování a slovo

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • zjišťuje vznik rodných jmen a příjmení, názvů podniků aj.	vlastní jména v komunikaci (jména osobní, zeměpisná, podniků ...) frazologie a její využití

Výpověď a věta

Dotace učebního bloku: 27

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • orientuje se ve výstavbě textu • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • ovládá a uplatňuje základní principy textu a jeho výstavbu	věty dvojčlenné a jednočlenné větné ekvivalenty zvláštnosti ve větném členění stavba souvětí tvoření větných výpovědí členící znaménka

Komunikát a text

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • orientuje se ve výstavbě textu • napíše osnovu textu, rozčlení ho do odstavců	tvorba komunikátu a stavba textu návaznost a členění textu

Veřejné mluvené projevy

Dotace učebního bloku: 5

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat)	rétorika druhy řečnických projevů druhy řečnických slohových útvarů příprava a realizace řečnického vystoupení

Funkční oblast odborná

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového	výklad, slohový postup výkladový stylizace odborných textových útvarů projevy prakticky odborné

Moderní umělecké směry na přelomu 19. a 20. století

Dotace učebního bloku: 15

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	atmosféra konce století nové umělecké směry a tendence hlavní představitelé světové a české literatury

Světová literatura a kultura 1. pol. 20. století

Dotace učebního bloku: 33

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	změny ve společnosti tohoto období vybrané národní literatury: francouzská německá anglická americká aj.

4. ročník

4 týdně, P

Chování a řeč

Dotace učebního bloku: 1

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: zamýšlí se nad vlastním chováním a chováním jiných lidí, zejména v oblasti řečové, a je schopen je hodnotit	mužský a ženský způsob komunikace humor, druhy a prostředky humoru humor a smích

Národní jazyk a jeho členění na útvary

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk a jeho varianty - rozpozná stylově příznakové jevy a sám volí adekvátní prostředky	práce s různými příručkami pro školu a veřejnost

Funkce spisovné češtiny a její vývojové změny

Dotace učebního bloku: 1

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny	funkční diferenciaci současného jazyka užívání češtiny v uplynulém tisíciletí

Čeština a příbuzné jazyky z pohledu vývojového

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se v soustavě jazyků - sezná se s postavením češtiny v rámci indoevropských jazyků	indoevropské jazyky praslovanština jazyky slovanské

Stylová diferenciaci češtiny

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: upevňuje si poznatky o funkčních stylech a slohotvorných činitelích	funkční stylová diferenciaci češtiny

Styl umělecké literatury

Dotace učebního bloku: 5

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: má přehled o slohových postupech uměleckého stylu	literární druhy a žánry, obrazná pojmenování řeč postav v literárním díle

Úvaha a úvahový postup v různých komunikačních sférách

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • učí se sdělovat své názory a stanoviska, dokáže je odůvodnit, vysvětlit, učí se argumentovat	esejistický styl a esej

Jazyková a stylizační cvičení z oblasti odborné

Dotace učebního bloku: 5

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • upevňuje a prohlubuje si poznatky z oblasti odborného stylu	•

Souhrnné opakování učiva k maturitní zkoušce

Dotace učebního bloku: 40

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • průběžně si upevňuje učivo k maturitní zkoušce	•

Česká literatura a kultura 1. pol. 20. století

Dotace učebního bloku: 22

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	návaznost na světovou literaturu hledání nových cest v poezii směry a představitelé české poezie tematická rozmanitost české prózy, tvorba vybraných českých prozaiků divadelní tvorba

Česká a světová literatura 2. pol. 20. století

Dotace učebního bloku: 25

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	změny ve společnosti tohoto období světová literatura - vybraní představitelé česká literatura - vybraní představitelé divadelní tvorba a kinematografie

Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Obecné cíle

Cílem vyučování je vytvářet, rozvíjet a prohlubovat řečové dovednosti tak, aby byl absolvent schopen plynulé komunikace v různých životních situacích a dokázal bezproblémově užívat cizí jazyk pro profesní účely, pro studium odborné literatury atd. Jazyková výuka prohlubuje všestranné a odborné vzdělání, obohacuje poznatkové struktury a přispívá k rozvoji myšlenkových procesů a samostatné duševní práce. Podmiňuje kvalitu soustavného odborného růstu. Rozvíjí všeobecné kompetence (z oblasti znalosti reálií a kultury studovaného jazyka, sociokulturních dovedností, rozvíjení osobnosti a studijních návyků).

Zároveň podporuje komunikační dovednosti ve zvoleném jazyce.

Cílem výuky jazyků je naučit žáky pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, příručkami a využívat tyto zdroje ke studiu jazyka a k prohlubování všeobecných vědomostí a dovedností. Žáci jsou vedeni k vytváření a upevňování potřebnosti celoživotního vzdělávání.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky, který směřuje k plnění komunikativního vzdělávacího cíle, je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků ze základní školy v těchto kategoriích:

1. Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů včetně odborných, práce s textem
- produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování textu (reprodukce, osnova, výpisky, anotace atp.), překlad
- interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností; dialogy; dopis

2. Jazykové prostředky

- výslovnost (zvukové prostředky jazyka)
- slovní zásoba a její tvoření
- gramatika (tvarosloví a větná skladba)
- grafická podoba jazyka a pravopis
- jazykové reálie související s osvojovanými jazykovými prostředky

3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

- tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, příroda a životní prostředí, věda a technika, hromadné sdělovací prostředky, všeobecný politický, kulturní a historický přehled, Česká republika, anglicky mluvící země
- komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod.
- jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.

4. Poznatky o zemích

- Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, jejich kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí. Informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.

Pojetí výuky

Výuka (tři hodiny týdně po čtyři léta) směřuje k cílové úrovni B1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky. Studium končí maturitní zkouškou.

Vyučující používá při výuce doplňkové materiály, např. plně vybavené a funkční jazykové učebny (magnetofony, videopřehrávače, DVD-přehrávače, multimediální výukové programy, atd.). Vhodným zadáním úkolů motivuje žáky k samostatné práci (překladové, studijní a výkladové slovníky, autentické texty, písničky, beletrie, odborná literatura, časopisy, internet, filmy, atd.). Vyučující zároveň motivuje žáky ke konverzaci pomocí vhodně zvolených témat. Výuka je orientována k autodidaktickým metodám (samostatné učení žáků) a k sociálně komunikativním aspektům učení (didaktické slovní metody)

V rámci mezipředmětových vztahů jsou vytvářeny podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných předmětů v cizím jazyce, např. počítačová angličtina, ekonomika v angličtině.

Hodnocení výsledků žáků

Cíle jazykové výuky mají různé úrovně a sledují kvality žáka v různých oblastech jeho rozvoje, proto i hodnocení musí být realizováno podle povahy těchto cílů.

Daným výstupem studia anglického jazyka je maturitní zkouška ve čtvrtém ročníku. Během studia v jednotlivých ročnících vyučující průběžně kontroluje výsledky učení, včetně domácí přípravy, ústní i písemné, kterou žákům promyšleně zadává. Zařazuje kontrolní didaktické testy osvojeného učiva, zaměřené na poslech a čtení cizojazyčných textů s porozuměním, na gramaticko-lexikální znalost jazykových prostředků. Vede žáky k sebehodnocení. Zařazuje kontrolní písemné práce, které by ověřily schopnost souvislého písemného projevu žáků.

Žák je podporován během hodin k samostatnému ústnímu projevu, a to při práci ve dvojicích či skupinách, nebo při vyjadřování svých vlastních postojů. Učitel hodnotí gramaticko-lexikální úroveň projevu, obsah projevu a jeho konzistenci. Při řízené konverzaci učitel neopravuje jednotlivé gramatické chyby, ale hodnotí projev jako celek s důrazem na výpovědní hodnotu. Žák se tak více soustředí na obsahovou stránku, má pocit úspěšnosti při vyjádření myšlenky, a to upevňuje jeho sebevědomí a navozuje příjemnou pracovní atmosféru ve výuce.

Abychom mohli porovnávat úroveň a zajistit celkovou vysokou úroveň výuky jazyků, píšou žáci srovnávací testy v jednotlivých ročnících. Při vstupu do prvního ročníku procházejí žáci vstupním srovnávacím testem, dle kterého vyučující zhodnotí a přizpůsobí způsob výuky. V závěru každého ročníku píšou závěrečný srovnávací test, který dává obraz o progresu úrovně znalostí jednotlivých žáků, ale i celých tříd a zároveň slouží jako zpětná vazba pro jednotlivé vyučující

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Žáci jsou vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí – především těch ke komunikaci, k učení k práci a spolupráci s ostatními lidmi, k řešení pracovních i mimopracovních problémů, práci s informačními technologiemi a kompetencí k řešení praktických úkolů a pracovnímu uplatnění. Rozvíjí jejich schopnost přizpůsobit se v různém pracovním prostředí, což zvyšuje šanci na jejich uplatnění na trhu práce.

Studium cizího jazyka slouží žákům ke zpřístupnění informací v cizím jazyce (např. na internetu nebo v odborné literatuře) v jejich zaměření.

V rámci uvědomování si potřeby celoživotního vzdělávání žák rozvíjí pomocí studia cizího jazyka nejen jazykové kompetence, ale uvědomuje si také své postavení nejen v naší společnosti, ale i v celoevropském a celosvětovém kontextu. Je veden k pochopení zvláštností a diverzit jednotlivých kultur, k toleranci a spolupráci, a také k přípravě ke spolupráci se zahraničními partnery v jeho budoucím povolání.

Tyto kompetence může žák nacvičovat během každodenní výuky, pokud vede k jeho samostatné práci a možnosti samostatně se projevovat a vyjadřovat. Výuka slouží k podpoře samostatné práce žáků a rozvíjí jejich schopnost získávat a zpracovávat materiály z různých zdrojů. Žáci se učí pracovat v týmu, prezentovat svoji společnou práci.

Průřezová témata:

V rámcovém vzdělávacím programu jsou vyčleněna čtyři průřezová témata, která mají vysoký společenský význam.

Navrhovaná metodika zapojení těchto témat do výuky:

Občan v demokratické společnosti

Práce s texty, dokumentárními filmy atd. zaměřenými na evropský a světový kontext, budování a fungování EU, protiklady a zvláštnosti jednotlivých kultur, upozornění na přetrvávající nedemokratické systémy. K podpoře výchovy k demokratickému občanství jsou volena i témata žákovských projektů. Vést žáky k zamyšlení nad demokratickým i nedemokratickým chováním, v rozhovorech ovlivňovat nekritické přijímání médií. Zdůrazňovat zdvořilost a slušnost, multikulturální výchovu

Člověk a životní prostředí

Aktivita (čtení, psaní, poslech, konverzace) spojené s ochranou přírody, s globálními problémy (oteplování, mizení dešťných pralesů, přelidnění, nedostatek pitné vody, země třetího světa), porovnávání přístupu k ochraně životního prostředí v jednotlivých zemích. Výchova k vlastnímu ekologickému chování.

Člověk a svět práce

Práce s informacemi, které žákům pomůžou v orientaci na trhu práce (perspektivní obory, obory s převládající nezaměstnaností, atd.), znalosti jednotlivých oborů, vedení k sebekritičnosti a posouzení vlastních schopností a možností, vedoucích k správnému rozhodnutí při výběru budoucího povolání. Nácvik dovednosti prezentovat vlastní osobu v souvislosti s hledáním zaměstnání.

Informační a komunikační technologie

Zapojení informačních a komunikačních technologií do výuky (používání internetu, CD-ROM, DVD, dataprojektory, multimediální výukové programy). Nutnost používání jazyka pro studium odborné literatury a samostudium. Žáci technického lycea nejsou specializováni v jednotlivých odbornostech, ale zabývají se technickými tématy v obecnější rovině. Cizí jazyk jim slouží k získávání informací z oblasti matematiky, fyziky, chemie, technického kreslení a pomocí prezentace projektů nacvičují klíčové kompetence. Žáci řeší úkoly z odborné literatury a procvičují odborný jazyk při samostudiu technických témat.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

1. ročník

3 týdně, P

<i>Výsledky vzdělávání a kompetence</i>	<i>Tematické celky</i>	<i>Hod</i>
<i>Žák:</i>		
Poslech: • rozumí, jestliže mluvčí hovoří pomalu, se zřetelnou výslovností a dostatečně dlouhými pauzami • rozumí jednoduchým sdělením, otázkám a pokynům vysloveným pomalu a zřetelně, rozumí číslům, údajům o cenách a o čase Čtení: • v novinách a časopisech rozumí článkům o lidech a běžných životních situacích • rozumí nejdůležitějším odborným výrazům • umí pracovat s jednoduchými texty • rozumí krátkým psaným pokynům (pozdravy, vzkazy, popis cesty) Konverzace: • umí komunikovat v jednoduché podobě, dorozumět se v obchodě a běžných životních situacích • rozumí číslům, údajům o množství, cenách i čase Psaní: • umí ve formulářích vyplnit základní údaje o sobě • umí napsat jednoduchý text na pohlednici, dopis, několik jednoduchých vět o sobě (bydliště, koníčky, studium)	Řečové dovednosti: - receptivní: poslech s porozuměním čtení jednoduchých textů - produktivní: jednoduchý překlad reprodukce jednoduchého textu - interaktivní: konverzace, odpověď na e-mail Jazykové prostředky (lingvistické kompetence) - upevňování správné výslovnosti - rozvíjení slovní zásoby - jazykové funkce: obraty při seznamování, vítání a loučení Tematické okruhy Popis a charakteristika osoby Život ve městě a na venkově Sport Denní program a životní styl Dovolená, cestování	59
Gramatika: • Gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků, jsou adekvátně procvičovány, upevňovány a testovány • Rozumí základním gramatickým časům a umí je aplikovat	přítomný čas – prostý průběhový minulý čas - prostý průběhový vazby s infinitivem a - ing some, any, quantifiers articles	40

2. ročník

3 týdně, P

<i>Výsledky vzdělávání a kompetence</i>	<i>Tematické celky</i>	<i>Hod</i>
Žák:		
Poslech: - rozumí větám a často používaným slovům z oblastí, k nimž má bezprostřední osobní vztah, např.: já sám, moje rodina, nakupování, blízké okolí, moje práce - je schopen postihnout hlavní smysl krátkých, jasných a jednoduchých sdělení a oznámení Čtení: - je schopen číst krátké, jednoduché texty - vyslovuje srozumitelně - vyhodnotí nejdůležitější informace z písemných zpráv a novinových článků, v nichž se ve vysoké míře objevují čísla, jména, obrázky a nadpisy - rozumí jednoduchým návodům, pokynům v počítačových programech Konverzace: - domluví se při provádění rutinních úkolů vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech - umí se omluvit i reagovat na omluvu, zeptat se na cestu a s pomocí mapy nebo plánu města cestu vysvětlit Psaní: - umí v jednoduchých větách popsat události, aspekty svého každodenního života - ve formulářích umí vyplnit údaje o svém vzdělání, své práci, zájmech a zvláštních znalostech - umí vytvořit krátký příběh, popis události z oblasti každodenních témat	Řečové dovednosti: - receptivní: - poslech s porozuměním monologů a jednoduchých dialogů - čtení jednoduchých textů - práce s textem - produktivní: - překlad reprodukce textu - jednoduché písemné zpracování - interaktivní: - konverzace, odpověď na dopis Jazykové prostředky (lingvistické kompetence) - rozvíjení správné výslovnosti - rozvíjení a tvoření slovní zásoby - gramatika (větná skladba, tvarosloví) - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření pozvání a odmítnutí, vyřízení vzkazu, sjednání schůzky Tematické okruhy - Kultura - Nakupování - Věda a technika - Komunikace, řeč těla - Oslavy a svátky - Průběh roku	59

Gramatika: - Gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků, jsou adekvátně procvičovány, upevňovány a testovány - umí analyzovat větný celek - umí zhodnotit skladbu věty	Předpřítomný čas prostý Stupňování příd. jmen a příslovčí budoucí časy - způsobová slovesa podmínkové věty 0, I	40
--	--	----

3. ročník

3 týdně, P

<i>Výsledky vzdělávání a kompetence</i>	<i>Tematické celky</i>	<i>Hod</i>
Žák:		
Poslech: - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - umí zhodnotit emotivní význam mluveného projevu (radost, zlost atd.) Čtení: - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty - orientuje se v textu - umí nalézt hlavní důležité informace a vedlejší myšlenky Konverzace: - umí si poradit s většinou situací při testování v oblasti výskytu daného jazyka - umí zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány - umí se vyjadřovat v běžných, předvídatelných situacích - rozumí složitějším větám a sám tvoří ekvivalentní odpovědi Psaní: - dovede písemně zaznamenat podstatné myšlenky - umí zformulovat vlastní myšlenky a vytvořit text - umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy - dokáže rozlišit a vytvořit jednotlivé slohové útvary (popis, vyprávění, charakteristika, rozhovor atd.)	Řečové dovednosti: - receptivní: poslech s porozuměním monologů a dialogů - čtení textů včetně jednoduchých odborných - práce s obtížnějším textem - produktivní: překlad - výpisky ze složitějšího textu - interaktivní: konverzace, odpověď na dopis související se zaměstnáním Jazykové prostředky (lingvistické kompetence) - rozvíjení správné výslovnosti - rozvíjení a tvoření slovní zásoby - gramatika (větná skladba, tvarosloví) - grafická podoba jazyka a pravopis - jazykové funkce: vyjádření prosby, radosti, zklamání, naděje ... Tematické okruhy Životní prostředí, ochrana Mezilidské vztahy Sociální problémy, zločinnost Rady, žádost o informace Literatura /Shakespeare/ Zaměstnání	59

Gramatika: - Gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků, jsou adekvátně procvičovány, upevňovány a testovány - Žák je schopen analyzovat chyby v psaném nebo písemném projevu svých spolužáků a v takto koncipovaných testech	podmínkové věty II přací věty předminulý čas nepřímá řeč trpné rody	40
--	--	----

4. ročník

4 týdně, P

<i>Výsledky vzdělávání a kompetence</i>	<i>Tematické celky</i>	<i>Hod</i>
Žák: Poslech: - rozumí hlavnímu smyslu jasné standardní řeči o známých záležitostech, s nimiž se pravidelně setkává v práci, škole a volném čase - rozumí hlavnímu smyslu většiny rozhlasových a televizních programů - umí zhodnotit emotivní význam mluveného projevu (např. ironii, nadsázku atd.) Čtení: - rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem nebo jazykem vztahujícím se k jeho oboru pracovní činnosti - rozumí popisům událostí, pocitů, přání v osobních dopisech, uplatňuje různé techniky čtení textu - aplikuje znalost gramatických jevů (např. tvoření slov pomocí přípon), která vede k pochopení složitějšího textu i bez 100% znalosti slovní zásoby	Řečové dovednosti: - receptivní: poslech s porozuměním autentických situací (nádraží, letiště, pošta atd.) čtení textů včetně odborných - produktivní: Překlad písemné zpracování textu (anotace, výpisky, osnova) Jazykové prostředky (lingvistické kompetence) - rozvíjení správné výslovnosti pomocí slovníku - rozvíjení a tvoření slovní zásoby četbou autentických textů - gramatika (větná skladba, tvarosloví, frazeologie) - grafická podoba jazyka a pravopis, slohové útvary - jazykové funkce: vyjádření omluvy, lítosti, podpory a vstřícnosti při komunikaci psané i mluvené.	66

Konverzace: • dokáže se vyjadřovat k tématům veřejného a osobního života a tématům z oblasti zaměření studijního oboru • pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti • domluví se v běžných situacích • umí získat a podat informace • umí nepřipraven konverzovat o tématech souvisejících s každodenním životem • umí stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány Psaní: • umí spojit fráze tak, aby mohl popsat zážitky a události, své sny, naděje a ambice • umí stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány, popsat děj knihy či filmu a popsat své reakce	Tematické okruhy Oblečení, móda Moderní technologie Vyjadřování emocí Svět práce, Lidské tělo, návštěva lékaře Zdravý životní styl, stravování Řešení problémů Představy o budoucnosti Reálie anglicky mluvících zemí, Reálie České republiky Odborné téma – popis stroje	
Gramatika: • Gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků, jsou adekvátně procvičovány, upevňovány a testovány • dokáže zhodnotit úroveň svého gramatického projevu a analyzovat v něm chyby	Opakování probraných gramatických časů Předminulý čas Nepřímá řeč Vyjadřování pravděpodobnosti Podmínkové a časové věty (I., II.) Vztažné věty Vazba have something done	50

Německý jazyk**13/413****volitelný předmět** *Charakteristika předmětu***Pojetí vyučovacího předmětu:****Obecné cíle**

Německý jazyk je vyučován jako druhý cizí jazyk. Předpokládá se, že žáci ve většině případů nemají žádné znalosti z předchozího vzdělávání. Cílem vzdělávání je tedy budovat a rozvíjet znalosti tohoto jazyka tak, aby byli absolventi schopni komunikace v běžných životních situacích a dokázali užívat cizí jazyk i pro profesní účely, orientovat se v textech, odborných návodech a technické dokumentaci, vyhledávat a zpracovávat informace z internetu atd. Jazyková výuka prohlubuje všestranné vzdělávání, rozvíjí všeobecné kompetence (z oblasti znalosti reálií a kultury studovaného jazyka, sociokulturních dovedností, rozvíjení osobnosti a studijních návyků) a připravuje žáky na život a práci v multikulturní společnosti.

Cílem vzdělávání je směřovat žáka k osvojení úrovně jazykových znalostí a komunikativních dovedností, která odpovídá úrovni B1 podle SERR (i vzhledem k možnosti zavedení jazykového portfolia).

Cílem výuky jazyků je naučit žáky pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, příručkami a využívat tyto zdroje ke studiu jazyka a k prohlubování všeobecných vědomostí a dovedností. Žáci jsou vedeni k vytváření a upevňování potřebnosti celoživotního vzdělávání.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky, který směřuje k plnění komunikativního vzdělávacího cíle, je systematické budování, rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků v těchto kategoriích:

1. Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů včetně jednodušších odborných, práce s textem
- - produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování textu (reprodukce, osnova, anotace atp.), překlad
- - interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností; dialogy; dopis, e-mail

2. Jazykové prostředky

- - výslovnost a přízvuk (zvukové prostředky jazyka)
- - slovní zásoba a její tvoření
- - gramatika (tvarosloví a větná skladba)
- - grafická podoba jazyka a pravopis
- - jazykové reálie související s oblastmi, kde se daný jazyk používá
- - jazykové prostředky

3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

- - tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, oblékání, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, problémy mládeže, kultura a zvyky, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, životní prostředí, Česká republika, naše město, reálie, kultura a zvyklosti německy mluvících zemí
- - komunikační situace: získávání a předávání informací týkajících se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase, při cestování apod., např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu...
- - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.

4. Poznátky o zemích

- Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání německy mluvících zemí, jejich kultury, tradic a společenských zvyklostí. Informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.

Pojetí výuky

Výuka (tři hodiny týdně po tři roky, čtyři hodiny týdně ve třetím a čtvrtém ročníku) směřuje k cílové úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Pokud se žáci rozhodnou složit maturitu z německého jazyka, doporučuje se, aby si ve čtvrtém ročníku zvolili výběrově předmět konverzace v německém jazyce, jehož cílem je zejména upevnit a prohloubit konverzační dovednosti a rozšířit slovní zásobu. V rámci práce s talentovanými žáky a zároveň slabšími žáky jsou připraveny různé metody výuky. Talentovaní žáci budou pracovat s náročnějšími materiály a budou na ně kladeny vyšší nároky. U slabších žáků bude kladen větší důraz na opakování a procvičování. Učitelé se mohou střídát ve vedení jednotlivých skupin, tím žáci budou mít pestřejší a zajímavější výuku s odlišným důrazem na jednotlivé aspekty výuky. Učitel se snaží navodit tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě, pracuje s učebnicemi odpovídajícími věku, rozumové vyspělosti a zájmu žáků. Vyučující používá při výuce doplňkové materiály, např. audio- a videopřehrávače, DVD-přehrávače, multimediální výukové programy, internet, časopisy pro výuku jazyků, odborné texty, mapy atd. Vhodným zadáním úkolů motivuje žáky k samostatné práci (překladové, studijní a výkladové slovníky, autentické texty, písničky, beletrie, odborná literatura, časopisy, internet, filmy). Využívá se metody překladu.

Vyučující zároveň motivuje žáky ke konverzaci pomocí vhodně zvolených témat. Žáci pracují ve dvojicích, ve skupinách i samostatně zpracovávají drobné projekty na zadané téma. Žáci jsou dále motivováni nabídkou zahraničních zájezdů a kontaktů se školami v zahraničí a účasti na mezinárodních programech na podporu mládeže v odborném vzdělávání. Žáci jsou podle možností zapojováni do projektů a jazykových soutěží, podporuje se vedení jazykového portfolia. Ve výuce se objevuje řada mezipředmětových souvislostí (společensko-vědní disciplíny, zeměpis, péče o zdraví, příprava na povolání apod.) hodnocení výsledků žáků.

Cíle jazykové výuky mají různé úrovně a sledují kvality žáka v různých oblastech jeho rozvoje, proto i hodnocení musí být realizováno podle povahy těchto cílů. Jsou hodnoceny komplexní řečové dovednosti žáků a ověřovány znalosti jednotlivých jazykových prostředků. Možným výstupem studia německého jazyka je maturitní zkouška ve čtvrtém ročníku. Během studia v jednotlivých ročnících vyučující průběžně kontroluje výsledky učení, včetně domácí přípravy, kterou žákům promyšleně zadává. Zařazuje kontrolní didaktické testy osvojeného učiva, zaměřené na poslech a čtení cizojazyčných textů s porozuměním, na gramaticko-lexikální znalost jazykových prostředků. Vede žáky k sebehodnocení. Zařazuje kontrolní písemné práce (1 za pololetí), které by ověřily nabyté znalosti žáků a schopnost souvislého písemného projevu žáků (zvláště ve vyšších ročnících).

Žák je podporován během hodin k samostatnému ústnímu projevu, a to při práci ve dvojicích či skupinách, nebo při vyjadřování svých vlastních postojů. Učitel hodnotí gramaticko-lexikální úroveň projevu, obsah projevu a jeho konzistenci. Při řízené konverzaci učitel neopravuje jednotlivé gramatické chyby, ale hodnotí projev jako celek s důrazem na výpovědní hodnotu. Žák se tak více soustředí na obsahovou stránku, má pocit úspěšnosti při vyjádření myšlenky, a to upevňuje jeho sebevědomí.

Součástí hodnocení jsou rovněž domácí práce, cvičné slohové práce, zapojení do projektů, aktivní přístup k práci ve vyučování, individuální úkoly, situační komunikační hry a soutěže, referáty apod. Hodnocení je prováděno známkami. Využívá se i slovní hodnocení práce.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Práce s autentickými texty, dokumentárními filmy zaměřenými na evropský a světový kontext, strukturu a fungování EU, protiklady a zvláštnosti jednotlivých kultur, upozornění na přetrvávající nedemokratické systémy. K podpoře výchovy k demokratickému občanství jsou volena i témata žákovských projektů. Vést žáky k zamyšlení nad demokratickým i nedemokratickým chováním, v rozhovorech ovlivňovat nekritické přijímání médií. Zdůrazňovat zdvořilost a slušnost, multikulturní výchovu.

1. ročník

3 týdně, P

Tematické okruhy

Dotace učebního bloku: 70

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • porozumí školním a pracovním pokynům • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • zaznamená vzkazy volajících • vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	Pozdrav, seznámení, základní osobní údaje Naše škola, naše třída. Rodina Domov, můj pokoj, bydlení Jídlo, gastronomie Orientace ve městě Nakupování Volný čas

Gramatika

Dotace učebního bloku: 29

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • porozumí školním a pracovním pokynům • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru	Přítomný čas sloves Pořádek slov ve větě oznamovací a tázací Osobní, tázací a přivlastňovací zájmena Skloňování podstatných jmen Předložky se 3. a 4. pádem Užívání členů Negace Číslovky a určování času Některá způsobová slovesa Infinitiv s zu

2. ročník

3 týdně, P

Tematické okruhy

Dotace učebního bloku: 70

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • přeloží text a používá slovníky i elektronické	Každodenní život Přátelství Události kolem nás Péče o tělo a zdraví, životospráva, části těla, úraz Dovolená, cestování Německy mluvící země

• zapojí se do hovoru bez přípravy • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • vyplní jednoduchý neznámý formulář • uplatňuje různé techniky čtení textu • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	
--	--

Gramatika

Dotace učebního bloku: 29

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • přeloží text a používá slovníky i elektronické • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • vyplní jednoduchý neznámý formulář • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru	Slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou Přítomný čas nepravidelných sloves Způsobová slovesa Souvětí souřadné Vedlejší věty Perfektum Préteritum Použití zvrtného zájmena Přísllovečné určení, slovosled

3. ročník

3 týdně, P

Tematické okruhy

Dotace učebního bloku: 70

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí a zdůvodní svůj názor • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • vyjádří písemně svůj názor na text • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • ověří si i sdělí získané informace písemně • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních	Vlastnosti, charakteristika, mezilidské vztahy Povolání a zaměstnání, plány do budoucna Fakta a události Láska, pocity, emoce, sny a přání

faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	
--	--

Gramatika

Dotace učebního bloku: 29

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • sdělí a zdůvodní svůj názor • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • vyjádří písemně svůj názor na text • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • ověří si i sdělí získané informace písemně • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	Stupňování adjektiv a adverbii Účelové věty s damit a um-zu Časové věty Préteritum všech typů sloves Budoucí čas Konjunktiv préterita, würde-Form Vztažné věty Vazby sloves Zájmenná příslovce

4. ročník

4 týdně, P

Tematické okruhy

Dotace učebního bloku: 88

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • sdělí a zdůvodní svůj názor • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	Životní prostředí a ekologie Řešení problémů Česká republika, Praha, naše město, kultura a zvyky Předsudky, život v multikulturní společnosti

Gramatika

Dotace učebního bloku: 28

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • sdělí a zdůvodní svůj názor • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	Trpný rod a všeobecný podmět man Příčestí přítomné a minulé Zájmena neurčitá Tvoření slovní zásoby, skládání a přejímání slov Vazby podstatných a přídavných jmen

Konverzace z anglického jazyka

Charakteristika předmětu – nepovinný předmět

Cíle vyučovacího předmětu

Osvojení anglického jazyka navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření kompletní komunikativní kompetence. Jsou tu však i cíle specifické. Aktivní znalost anglického jazyka je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka. Důraz se klade také na aktivní znalost terminologie a schopnost celoživotně se vzdělávat a komunikovat s odbornou praxí v jednotlivých oborech.

Dále pak výuka anglického jazyka rozvíjí schopnosti účastnit se rozhovoru natolik plynule a spontánně, že žák může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Žák dále zvládne napsat srozumitelné texty na širokou škálu témat (především průřezová témata efektivně formují vnímání smysluplnosti vlastní práce, odbornou erudovanost či chování a vztahy v kolektivu) a vysvětlit své názorové stanovisko, týkající se aktuálního problému s uvedením výhod a nevýhod různých možností.

Učivo přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a osvojování anglického jazyka jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků;
- vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatnému řešení problémů;
- dalšímu samostatnému celoživotnímu vzdělávání.

Proto je v současné době kladen důraz na:

- motivaci žáka a jeho zájem o komunikaci v angličtině v různých situacích každodenního osobního nebo pracovního života, v projevech mluvených i psaných na všeobecná i odborná témata;
- zájem žáka efektivně pracovat s cizojazyčným textem, včetně odborného;
- probuzení zájmu žáka o získání informací o světě, zvláště pak o země studovaného jazyka;
- možnost pracovat s informacemi a zdroji informací v anglickém jazyce včetně Internetu nebo CD-ROMu, se slovníky a cizojazyčnými příručkami a návody.

Charakteristika učiva

Vyučování anglického jazyka vede žáka k prohlubování jazykových kompetencí získaných v předchozích ročnících studia (znalosti lingvistické, sociolingvistické a pragmatické). Výuka anglického jazyka se významně podílí na přípravě žáků k aktivnímu životu v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných

tak komunikativních jazykových kompetencí nezbytných pro dorozumění v každodenních situacích osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě a jiných kulturách. Přispívá také k formování osobnosti žáka, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich komunikativní dovednosti a schopnosti učit se po celý život. Za účelem motivace žáka a probuzení jeho zájmu o komunikaci v anglickém jazyce je učivo rozděleno do větších tematických celků.

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

Vzájemný vztah mezi žáky samotnými a mezi žáky a vyučujícími významně přispívá k vědomí, že žáci jsou plnoprávními občany naší demokratické společnosti. V anglickém jazyce, stejně jako v mateřském, se žáci mohou vyjadřovat ke všem společensky významným tématům. Možnost diskuse na dané téma pomáhá rozvíjet a formovat osobnost žáka.

Člověk a životní prostředí:

Interpretace názorů během konverzace o problematice utváření životního prostředí také formuje názory žáků.

Člověk a svět práce:

Neméně významná je i nepřímá příprava žáků na budoucí povolání a jejich seznámení se světem práce prostřednictvím vyplňování žádostí o práci, sestavování životopisu a dalších písemností nezbytných pro zapojení žáků do pracovního procesu. Vzdělávání v anglickém jazyce je přizpůsobeno také oblasti architektury a stavebnictví, jež koresponduje s technickým zaměřením žáků naší střední školy.

Informační a komunikační technologie:

Během výuky anglického jazyka se žáci také seznámí s odborným jazykem používaným v oblasti komunikační technologie. Na PC žáci pracují s výukovými programy, jsou schopni využívat slovníky a orientují se na Internetu, kde dokáží nalézt potřebné informace i na anglických vyhledávacích.

Výsledky vzdělávání a kompetence společné pro všechny čtyři ročníky

Žák:

- rozumí probranému učivu u všech používaných řečových dovedností;
- při poslechu rozpozná téma, vystihne hlavní myšlenku, porozumí orientačním pokynům a odpovídajícím technickým informacím;
- při čtení rozpozná hlavní závěry textu, porozumí pocitům autora, popisu událostí i výstavbě textu, dokáže shromáždit informace, porozumět návodům, značením nebo pokynům a odhadnout význam neznámých výrazů;
- v písemném projevu dovede napsat vzkaz, email, neformální i formální dopis nebo esej na dané téma v rozsahu 250 slov;
- dokáže ústně vyjádřit své myšlenky, přesvědčení, sny a pocity, srovnávat různé alternativy, vysvětlit problém, reprodukovat přečtený text a rozvinout argumentaci.

tak komunikativních jazykových kompetencí nezbytných pro dorozumění v každodenních situacích osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě a jiných kulturách. Přispívá také k formování osobnosti žáka, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich komunikativní dovednosti a schopnosti učit se po celý život. Za účelem motivace žáka a probuzení jeho zájmu o komunikaci v anglickém jazyce je učivo rozděleno do větších tematických celků.

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

Vzájemný vztah mezi žáky samotnými a mezi žáky a vyučujícími významně přispívá k vědomí, že žáci jsou plnoprávními občany naší demokratické společnosti. V anglickém jazyce, stejně jako v mateřském, se žáci mohou vyjadřovat ke všem společensky významným tématům. Možnost diskuse na dané téma pomáhá rozvíjet a formovat osobnost žáka.

Člověk a životní prostředí:

Interpretace názorů během konverzace o problematice utváření životního prostředí také formuje názory žáků.

Člověk a svět práce:

Neméně významná je i nepřímá příprava žáků na budoucí povolání a jejich seznámení se světem práce prostřednictvím vyplňování žádostí o práci, sestavování životopisu a dalších písemností nezbytných pro zapojení žáků do pracovního procesu. Vzdělávání v anglickém jazyce je přizpůsobeno také oblasti architektury a stavebnictví, jež koresponduje s technickým zaměřením žáků naší střední školy.

Informační a komunikační technologie:

Během výuky anglického jazyka se žáci také seznámí s odborným jazykem používaným v oblasti komunikační technologie. Na PC žáci pracují s výukovými programy, jsou schopni využívat slovníky a orientují se na Internetu, kde dokáží nalézt potřebné informace i na anglických vyhledávacích.

Výsledky vzdělávání a kompetence společné pro všechny čtyři ročníky

Žák:

- rozumí probranému učivu u všech používaných řečových dovedností;
- při poslechu rozpozná téma, vystihne hlavní myšlenku, porozumí orientačním pokynům a odpovídajícím technickým informacím;
- při čtení rozpozná hlavní závěry textu, porozumí pocitům autora, popisu událostí i výstavbě textu, dokáže shromáždit informace, porozumět návodům, značením nebo pokynům a odhadnout význam neznámých výrazů;
- v písemném projevu dovede napsat vzkaz, email, neformální i formální dopis nebo esej na dané téma v rozsahu 250 slov;
- dokáže ústně vyjádřit své myšlenky, přesvědčení, sny a pocity, srovnávat různé alternativy, vysvětlit problém, reprodukovat přečtený text a rozvinout argumentaci.

Učivo	Počet hodin
Mé plány do budoucna, volba povolání	2
Můj pracovní den a víkend	2
Koníčky a volnočasové aktivity	2
Dovolená, cestování /hotely, letiště, výměna peněz atd./	2
Stravování /vaření, restaurace/	3
Místo, kde žiji (moje město/vesnice)	2
Moje rodina a přátelé /popis osob/	2
Můj byt/dům	2
Sport a hry	2
Česká republika /zeměpis, hospodářství, politický systém/	3
Praha - hlavní město České republiky	2
Nakupování, móda	2
Zdraví, návštěva lékaře	2
Průběh roku /roční období, počasí, svátky/	2
Věda a technika	3
Příroda a životní prostředí	3
Hromadné sdělovací prostředky /televize, rozhlas, noviny/	2
Spojené království	3
Londýn - hlavní město UK	2
Význam vzdělání	2
Moje oblíbená osobnost	2
William Shakespeare	2
USA	3
Kanada	3
Austrálie, Nový Zéland	3

Konverzace z německého jazyka

Charakteristika předmětu – nepovinný předmět

Obecný cíl předmětu

Vyučování cizím jazykům je součástí všeobecného vzdělávání. Prohlubuje a doplňuje systém jazykového vzdělávání, které je propojeno s dalšími vyučovacími předměty a zdroji informací. V rámci oboru technické lyceum zároveň představuje specifické jazykové vzdělávání vymezené studovaným oborem.

Cílem jazykového vzdělávání je výchova žáka k rozvoji osobnosti, jeho morálních a charakterových hodnot spolu se specifickým cílem rozvíjet nezbytné jazykové znalosti a dovednosti potřebné k dorozumění v cizím jazyce v různých situacích každodenního osobního nebo veřejného i pracovního života. Žák je zároveň veden k tomu, aby dokázal pracovat s cizojazyčným textem, pracovat s informacemi a zdroji informací.

Výuka jazyků se řídí společným evropským referenčním rámcem. Výstupní znalosti budou v tomto kontextu definovány úrovní B1 – B2. Zařazení nových postupů a metod směřuje především k praktickému využití jazyka v každodenních situacích.

Charakteristika učiva

Vyučování směřuje k tomu, aby byly u žáka systematicky rozšiřovány a prohlubovány znalosti, dovednosti a návyky získané v průběhu základního vzdělávání, a to v těchto kategoriích: řečové dovednosti (produktivní, receptivní, interaktivní ústní i písemné), jazykové prostředky, jazykové funkce, tematické zaměření obsahu (základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, komunikační situace).

Pojetí výuky

Výuka jazyků má být pro žáky zajímavá, má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory, pracovat s cizojazyčnými texty a využívat je jako informačních zdrojů.

V návaznosti na výuku cizího jazyka během všech čtyř ročníků studia má rozšiřovat a prohlubovat schopnosti a znalosti žáků týkající se vybraných témat a komunikativních kompetencí. Ve výuce jsou používány formy, metody jako rozhovor, diskuse, skupinová a týmová práce, práce s audiovizuální technikou.

Učební osnova je koncipována pro hodinovou dotaci 2 hodiny týdně ve 4. ročníku, tedy celkem 58 vyučovacích hodin.

Hodnocení výsledků žáka

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení. Žák je hodnocen v těchto oblastech:

práce s textem, ústní projev, slovní zásoba, obsahové a jazykové zvládnutí tematických okruhů, aktivita v hodinách.

Důraz je kladen také na princip sebehodnocení, kdy žáci sami hodnotí dosaženou úroveň svých znalostí v oblastech čtení, poslech, mluvení a psaní.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz zejména na:

komunikativní kompetence (porozumění projevům rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, srozumitelná výslovnost, dodržování norem v mluveném i písemném projevu, schopnost vhodně reagovat, odhadovat neznámé výrazy, schopnost souvislého projevu, orientace v textu, formulace vlastních myšlenek, získávání informací a práce s nimi apod.),

občanské kompetence (život v multikulturní společnosti, znalosti o světě a jiných kulturách, tolerance k hodnotám jiných národů, vztah k životnímu prostředí apod.).

V rámci průřezových témat jsou ve výuce cizím jazykům zastoupena všechna, tedy téma Občan v demokratické společnosti (v tématech zaměřených na cestování apod.), Člověk a svět práce (v tématu práce a zaměstnání, popř. koníčky), Informační a komunikační technologie (především při využívání zdrojů informací a práce s informační technologií), Člověk a životní prostředí (v rámci tématu životního prostředí, počasí apod.)

Co se týče propojení předmětů a mezipředmětových vztahů, konverzace z německého jazyka se vztahuje zejména k předmětům společenskovědním.

4. ročník**0+2 týdně, N**

Rodina, můj den, volný čas, bydlení

Dotace učebního bloku: 10

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - zapojí se do hovoru bez přípravy - vyplní jednoduchý neznámý formulář - domluví se v běžných situacích, získá a poskytne informace	Životopis, příbuzenstvo, rodina Průběh dne Volný čas, koníčky, životní styl Místo, kde žiji Bydlení

Cestování, prázdniny, sport

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - sdělí a zdůvodní svůj názor - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - domluví se v běžných situacích, získá a poskytne informace	Cestování, prázdniny, dovolená Sport

Člověk

Dotace učebního bloku: 10

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem	Charakteristika osoby Péče o zdraví Oblečení a móda Měsíční výdaje Jídlo a pití

Škola a kultura

Dotace učebního bloku: 10

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • sdělí a zdůvodní svůj názor	Škola a vzdělání Kultura, můj vztah ke kultuře Svátky a zvyky Naše město Na venkově a ve městě

Služby a doprava, životní prostředí

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • domluví se v běžných situacích, získá a poskytne informace	Služby, nákupy, reklama Doprava Masmédia Počasí Ochrana životního prostředí

ČR a Praha

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • sdělí a zdůvodní svůj názor • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • zapojí se do hovoru bez přípravy	Česká republika Praha

Německy mluvící země

Dotace učebního bloku: 10

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • sdělí a zdůvodní svůj názor • prokazuje faktické znalosti, především o geografických, politických, hospodářských faktorech zemí dané jazykové oblasti	Německo Berlín Rakousko Vídeň Švýcarsko

5.2. Matematické vzdělávání

Matematika

Charakteristika předmětu

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět matematika je předmětem všeobecně vzdělávacím povinného základu vzdělávacího programu. Matematické vzdělávání rozvíjí a prohlubuje logické a abstraktní myšlení. Vede žáky k pochopení a využití kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří jejich kvantitativní a geometrickou gramotnost. Rozvíjí osobnost žáka s důrazem na samostatnost, systematickosti a kreativitu. Hlavním cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude používat matematiku při řešení každodenních situací i přírodovědných problémů a bude připraven k dalšímu odbornému vzdělávání.

Vzdělávací cíle

Vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

1. provádět operace s čísly a volit efektivní způsoby výpočtů,
2. upravovat výrazy s proměnnými, řešit rovnice a nerovnice (i jejich soustavy), užívat funkce,
3. analyzovat a interpretovat statistické údaje,
4. analyzovat text úloh, rozpoznat v nich matematický problém a hledat nejjednodušší cestu k jeho
5. vyřešení, odhadnout a zdůvodnit výsledky,
6. uplatnit získané vědomosti, dovednosti a metody řešení konkrétních problémů v praktickém životě,
7. pracovat přesně, důsledně, odpovědně a vytrvale,
8. chápat matematiku jako obor, který svým teoretickým základem je zdrojem pro mnoho aplikací.

Charakteristika učiva

Skladba učiva byla sestavena tak, aby obsahovala témata, která učí žáky logicky myslet, řešit problémy, zobrazovat, pracovat se symbolikou, formálním jazykem a daty. Učivo je vymezeno tematickými celky se systematickou a vyváženou strukturou základních pojmů a vztahů. Jednotlivé celky jsou uspořádány tak, aby nutily žáky vyvozovat souvislosti a využívat již dříve nabytých poznatků a zkušeností. Některé kapitoly jsou zaměřeny i na tzv. matematickou rutinu, která je základem pro řešení složitějších problémů. Vzhledem k profilu absolventa je kladen důraz zejména v oblastech týkajících se práce s funkcemi, tvorbou grafů, úprav výrazů s proměnnými, řešení rovnic a nerovnic.

Pojetí výuky

Při výuce matematiky je kladen větší důraz na logické porozumění probíraného tématu s významným podílem procvičování příkladů. Velký podíl výuky zaujímá samostatná práce žáků pod odborným vedením vyučujícího, která může být i týmová. Významným prvkem efektivní práce při matematickém vzdělávání je samostatné řešení domácích prací a procvičování, kde si žáci ověřují správné pochopení probírané látky a upevňují získané dovednosti a znalosti. Při výuce je rovněž užíváno vhodných pomůcek – kalkulátorů, rýsovacích potřeb, literatury, případně počítačů. Nadaní žáci s vysokým zájmem o danou problematiku jsou individuálně podporováni a své schopnosti mohou využít při různých matematických soutěžích (např. matematická olympiáda, matematický klokan), při vzdělávání slabších žáků či žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním je přihlíženo k jejich schopnostem.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz zejména na:

- numerické aplikace
- řešení problémů a posuzování výsledků řešení
- využívání informací kvantitativního charakteru
- modelovat (zejména graficky) reálné situace

Občanské kompetence

- jednat odpovědně, samostatně a aktivně,
- schopnost diskuse s jinými lidmi.

Klíčové kompetence

- naučit se vyjadřovat odborně a jazykově správně
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně
- obhajovat své názory a postoje
- efektivně se učit a pracovat
- využívat dříve nabytých poznatků a zkušeností
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání, přiměřeně na ně reagovat
- konstruktivně spolupracovat, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

Odborné kompetence

- - orientovat se v základních pojmech matematiky a rozumět základním vztahům
- - aplikovat základní matematické principy a postupy při řešení praktických úloh
- - porozumět zadání úkolu a hledat způsoby řešení
- - pracovat s osobním počítačem
- - využívat a vytvářet různé formy grafických znázornění reálných situací

Vyučovací metody

- - výklad
- - dialogická metoda
- - procvičování pod dohledem vyučujícího,
- - metoda samostatné práce.

Pomůcky:

Učebnice matematiky, M-F tabulky, sešit, kalkulačka, rýsovací potřeby.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Nejčastější jsou práce písemné, při kterých je ověřováno, zda žáci zvládli dané téma, naučili se správným logickým postupům, které jsou, vedou k přesným, úplným a formálně správným závěrům. Další složku testování žáků tvoří zkoušení ústní, které navíc prověří korektní a přesné vyjadřování a zhodnotí výstup před žáky. Jako důležitá součást ústního zkoušení je zařazení vlastního sebehodnocení žáků a hodnocení zkoušeného ostatními.

Největší váhu při hodnocení žáků mají čtvrtletní písemné práce, které jsou rozsáhlejší (na celou vyučovací hodinu), jsou vhodně zařazeny a uzavírají jednotlivá probraná témata v aktuálním čtvrtletí. Doplnujícím prvkem je hodnocení samostatné práce žáků – jejich domácích prací, aktivního přístupu k výuce a dobrovolných aktivit, např. reprezentace v matematických soutěžích.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou stimulováni k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami z praxe. Matematické vzdělávání vede k výchově žáků ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k odpovědnosti, důležité nejen pro vztah k životnímu prostředí. Toto průřezové téma je podporováno při výuce vhodnou volbou tematicky zaměřených příkladů.

Člověk a svět práce

Vzhledem k budoucí volbě povolání jsou žáci motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Dále pak se jeví jako významná práce v týmu a spolupráce s ostatními lidmi.

Informační a komunikační technologie

Matematické vzdělávání podporuje takové kompetence, jako je jednoznačné a přesné vyjadřování. Důležitá je dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a naopak schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou stimulováni k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami z praxe. Matematické vzdělávání vede k výchově žáků ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k odpovědnosti, důležité nejen pro vztah k životnímu prostředí. Toto průřezové téma je podporováno při výuce vhodnou volbou tematicky zaměřených příkladů.

Člověk a svět práce

Vzhledem k budoucí volbě povolání jsou žáci motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Dále pak se jeví jako významná práce v týmu a spolupráce s ostatními lidmi.

Informační a komunikační technologie

Matematické vzdělávání podporuje takové kompetence, jako je jednoznačné a přesné vyjadřování. Důležitá je dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a naopak schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů.

1. ročník

3 týdně, P

Operace s čísly a výrazy

Dotace učebního bloku: 50

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: provádí aritmetické operace v množině reálných čísel používá různé zápisy reálného čísla používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) provádí operace s mocninami a odmocninami provádí aritmetické operace v množině reálných čísel používá různé zápisy reálného čísla provádí operace s mocninami a odmocninami provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny určí definiční obor výrazů s proměnnou ovládá rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním a užitím vzorců řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu		- číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti - interval - absolutní hodnota reálného čísla - užití procentového počtu - úměry, trojčlenka - mocniny – s přirozeným, celým a racionálním exponentem - odmocniny - výrazy s proměnnými - mnohočleny
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Informační technologie	1. ročník	Kancelářský balík programů

Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic

Dotace učebního bloku: 49

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě		- základní pojmy – funkce, Df, Hf, graf funkce, vlastnosti funkcí - lineární funkce, rovnice a nerovnice a jejich soustavy - kvadratická funkce, rovnice a nerovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty) - rovnice a nerovnice v součinném a podílovém vztahu - funkce, rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Informační technologie	1. ročník	Kancelářský balík programů

2. ročník

3 týdně, P

Funkce a její průběh

Dotace učebního bloku: 66

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti	- funkce, Df, Hf, graf funkce, vlastnosti funkcí - funkce mocninné, lineární lomená, exponenciální a logaritmická, logaritmus, funkce

znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů		goniometrické - rovnice exponenciální, logaritmické a goniometrické - goniometrie a trigonometrie – orientovaný úhel, goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu, řešení pravoúhlého trojúhelníku, věta sinová a kosinová, řešení obecného trojúhelníku
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Informační technologie	2. ročník	Prohloubení informací o kancelářském balíku

Planimetrie

Dotace učebního bloku: 33

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah	- základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi - shodnost a podobnost trojúhelníků, Euklidovy věty - množiny všech bodů dané vlastnosti - konstrukční úlohy - obvody a obsahy rovinných útvarů - shodná zobrazení, podobnost a stejnolehlost

3. ročník

3 týdně, P

Stereometrie

Dotace učebního bloku: 25

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie	- základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa

Analytická geometrie

Dotace učebního bloku: 74

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek užívá různá analytická vyjádření přímky	- vektorová algebra - přímka a její analytické vyjádření - vzájemná poloha přímek v rovině, odchylka a vzdálenost dvou přímek - kuželosečky

4. ročník

4 týdně, P

Posloupnosti, řady a jejich využití

Dotace učebního bloku: 25

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky charakterizuje nekonečnou geometrickou řadu, používá její součet a užívá ji při řešení numerických i geometrických úloh	- aritmetická a geometrická posloupnost - finanční matematika - nekonečná geometrická řada

Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika

Dotace učebního bloku: 35

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování počítá s faktoriály a kombinačními čísly určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	- elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace bez opakování - kombinační čísla, faktoriál, binomická věta - náhodný jev a jeho pravděpodobnost - základy statistiky

Systematizace a upevňování poznatků středoškolské matematiky

Dotace učebního bloku: 36

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: vnímá matematiku jako provázaný systém a nástroj pro další vědní obory používá matematické metody v přírodovědných, technických, ekonomických a dalších předmětech analyzuje, řeší a diskutuje reálné situace	

Souhrnné opakování učiva k maturitní zkoušce

Dotace učebního bloku: 20

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: průběžně si upevňuje učivo k maturitní zkoušce	

5.3. Společenskovědní vzdělávání

Občanská nauka

Charakteristika předmětu

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy, ...) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Společenskovědní vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně;
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování; preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita,...), jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
– uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Ve společenskovědní oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu občanská nauka Vyučovací předmět občanská nauka připravuje žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Cílem předmětu je seznámit žáka se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života a s psychologickými, etickými a právními kontexty mezilidských vztahů.

Směřuje nejen k poznatkům a dovednostem, ale také k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, k tomu, aby z nich byli slušní lidé, jednali uvážlivě k vlastnímu prospěchu, ale také pro veřejný zájem. Posiluje jejich identitu, učí je kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce rozumět světu, v němž žijí. Studium připravuje žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský a pracovní život.

Občanská nauka navazuje na výchovu k občanství základní školy a hlouběji ji rozvíjí na středoškolské úrovni. Souvisí například s vyučovacími předměty dějepis, zeměpis, český jazyk a literatura, ekologie, ekonomika, informatika.

Charakteristika učiva

Učivo je vytvořeno jako didaktický výběr určitých prvků ze sociální psychologie, sociologie, politologie, praktické filozofie a etiky. Nejde však o úvod do studia těchto disciplín, ale o vybudování poznatkového a dovednostního zázemí žáků, aby dokázali dobře řešit své soukromé i občanské problémy a kvalifikovaně se rozhodovat. Kromě toho je učivo zaměřeno na kultivaci právního vědomí žáků a na mediální výchovu, která prolíná celým učivem.

Tematické celky jsou řazeny na základě logické posloupnosti, náročnosti, potřeby a mentální vyspělosti žáků.

Tematické celky učiva:

- Člověk jako osobnost
- Člověk v lidském společenství
- Člověk jako občan
- Člověk a právo
- Soudobý svět
- Člověk a svět (praktická filozofie)

Pojetí výuky

Výuka klade důraz na pozitivní motivaci. Navozuje se svobodné diskusní prostředí, kde mohou žáci vyjádřit své názory a postoje. Poznatky a dovednosti, o něž učitel usiluje, směřují k využití v praktickém životě žáků. Kromě výuky ve třídě se žáci zúčastní (dle možností) exkurzního vyučování (návštěva soudního jednání).

Hodnocení žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží ústní a písemné zkoušení v souladu s Klasifikačním řádem školy.

V hodnocení je kladen důraz na hloubku porozumění společenským jevům, procesům a problémům, na schopnost o nich diskutovat a pracovat s pojmovým aparátem, pracovat s texty a dalšími zdroji informací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Občanská nauka rozvíjí tyto klíčové kompetence žáků. Žák:

- pracuje s učebnicemi, příručkami a další literaturou, učí se orientovat ve službách knihoven, pracovat s internetem • získává informace z různých zdrojů – verbálních a ikonických (obrazových) a kriticky tyto informace hodnotí (v mezích schopností a vzdělanostní úrovně žáka střední školy)
- vyjadřuje se psanou i mluvenou formou kultivovaně, obsahově jasně a logicky, používá správně společenskovědní a filozofické pojmy, které byly součástí výuky, a dokáže je vymezit, formuluje vlastní argumenty podložené názorem

- diskutuje o problematice učiva občanské nauky, přijímá nebo vyvrací názory oponentů s tím vědomím, že ve společenskovědní a filozofické oblasti téměř nikdy neexistuje pouze jediný správný názor
- efektivně se učí a má potřebu se dále vzdělávat

Předmět rozvíjí občanské kompetence. Žák:

- ctí život jako nejvyšší hodnotu
- uvědomuje si odpovědnost za vlastní život
- je připraven řešit své osobní a sociální problémy, respektuje osobnost jiných lidí
- dbá na dodržování pravidel chování
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- přistupuje s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí, zajímá se o společenské dění u nás i ve světě
- zkoumá věrohodnost informací
- nenechává se manipulovat
- jedná odpovědně, samostatně, ale i pro zájem veřejný
- dbá na dodržování zákonů a pravidel chování, jedná v souladu s morálními principy a přispívá k uplatňování demokratických hodnot
- uvědomuje si vlastní identitu a kulturu • aktivně se zajímá o politické a společenské dění, je hrdý na tradice a hodnoty svého národa

Očekávané výsledky vzdělávání v afektivní oblasti (city, postoje, preference, hodnoty) Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- jednali s jinými lidmi slušně a odpovědně
- cítili potřebu aktivně se zapojovat do občanského života, vážili si demokracie a usilovali o její zachování
- preferovali demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, tolerovali nositele jiných názorů
- kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, ctili identitu jiných lidí
- vážili si hodnot lidské práce, neničili majetek, snažili se zanechat po sobě ve své rodině i širší komunitě něco pozitivního
- chtěli si v životě klást otázky filozofického a etického charakteru (např. Co je dobré – Co je špatné? Mám v tomto případě pravdu? Kde jsou meze mé svobody? Jaké bude mít mé jednání pravděpodobně důsledky? Mám právo to udělat? Co je smyslem mého života?...) a hledali na ně odpovědi v diskusi se sebou samými, s jinými lidmi

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

- jsou vedeni k vytváření demokratického klimatu ve škole (přátelské vztahy mezi učiteli, žáky a rodiči a mezi žáky navzájem), k pochopení demokracie v praxi, k samostatné přípravě a týmové spolupráci

Člověk a životní prostředí

- učí se poznávat svět a vytvářet úctu k živé a neživé přírodě a respektovat život jako nejvyšší hodnotu

Člověk a svět práce

- doplňují své znalosti a dovednosti související s uplatněním ve světě práce, které by jim měly pomoci při vstupu na trh práce

Informační a komunikační technologie

- žáci se učí využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi a komunikačními prostředky

2. ročník

1 týdně, P

Člověk jako osobnost

Dotace učebního bloku: 17

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: • získá celistvý pohled na člověka • shrne a rozliší biologické a sociální determinanty lidské psychiky • rozpozná na konkrétním případě projevy lidí různého temperamentu a schopností • rozliší na příkladech charakterové vlastnosti • vysvětlí proces zapomínání a uvede, jak a čím lze posilovat paměť • objasní, na čem závisí efektivnost učení • objasní jednotlivé etapy lidského života • charakterizuje náročné životní situace člověka, zhodnotí a popíše různé způsoby řešení • vymezí předpoklady zdravého duševního vývoje, uvede způsoby předcházení únavě		Člověk v reflexi vědy - psychologie Člověk jako osobnost tělesná a duševní stránka osobnosti vlivy působící na člověka Psychické vlastnosti osobnosti schopnosti temperament charakter Psychické procesy a psychické stavy vnímání, představy pozornost, myšlení, řeč paměť učení citové stavy Etapy lidského života životní cykly a mezigenerační vztahy Duševní zdraví člověka náročné životní situace duševní poruchy psychohygiena	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
Občan v demokratické společnosti Žáci jsou vedeni k vytváření demokratického klimatu ve škole, k pochopení demokracie v praxi, k samostatné přípravě a týmové spolupráci. Člověk a životní prostředí Učí se poznávat svět a vytvářet úctu k živé a neživé přírodě a respektovat život jako nejvyšší hodnotu. Člověk a svět práce Žáci doplňují své znalosti a dovednosti související s uplatněním ve světě práce, které by jim měly pomoci při vstupu na trh práce. Informační a komunikační technologie Žáci se učí využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi a komunikačními prostředky.			

Člověk v lidském společenství

Dotace učebního bloku: 16

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika • objasní způsoby ovlivňování veřejnosti • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě • debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována • objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	Sociologie jako věda Člověk ve společnosti člověk jako bytost společenská, socializace Sociální útvary skupina, typy sociálních skupin rodina a její funkce ve společnosti Sociální vztahy sociální komunikace společenské role sociální konflikty Kultura a civilizace kultura jako pluralita hodnot úloha masmédií Základní problémy života společnosti

3. ročník

1 týdně, P

Člověk jako občan

Dotace učebního bloku: 14

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita,...) - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu - vymezí pojem stát, vysvětlí vznik a vývoj státu, formy státu - vysvětlí funkci Ústavy ČR a ústavních principů pro fungování demokracie	Stát vznik, typy, funkce, formy státní občanství ČR symboly české státnosti Právní základy státu Ústava ČR a její struktura Listina základních práv a svobod lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce lidských práv, práva dětí, mezinárodní organizace na ochranu lidských práv Demokracie základní hodnoty a principy demokracie přímá a zastupitelská hlavní způsoby a formy demokratické kontroly státní moci Principy dělby státní moci, orgány státní moci a jejich struktura dělba státní moci na zákonodárnou, výkonnou a soudní tvorba a schvalování zákonů Politika a politické subjekty politické strany ideologie a základní ideologické proudy Správa a samospráva obec, orgány státní správy a samosprávy Občanská společnost občanská participace občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití

Člověk a právo

Dotace učebního bloku: 19

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné	Pojem práva právo, zákonnost, spravedlnost Právní řád druhy právních norem a předpisů Právní ochrana orgány právní ochrany Právní vztahy pojem právního vztahu subjekty právních vztahů právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům

důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek • dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace • popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů • objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp. • porovná na konkrétních případech náplň činnosti policie, státního zastupitelství, soudců, advokátů a notářů • vyloží rozdíl mezi fyzickou a právnickou osobou • vysvětlí, v čem spočívá právní význam manželství a rodiny • popíše, jakými způsoby vzniká a zaniká pracovní poměr • vymezí podmínky trestní odpovědnosti a uvede, za jakých okolností je trestnost vyloučena • rozliší trestní čin od přestupku • pojmenuje účastníky trestního řízení	Občanské právo pojem a obsah občanského práva autorská práva typy občanskoprávních smluv občanské soudní řízení Rodinné právo vznik a zánik manželství význam rodiny majetkové vztahy Pracovní právo vznik, změna a zánik pracovního poměru práva a povinnosti pracovněprávních vztahů řešení finančních krizových situací sociální zajištění občanů Trestní právo trestný čin a jeho znaky trestní řízení
---	---

4. ročník

1 týdně, P

Soudobý svět

Dotace učebního bloku: 12

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství • vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách • objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku • popíše funkci a činnost OSN a NATO • vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	civilizační sféry, civilizace, nejvýznamnější světová náboženství, velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě evropská integrace NATO, OSN, bezpečnost obyvatel ČR globální problémy soudobého světa globalizace a její důsledky

Člověk a svět (praktická filozofie)

Dotace učebního bloku: 10

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem - objasní funkci víry a náboženství v životě člověka - vysvětlí a na konkrétních příkladech uvede nebezpečnost náboženských sekt a hnutí	Vznik filozofie a její význam v životě člověka lidské myšlení v před filozofické období, mýtus, předmět filozofie filozofické disciplíny vztah filozofie k jiným formám vědění vznik filozofie a základní filozofické problémy víra a ateismus, náboženství a církve, náboženské sekty Proměny filozofického myšlení v dějinách

Etika a její předmět

Dotace učebního bloku: 5

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: vysvětlí smysl etiky pro život člověka a fungování společnosti	základní pojmy etiky, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost

Souhrnné opakování, doplnění a aktualizace učiva

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - doplňuje své znalosti a dovednosti související s uplatněním ve světě práce - zamýšlí se nad aktuálními otázkami zejména v souvislosti s učivem tematických celků Člověk jako občan, Člověk a právo - přistupuje kriticky k médiím	

Dějepis

Charakteristika předmětu

Obecný cíl předmětu

Dějepis patří do společenskovedního vzdělávání, jehož cílem je příprava na život v demokratické společnosti. Kultivuje historické vědomí žáka. Poznání minulosti neodmyslitelně patří k formování osobnosti člověka a zároveň mu umožňuje lépe pochopit přítomnost, případně předvídat budoucí dění. Předmět tak pomáhá žákům porozumět světu, ve kterém žijí, a aktivně se účastnit společenského života.

Výuka dějepisu má důležitou roli při tvorbě hodnotové a názorové orientace, pomáhá je pozitivně ovlivňovat. Žák si má začít více uvědomovat vlastní identitu, své postavení ve světě a spoluodpovědnost za stav společnosti v současnosti. Mělo by se rozvinout jeho zdravé vlastenectví. S tím pak souvisí celý hodnotový systém. Cílem je život v duchu demokratických principů, tolerance, odpovědnosti k sobě i okolí.

Charakteristika učiva

Výuka dějepisu navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané studiem na základní škole, ale i setkáváním se s různými informacemi o historii, umění a kultuře, náboženství či společenských změnách v jejich okolí. Předmět má dvouhodinovou týdenní dotaci a je součástí vyučování pouze v prvním ročníku, takže musí být koncepce výuky nutně výběrová a pozornost se věnuje především dějinám dvacátého století, jejichž události mají největší vliv na přítomnost. Snahou je soustředit se na dějiny české v kontextu dějin středoevropských, evropských a světových tak, aby došlo k co nejlepšímu pochopení kauzálních vztahů. Díky dějepisu si žáci osvojí schopnost vidět události v souvislostech a logických návaznostech; kauzalita, generalizace nebo dedukce patří k základním myšlenkovým operacím, které by měly být cílem moderního vzdělávání. Rovněž je vhodné porozumění metodám poznání minulosti. Důležitou součástí výuky je seznámení se s regionální historií.

Pojetí výuky

Bude upřednostňována výuka, která rozvíjí nejen vědomosti, ale i dovednosti a nejrůznější kompetence na základě pozitivní motivace a zajímavého, nenásilného pojetí. Paměťová složka rozhodně nemá převažovat nad pochopením vztahů a souvislostí. Snahou je na konkrétním příkladu ukázat obecné zákonitosti, takže by žák neměl být zahlcen množstvím učiva, u kterého by mu unikal hlavní smysl. S ohledem na moderní pojetí historické vědy se nebude učivo týkat pouze politických dějin. Důležitá je také myšlenka, že i „neznámé“ osobnosti s jedinečnými osudy dokreslují dobu a její specifika. Postupuje se chronologicky, žák se dozví pouze nejdůležitější data, jinak má mít povědomí o století, ve kterém se děj odehrává. Podstatné údaje budou doplňovat nejrůznější zajímavosti a portréty významných osobností. Kulturní oblast se nemůže obejít bez dostatečného obrazového materiálu. Významné je rozvíjení komunikačních schopností a umění utřídit si myšlenky, vytvořit vlastní názor a vhodně argumentovat při diskuzi o daném problému. Informace se má žák učit sám, vyhledávat z vhodných zdrojů a prezentovat je před ostatními. Práce s textem a jinými zdroji informací (historickým pramenem, ukázkou z učebnice, fotografií) je samozřejmostí. Je však vhodné využívat i další metody poznání minulosti, které žák může sám uplatnit např. i ve své rodině – tzv. orální metoda je založena na ústním předání zážitků z minulosti a její přednost spočívá ve vykreslení osobních prožitků a subjektivních zkušeností pamětníků, jimiž může být žákovo nejbližší okolí.

Nedílnou součástí bude možnost žáka vyzkoušet si formou referátu samostatně vyhledat a zpracovat informace na dané téma tak, aby dokázal plynule hovořit o problému a získal do něho vhled, který využije k poučení ostatních. Prezentace sebe sama mu ukáže, jak obtížné, ale zároveň důležité je umění vystupovat před druhými lidmi, zaujmout je a udržet jejich pozornost. Takový příklad může pomoci pochopit žákům roli učitele.

Podle časových možností bude naplánována exkurze, která názorně doplní učivo k regionálním dějinám.

Hodnocení a klasifikace žáků

Znalosti získané během studia budou průběžně ověřovány ústní i písemnou formou. Součástí klasifikace bude i samostatná práce žáků a prezentace ve skupině. Nejen naučené znalosti, ale i schopnost řešit problémy, pracovat s různými informacemi nebo nacházet vztahy mezi událostmi se projeví v hodnocení. Důraz se klade i na umění vhodně se vyjadřovat, na jazykovou kulturu a obecně kulturu projevu. Hodnocení bude probíhat v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Dějepis vede žáky k rozvíjení nejrůznějších klíčových kompetencí, jako je například:

- práce s textem, vyhledávání a následné zpracování informací, srovnávání více různých zdrojů informací, umění vybrat podstatné, všimnout si myšlenkových vztahů
- schopnost využít vlastních zkušeností z minulosti k pochopení přítomnosti
- rozlišování mezi autentickým historickým pramenem a jeho parafrázováním
- řešení problémů uplatňováním různých metod myšlení
- spolupráce s jinými lidmi, schopnost pracovat ve skupině
- prezentace a obhajoba vlastního názoru, vhodná argumentace
- kritické posouzení textu, ověřování pravdivosti informací (zejména na internetu)
- uvědomění si vlastní identity, poznání dějin své země, uznání jejích tradic a hodnot a zároveň tolerance k jiným národům, multikulturní soužití
- pochopení zásad a principů demokratické společnosti, jednání v souladu s těmito zásadami, poučení se z totalitních společenských zřízení v minulosti, vystupování proti rasismu, xenofobii, nesnášenlivosti, intoleranci a diskriminaci
- rozvíjení pozitivního vztahu ke kultuře a umění
- prohlubování zájmu o společenské dění u nás i ve světě, vědomí spoluzodpovědnosti za následující vývoj
- rozvíjení vztahu ke svému blízkému okolí

Předmětem dějepis se prolínají všechna průřezová témata, stěžejní je Občan v demokratické společnosti. Mezipředmětové vztahy jsou zcela patrné v souvislosti s občanskou naukou či českým jazykem a estetickou výchovou, ale i zeměpisem a dalšími.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Informační a komunikační technologie

1. ročník

2 týdně, P

Úvod do dějepisu, nejstarší období dějin

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - vysvětlí význam studia minulosti - uvědomí si roli historických pramenů jako hlavních zdrojů informací o minulosti - dokáže historický vývoj rozdělit do základních epoch - popíše vznik a vývoj člověka a zásadní změny v pravěku	Způsoby poznávání minulosti Různost výkladů minulosti Periodizace dějin Vývoj člověka jako biologické a společenské bytosti

Starověk

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství - uvědomí si prvky antické demokracie - vysvětlí příčiny a důsledky rozpadu římské říše	Znaky a přínos staroorientálních států Starověká kultura a náboženství a jejich vliv na kulturní a duchovní vývoj lidstva ve středověku i novověku Stěhování národů, nové osídlení Evropy

Středověk

Dotace učebního bloku: 14

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku - pozná rozdíly mezi městy a venkovskou civilizací - vysvětlí počátky a rozvoj české státnosti, charakterizuje umění středověku a pozná základní památky - zasadí významné osobnosti do širšího kontextu doby a konkrétních společenských podmínek - na příkladu husitského hnutí je schopen prokázat logické myšlenkové pochody - uvědomí si kořeny dělení moci ve státě, principy stavovství	Středověká společnost Křesťanství a církevní organizace Kultura středověku Raně středověké státy, český přemyslovský stát

Raný novověk (16. - 18. století)

Dotace učebního bloku: 12

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše politiku katolických Habsburků, jež na dlouhou dobu poznamenala středoevropský prostor - porovná protichůdné umělecké a životní styly - humanismus a renesanci s barokem - charakterizuje problémy začlenění českého státu do habsburského soustátí, národnostní konflikty a nerovnoměrnost dalšího vývoje, český stavovský odboj a jeho důsledky - pochozí osvícenství jako nástup nové doby s moderními myšlenkovými proudy - uvědomí si střídání "epoch rozumu a víry" - charakterizuje umění raného novověku také na konkrétních památkách	Zámořské objevy Český stát v rámci habsburské monarchie Reformace a protireformace Absolutismus a stavovství a střet těchto koncepcí - třicetiletá válka

Novověk (19. století)

Dotace učebního bloku: 12

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol. - charakterizuje proces modernizace společnosti - popíše evropskou koloniální expanzi	Velké občanské revoluce (americká a francouzská revoluce, revoluce 1848 v Evropě a v českých zemích) Společnost a národy, národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit, dualismus v habsburské monarchii, vznik národních států v Německu a Itálii Modernizace společnosti, průmyslová revoluce, demografický vývoj, evropská koloniální expanze Změny v sociální struktuře společnosti, postavení žen Kultura, vzdělanost, věda a umění v 19. století

Novověk (20. století)

Dotace učebního bloku: 18

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus - charakterizuje proces modernizace společnosti - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi	Vztahy mezi velmocemi, koloniální expanze a rozdělení světa v 19. století a na počátku 20. století První světová válka, české země za první světové války, odboj a legie Výsledky první světové války, poválečné uspořádání Evropy a světa Vznik ČSR, Československo v

• popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce • charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů • vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize • popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR • objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu • objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo • popíše projevy a důsledky studené války • charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku • popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace • popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa • vysvětlí rozpad sovětského bloku • uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století • uvědomí si shody a rozdíly mezi totalitními ideologiemi, výstižně vyjádří pojmy jako diktatura, antisemitismus, rasismus, xenofobie, bolševismus; objasní rozdíl mezi extrémní pravicí a levicí • debatuje o situaci u nás v době podpisu mnichovské dohody, vhodně argumentuje a učí se vyjádřit svůj názor • debatuje o globálních problémech světa	meziválečném období Světová hospodářská krize a nástup autoritativních a totalitních režimů, fašismus v Itálii, nacismus v Německu, komunismus v SSSR Mezinárodní vztahy mezi světovými válkami a růst napětí Druhá světová válka, ČSR za války, druhý odboj Slovenská republika za druhé světové války Válečné zločiny a holocaust Důsledky druhé světové války Poválečné uspořádání Evropy a světa, rozdělení světa a studená válka, USA versus SSSR, protipóly demokracie a totality (svět v blocích) Poválečné Československo, komunistická diktatura a její vývoj Třetí svět a dekolonizace Konec bipolarity Východ - Západ Současné problémy světa, globalizace, terorismus
---	--

Dějiny studovaného oboru

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	Dějiny techniky

5.4. Přírodovědné vzdělávání

Charakteristika oblasti

Výuka přírodních věd přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Přírodovědné vzdělávání nemůže být nahrazeno pouhou znalostí vybraných faktů, pojmů a procesů.

Cílem přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Nároky jednotlivých oborů vzdělání na přírodovědné vzdělávání a jeho součásti jsou rozdílné.

Z toho důvodu byly zpracovány varianty přírodovědného vzdělání. Škola si zvolí variantu fyzikálního a chemického vzdělávání minimálně na úrovni uvedené v poznámkách k rámcovému rozvržení obsahu vzdělávání (může si tedy zvolit i variantu s vyššími nároky na příslušné vzdělávání).

Fyzikální vzdělávání je vypracováno ve třech variantách. Varianta A je určena pro obory s vysokými, varianta B se středními a varianta C s nižšími nároky na fyzikální vzdělávání.

Chemické vzdělávání je vypracováno ve dvou variantách. Varianta A je určena pro obory s vyššími nároky na chemické vzdělávání, varianta B pro obory s nižšími nároky.

Biologické a ekologické vzdělávání je vypracováno pouze v jedné variantě.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
– pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematické;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Fyzika**Charakteristika předmětu****Obecné cíle**

Žák využívá fyzikálních poznatků v praktickém životě a vysvětlí jejich význam v praxi. Provádí pokusy a měření, zpracovává získané údaje a porovnává je s teorií. Vysvětlí fyzikální poznatek (data, zákony, pojmy, teorie, metody), dále je žák schopen popsat matematické vztahy mezi fyzikálními veličinami, vysvětlit význam fyzikálních konstant ve vztazích. Řeší fyzikální úlohy a problémy. Dokáže vysvětlit fyzikální princip činnosti vybraných technických zařízení. Vytvoří fyzikální model reálné situace (zjednodušení, popis daných faktů fyzikálními veličinami, rozlišení proměnných a stálých parametrů, výběr fyzikálního zákona). Vyhledává a odečítá hodnoty veličin z tabulek, sestrojí graf závislosti dvou veličin, odečítá z grafů hodnoty veličin. Umí nakreslit schéma jednoduššího zařízení, elektrického obvodu a zároveň je vysvětlit. Vyučovací předmět fyzika je předmětem všeobecně vzdělávacím povinného základu vzdělávacího programu. Plní průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělávání. Rozvíjí intelektové schopnosti, numerické dovednosti, logické a tvůrčí myšlení, abstrakci a zručnost. Umožní žákům proniknout do podstaty fyzikálních jevů, čímž přispívá k hlubšímu pochopení dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Cílem je naučit žáky klást si otázky o okolním světě, kriticky posoudit předložené názory a informace a na základě důkazů vyvodit správné závěry.

Charakteristika učiva

Předmět fyzika je koncipován jako všeobecně vzdělávací předmět s vazbou k odborné složce vzdělávání. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole. Fyzikální vzdělávání směřuje k tomu, aby žák správně používal fyzikální pojmy, dokázal vysvětlit fyzikální jevy, rozlišoval fyzikální realitu a model, řešil fyzikální problém, prováděl měření a zpracovával výsledky měření a dokázal uplatnit fyzikální poznatky v odborném vzdělávání a v praktickém životě. Učivo je členěno do celků, které v dané posloupnosti představují obsahově a logicky uspořádaný systém.

Úvodním tématem je Člověk a životní prostředí. Žáci získají přehled o historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody, dopadech lidských činností na životní prostředí a globálních problémech životního prostředí.

Další část tvoří tematický celek mechanika. Žáci poznají druhy pohybů těles a základní zákony mechaniky. Následuje téma molekulová fyzika a termika, které prohloubí poznatky o stavu těles z hlediska jejich mikrostruktury. Žáci pracují s pojmy vnitřní energie, stavové změny, tepelné děje v plynech, deformace pevných látek, přeměny skupenství látek.

Ve druhém ročníku pokračuje studium tématem mechanické kmitání a vlnění, kde důležitou součástí je zvuk.

Další částí druhého ročníku patří celku elektřina a magnetismus. Zde jsou stěžejními tématy elektrické pole, elektrický proud v látkách (vodičích kapalinách a plynech), magnetické pole. Součástí výuky ve druhém ročníku jsou praktická měření prováděná pomocí měřicího RC systému. Další část druhého ročníku patří optice, kdy žáci zkoumají šíření světla prostředím, jevy polarizace, interference a ohyb světla. V geometrické optice zjišťují vlastnosti obrazů vznikajících na optických zobrazovacích soustavách (zrcadla, čočky, optické přístroje).

V poslední části se žáci seznámí se fyzikou elektronového obalu a atomového jádra, kde získají poznatky kvantové, atomové a jaderné fyziky, které jsou základem moderní fyziky.

Pojetí výuky

Při výuce fyziky je kladen důraz na pochopení podstaty přírodních jevů a jejich souvislostí. Důležitá je týmová práce při řešení problémů a v laboratorních cvičeních. Žáci jsou vedeni také k samostatné práci formou přípravy na laboratorní cvičení a zpracování výsledků měření. Využívají informací z literatury, odborných časopisů, internetu. Nadaní žáci se mohou účastnit setkání pořádaných vysokými školami, která jim umožní zvolit si téma pro zajímavou maturitní práci ve čtvrtém ročníku

a provést potřebná měření. Pracují s pomůckami umožňujícími provádět jednoduché pokusy (žakovské soupravy), využívají informací z literatury, odborných časopisů, internetu a e-learningu.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Hodnocení je prováděno formou testování nebo písemných prací, které následují vždy po ukončení daného tematického celku, minimálně 3 x za pololetí. Dále je hodnocena samostatná práce, která spočívá ve zpracování protokolů laboratorní měření (ve 2. ročníku v rámci fyzikálních praktik, 4 měření).

Dále jsou žáci individuálně zkoušeni minimálně 1 x za pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz zejména na zodpovědné jednání, rozvoj dovedností správně porozumět textu i mluvenému projevu, dovednost analyzovat a řešit problémy, numerické aplikace, využívání informačních technologií a práci s informacemi. V rámci průřezových témat se žák učí jednat s lidmi, porozumět ekologickým zákonitostem i potřebě ochrany životního prostředí.

Vyučovací předmět fyzika využívá znalostí žáků získaných v matematice, je průpravným předmětem pro studium odborných předmětů, zejména strojnictví, elektrotechniky, fyzikální chemie a analytické chemie.

V rámci občanských kompetencí žák bude schopen:

- jednat odpovědně, samostatně a aktivně, dbát na dodržování pravidel chování, respektovat práva a osobnost jiných lidí,
- chápat význam životního prostředí pro člověka, myslet kriticky
- vážit si materiálních a duchovních hodnot,
- Jsou posilovány klíčové kompetence komunikativní, personální a sociální, využívání prostředků informačních a komunikačních technologií a aplikace matematických postupů.

Žák bude schopen:

- vyjadřovat se stručně a srozumitelně, odborně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- vyhledat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, posuzovat své možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování, efektivně se učit a pracovat,
- přijímat hodnocení svých výsledků, přiměřeně na ně reagovat, pečovat o své duševní zdraví,
- být ochoten se učit a celoživotně se vzdělávat, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů,
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, získávat informace z otevřených zdrojů a pracovat s nimi,
- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění dějů a používat je pro řešení, správně používat a převádět jednotky,
- nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů a využívat je pro řešení, provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu.

V rámci odborných kompetencí žák bude schopen

a) aplikovat znalosti fyziky při výkonu pracovních činností, orientovat se v základních pojmech a rozumět základním vztahům ve fyzice, vysvětlit význam vybraných materiálových konstant, vyhledá je v tabulkách, pochopit podstatu fyzikálně-chemických dějů, pracovat se zdroji informací,

b) pracovat s přístroji, stroji na zařízení chápat princip a funkci některých měřicích přístrojů, vysvětlit fyzikální principy činnosti vybraných technických zařízení,

c) jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje nakládat s materiály, energiemi, vodou a odpady ekonomicky a s ohledem na životní prostředí, d) dbát na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární ochranu dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zásady požární ochrany.

V rámci průřezových témat jsou v předmětu zařazena témata

Občan v demokratické společnosti, člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce a informační a komunikační technologie, jejichž cílem je:

- získat vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti, jednat s lidmi, řešit konflikty,
- získávat a kriticky vyhodnotit informace, získávat právní povědomí,
- odolat myšlenkové manipulaci,
- vážit si materiálních a duchovních hodnot,
- lépe rozumět okolnímu světu, přírodním zákonům,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a aktivně přispívat jeho ochraně, jednat hospodárně,
- chápat nutnost celoživotního vzdělávání,
- vhodně se prezentovat, zpracovat protokol z měření, projekt s využitím programového vybavení počítače.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

- Přínos fyziky spočívá ve volbě metod práce (týmová práce, diskuse, problémové učení).

Člověk a životní prostředí

- Zdroje energie, vliv člověka na ovzduší (skleníkový efekt), bezpečnosti práce v laboratoři, jaderná energetika, vliv spalovacích motorů na životní prostředí, globální problémy životního prostředí.

Člověk a svět práce

- Možnosti využití fyziky v dalším vzdělávání, fyzika je důležitou součástí strojírenství, stavebnictví, elektrotechniky, energetiky, výzkumu. Účast na akcích pořádaných vysokými školami, exkurzích v podnicích zaměřených na technické obory.

Informační a komunikační technologie

- Fyzikální vzdělávání podporuje takové kompetence, jako je jednoznačné a přesné vyjadřování. Důležitá je dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a naopak schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů.

1. ročník

2 týdně, P

Člověk a životní prostředí

Dotace učebního bloku: 1

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • hodnotí vliv činnosti člověka na životní prostředí • uvede příklady globálních problémů životního prostředí a možnosti jejich řešení	Člověk a životní prostředí, vliv člověka na životní prostředí, důsledky činnosti

Mechanika – úvod

Dotace učebního bloku: 1

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti • rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu • určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají • určí mechanickou práci, výkon a energii při pohybu tělesa působením stálé síly	Pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitační pole, vrhy Mechanická práce a energie Mechanika tuhého tělesa Tlakové síly a tlak v tekutinách, proudění tekutin

Fyzikální veličiny a jednotky

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají		Základní fyzikální veličiny Jednotky, rozměr symbol Veličina skalární, vektorová
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a svět práce		

Kinematika

Dotace učebního bloku: 10

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti • rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu • rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti • rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu	Klid a pohyb tělesa Dráha, průměrná a okamžitá rychlost Dělení a příklady pohybů Skládání pohybů

Dynamika

Dotace učebního bloku: 9

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty - určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty	Síla a její účinky Newtonovy pohybové zákony Tíha a tíhová síla Třecí síla Hybnost tělesa, impulz síly Zákon zachování hybnosti Dostředivé a odstředivé síly

Energie

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - určí mechanickou práci, výkon a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny - řeší jednoduché případy tepelné výměny	Mechanická práce Výkon Účinnost Mechanická energie Zákon zachování mechanické energie

Gravitační pole

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají - rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti - určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají	Newtonův gravitační zákon Gravitační a tíhové pole Pohyby v graf. a tíhovém poli Země

Mechanika tuhého tělesa

Dotace učebního bloku: 5

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru	Moment síly Skládání sil Těžiště tělesa

Mechanika kapalin a plynů

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	Tlak v kapalině Pascalův zákon Hydrostatický tlak Archimédův zákon a aplikace Ustálené proudění ideální kapaliny Rovnice kontinuity Bernoulliho rovnice

Molekulová fyzika a termika

Dotace učebního bloku: 18

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu • vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny • řeší jednoduché případy tepelné výměny • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů • popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi • vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny • řeší jednoduché případy tepelné výměny • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů • popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	Základní poznatky termiky Teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla, kalorimetrická rovnice Tepelné děje v ideálním plynu, první termodynamický zákon, práce plynu, účinnost Struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství látek

Souhrnné opakování učiva

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: průběžně si upevňuje učivo	

2. ročník

2 týdně, P

Vlnění a optika

Dotace učebního bloku: 22

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření - charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích - řeší úlohy na odraz a lom světla - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami - vysvětlí principy základních typů optických přístrojů - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi	Mechanické kmitání a vlnění Zvukové vlnění Světlo a jeho šíření Zobrazování zrcadlem a čočkou Spektrum elektromagnetického záření, rentgenové záření, vlnové vlastnosti světla

Elektřina a magnetismus

Dotace učebního bloku: 34

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - vysvětlí princip a funkci kondenzátoru - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - zapojí elektrický obvod podle schématu a změří napětí a proud - popíše princip a praktické použití polovodičových součástek - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a její praktický význam - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	Elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče Elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, elektrické obvody, vodivost polovodičů, přechod PN Magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnet, elektromagnetická indukce, indukčnost Vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem

Fyzika atomu

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu • popíše stavbu atomového jádra • vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením • popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice • posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie	Model atomu, spektrum atomu vodíku, laser Nukleony, radioaktivita, jaderné záření, jaderná energie a její využití, biologické účinky záření

Vesmír

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • charakterizuje Slunce jako hvězdu • popíše objekty ve sluneční soustavě • zná příklady základních typů hvězd • zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru	Sluneční soustava Hvězdy a galaxie

Souhrnné opakování učiva

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: průběžně si upevňuje učivo	

Chemie

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení

Předmět se zabývá naukou o látkách, jejich složení, struktuře, vlastnostech a chování. Zkoumá reaktivitu látek za různých podmínek a popisuje cesty, jimiž lze uskutečnit jejich přeměnu. Cílem výuky je připravit žáky na vysokoškolské studium chemie a oborů, které využívají poznatků z chemie - chemicko-technologické obory, zemědělské a lesnické obory, technické obory různého zaměření.

Charakteristika učiva

Žák si osvojí znalosti problematiky obecné chemie, anorganické chemie, organické chemie a biochemie. Získá přehled o klasifikaci látek, jejich struktuře a složení. Znalost vlastností a chování látek přispívá k poznání jejich využití v průmyslové praxi i v každodenním životě, k pochopení zásad zdravého životního stylu i dopadu současného způsobu života na životní prostředí na Zemi.

Organizační vymezení předmětu

Výuka je organizována převážně v kmenové učebně třídy, laboratorní cvičení probíhají v chemické laboratoři. Výuka je doplněna exkurzemi do úpravní pitné vody, čistící odpadní stanice a dalších závodů v okolí školy.

Metody výuky

Při výuce je nejčastěji používána vysvětlovací metoda doplněná metodou rozhovoru, při které žáci využívají svých předchozích znalostí a zkušeností, na něž může učitel při výkladu navázat. Tyto metody jsou pro zvýšení názornosti doplněny metodami názorně demonstračními – ukázky a pozorování předmětů a jevů, demonstrace pokusů, statická a dynamická projekce, práce se stavebnicemi atomů a molekul. V hodinách diagnostických se užívá metody písemných prací, doplňovacích testů a rozhovoru. V hodinách laboratorních cvičení je hodnocena konkrétní laboratorní činnost, dodržování pracovního postupu, bezpečnosti a pořádku na pracovišti. Součástí hodnocení laboratorních cvičení je vypracování protokolu podle předem daných kritérií.

Hodnocení žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem. Hodnocení probíhá formou testování, ústního zkoušení se zapojením celé studijní skupiny, písemných prací (vždy za daný tematický celek), zpracování protokolů laboratorních měření, individuálního zkoušení (každý žák je minimálně dvakrát ústně zkoušen v jednom klasifikačním období). Hodnotí se také aktivita během výuky a při samostatném řešení zadaných příkladů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel zadává úkoly, které žáci samostatně zpracovávají zápisem chemických rovnic, vzorců, chemických vlastností látek.

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává úkoly nejen jednotlivě, ale i po skupinách, zadává tzv. Chemické rozcvičky, ve kterých skupina žáků zadává procvičovací úkoly ostatním žákům, a tito žáci sami hodnotí výsledky.

Učitel v rámci laboratorních cvičení sleduje a hodnotí dodržování zásad bezpečnosti práce a vzájemnou spolupráci žáků ve skupině.

Žáci po skončení laboratorních cvičení zhodnotí svoje výsledky a srovnají s ostatními, provedou rozbor chyb a zdůvodnění neúspěchu.

Kompetence občanské

Učitel vyžaduje při exkurzích respektování přírody a hledání způsobů nápravy poškození přírody lidskou činností. Vyžaduje dodržování zásad laboratorního řádu a bezpečnostních požadavků při pokusech. Vyžaduje domácí přípravu na laboratorní cvičení a samostatné zpracování protokolu včetně nákresů, chemických rovnic a chemických výpočtů. V prvních hodinách seznamuje žáky se zásadami první pomoci a jejich uplatněním v rizikových situacích.

Kompetence pracovní

Učitel vyžaduje při každé praktické činnosti dodržování předepsaných postupů, na kterých žák nesmí bez dovolení nic měnit, především z důvodů bezpečnosti. Vyžaduje znalost R a S – vět, bezpečnostních symbolů a označení na chemikáliích.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou v průběhu studia upozorňováni na negativní dopad působení chemických látek na životní prostředí a na zdraví člověka. Seznamují se s recyklací odpadů, jsou vedeni ke třídění odpadů ve škole i v domácnostech. Učitel vyžaduje při exkurzích respektování přírody a hledání způsobů nápravy poškození přírody lidskou činností.

1. ročník

2 týdně, P

Obecná chemie

Dotace učebního bloku: 26

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozlišuje pojmy těleso a chemická látka - - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid - vysvětlí vznik chemické vazby a charakterizuje typy vazeb - rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech - zná názvy a značky vybraných chemických prvků - dokáže zapsat vzorec a název jednoduché sloučeniny, umí využívat oxidační číslo atomu prvku při odvozování vzorců a názvů sloučenin - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků - charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů - popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi - vyjádří složení roztoků různým způsobem, připraví roztok požadovaného složení	fyzikální vlastnosti látek chemické vlastnosti látek stavba atomu, atomové jádro struktura obalu, kvantová čísla, elektronový výstavbový princip vznik chemické vazby, typy chemických vazeb chemický prvek chemická sloučenina názvy a značky vybraných chemických prvků vzorce vybraných chemických sloučenin periodická soustava prvků charakteristické vlastnosti nekovů charakteristické vlastnosti kovů heterogenní směsi homogenní směsi hmotnostní zlomek užití hmotnostního zlomku v příkladech z praxe výpočty z chemických rovnic chemické slučování chemický rozklad chemické nahrazování podvojná záměna proteolytické reakce acidobazické reakce

- vysvětlí podstatu chemických reakcí a dokáže popsat faktory, které ovlivňují průběh reakce - zapiše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji - provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů	
--	--

Anorganická chemie

Dotace učebního bloku: 16

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: - vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí - uplatňuje poznatky o určitých chemických reakcích v chemické analýze		anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli základy názvosloví anorganických sloučenin vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny vodík kyslík peroxid vodíku voda vzduch vzácné plyny halogeny dusík uhlík, křemík síra kovy slitiny kovů
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí		

Organická chemie

Dotace učebního bloku: 7

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: - zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin - charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí - charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze v daném oboru		vlastnosti atomu uhlíku klasifikace a názvosloví organických sloučenin typy reakcí v organické chemii uhlovodíky a jejich deriváty organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi.
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí		

Biochemie

Dotace učebního bloku: 9

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: • charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny • uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek • vysvětlí podstatu biochemických dějů • popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy		chemické složení živých organismů biogenní prvky bílkoviny sacharidy tuky vitamíny enzymy hormony nukleové kyseliny biochemické děje, fotosyntéza, dýchání
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí		

Laboratorní cvičení

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: • dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s chemikáliemi • umí zhodnotit výsledky laboratorního cvičení • dodržuje pravidla bezpečné práce v chemické laboratoři		Příprava roztoků dané koncentrace Oddělování složek směsí Příprava a vlastnosti nekovů Příprava a vlastnosti kovů Důkaz organické látky
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí		

Souhrnné opakování učiva

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: průběžně si upevňuje učivo	

Základy ekologie

Charakteristika předmětu

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět dává žákům nezbytné poznatky o vnitřní struktuře a funkci přírody, z nichž vychází základní ekologické souvislosti a pochopení postavení člověka v přírodě. Kultivuje ekologické vědění žáků, snaží se ovlivňovat postoje a odpovědný vztah vůči životnímu prostředí. Motivuje žáky aktivně přistupovat k ochraně životního prostředí, respektovat a v osobním i profesním životě aplikovat zásady udržitelného rozvoje. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k tomu, aby žák posílil svůj citový a hodnotový vztah k přírodě a vědomí sounáležitosti s přírodou, pochopil komplexně problematiku životního prostředí a aktivně přistoupil k jeho ochraně. Důraz se především klade na ekologické poznatky a jejich aplikaci na rozvoj formování osobnosti a morálního profilu žáků. Žák by měl chápat výhodu ochrany životního prostředí před následnou nutností nákladného odstraňování škod a pochopit trvale udržitelný rozvoj jako odpovědnost každé generace vůči generaci následující.

Charakteristika

Žák si v tomto předmětu osvojí potřebné znalosti základů ekologie a postavení člověka ve vztahu k životnímu prostředí. Získá přehled o základních ekologických pojmech. Znalost předmětu také přispívá k pochopení odpovědnosti člověka za život vlastní i za život na Zemi v souvislosti s koncepcí trvale udržitelného rozvoje.

Pojetí výuky

Výuka probíhá frontální formou v hodinách kombinovaných, na závěr tematických celků mohou být zařazeny hodiny opakování a upevňování vědomostí a hodiny ověřování a hodnocení-tzv. hodiny diagnostik. Do kombinovaných hodin jsou v přiměřené míře zařazovány úlohy na zjišťování faktů a úlohy na řešení jednoduchých problémových situací, které slouží k ověření porozumění získaných vědomostí, k jejich uplatnění a schopnosti aplikace v běžném životě a praxi. Ke shrnutí, ucelení a logického zpracování poznatků patří i projektové a problémové vyučování a exkurze. Při výuce je nejčastěji používaná forma informačně receptivní, tzv. metoda vysvětlování doplněna metodou rozhovoru, při které využívají žáci svých předchozích zkušeností, na něž může učitel při výkladu navázat. Tyto metody jsou pro zvýšení názornosti doplněny metodami názorně demonstračními ukázkami a pozorováním předmětů a jevů, demonstrací statických obrazů, statickou a dynamickou projekcí. V hodinách diagnostických se využívá metody písemných prací a rozhovoru.

Hodnocení

Hodnocena je hloubka porozumění učivu, způsob prezentace a aplikace získaných poznatků v běžném životě i v praxi. Podstatné je pochopení souvislostí, samostatnost vyvozovat, usuzovat, kriticky hodnotit informace z médií. Důraz je kladen na pochopení morálních aspektů problematiky životního prostředí, změnu životního stylu a osobní přínos jednotlivce i posouzení situace v regionu.

Rozvoj průřezových témat

Průřezové téma Člověk a životní prostředí

Chápe postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví. Získá přehled o způsobu ochrany přírody.

Průřezové téma Environmentální výchova

Žáci se seznamují s problematikou ekosystémů, základních podmínek života, vztahu člověka k prostředí atd.

1. ročník

1 týdně, P

Základy ekologie

Dotace učebního bloku: 13

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: - vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu - uvede příklad potravního řetězce - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem		základní ekologické pojmy ekologické faktory prostředí potravní řetězce koloběh látek typy krajiny
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Občan v demokratické společnosti		

Člověk a životní prostředí

Dotace učebního bloku: 20

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí - popíše způsoby nakládání s odpady - charakterizuje globální problémy na Zemi - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému		vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím dopady činností člověka na životní prostředí přírodní zdroje energie a surovin odpady globální problémy ochrana přírody a krajiny nástroje společnosti na ochranu životního prostředí zásady udržitelného rozvoje odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie		

5.5. Vzdělávání pro zdraví

Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Oblast vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, stres, jednostranné činnosti a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, hracích automatech, internetu aj.). Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, které ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí. Oblast vzdělávání pro zdraví zdůrazňuje roli žáka jako aktivního činitele při provádění a zapojení do rozhodovacích procesů řízení příslušných aktivit.

POSTOJOVÉ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Tělesná výchova efektivně a komplexně vybavuje všechny žáky dovednostmi, přístupy, hodnotami, znalostmi a porozuměním pro celoživotní provádění pohybových aktivit a sportu. Pomáhá zajišťovat integrovaný vývoj mysli, těla i duše. Pomáhá žákům rozvíjet návyky a zájem o pohybovou aktivitu, jež jsou základem pro zdravý životní styl v dospělosti. Pomáhá žákům rozvíjet respekt k tělu vlastnímu i cizímu. Rozvíjí pochopení role pohybové aktivity jako nástroje pro podporu zdraví. Přispívá k růstu sebedůvěry a sebeúcty žáků. Zvyšuje sociální rozvoj žáků, které připravuje na vyrovnávání se soutěživostí, výhrami a prohrami a na vzájemnou spolupráci.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a k čestné spolupráci při společných aktivitách a soutěžích.

Tematické celky:

1. Teoretické poznatky
2. Tělesná cvičení
3. Atletika
4. Gymnastika
5. Kopaná
6. Florbal
7. Odbíjená
8. Košíková
9. Házená
10. Netradiční sporty
11. Úpoly
12. Kurzy
13. Sportovní dny

VÝUKOVÉ STRATEGIE

Oblast vzdělávání pro zdraví zahrnuje jednak učivo potřebné k péči o zdraví a k ochraně člověka za mimořádných událostí, jednak učivo tělesné výchovy. Některá vybraná témata z oblasti péče o zdraví jsou zařazena do předmětů základy přírodních věd a občanská nauka a část tvoří součást hodin tělesné výchovy.

Tělesná výchova je realizována ve vyučovacím předmětu TEV v dvouhodinových blocích týdně, sportovních kurzech (LVZ, STK a vodní turistiky) a jednodenních sportovních akcích. Plavání je zařazeno ve sportovně turistických kurzech. Oblast chování člověka při mimořádných událostech je kromě hodinové dotace v každém ročníku realizována formou odborných přednášek.

K dalšímu rozvoji pohybových aktivit přispívá sportovní kroužek na škole, dále celoroční sportovní soutěže tříd, účast na soutěžích a přeborech v rámci AŠSK ČR, ve které je škola registrována.

Skupina stylů reprodukčních

1. Didaktický styl příkazový
2. Didaktický styl praktický
3. Didaktický styl reciproční
4. Didaktický styl se sebehodnocením
5. Didaktický styl s nabídkou

Skupina produkčních stylů – stylů za kognitivním prahem

1. Didaktický styl s řízeným objevováním
2. Didaktický styl se samostatným objevováním
3. Didaktický styl s autonomním rozhodováním žáka o učivu
4. Didaktický styl s autonomním žákovým rozhodováním o volbě stylu

Rozhodující kritéria pro určení didaktického stylu

1. Skladba rozhodnutí učiněných učitelem a žákem, projevující se v postupném přesunu učitelových rozhodnutí na žáka ve snížení závislosti žáka na učiteli ve zvýšení žákovy samostatnosti
2. Zdroj zpětných informací a korekcí
3. Podíl reproduktivní a produktivní činnosti žáka

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Hodnocení je proces shromažďování dokladů o úrovni žákova výkonu v konkrétní oblasti učiva a vyvozování závěrů, založených na těchto dokladech pro klasifikaci. Hodnocení by mělo představovat dynamické a neustálé sdílení informací o žakově progresi při dosahování znalostí a dovedností učiva v tělesné výchově a usnadňovat jejich dosažení.

Hodnocení se provádí na základě:

- kompetencí v pohybových dovednostech a pohybových vzorcích potřebných k provádění různých pohybových aktivit
- porozumění pojmům souvisejících s pohybem, principy, strategiemi a taktikami, aplikovanými při osvojování a vykonávání pohybových aktivit
- pravidelné účasti pohybových aktivit
- dosahování a udržování dostatečné úrovně tělesné zdatnosti podporující zdraví
- prokazování dostatečné míry osobní odpovědnosti a sociálního chování a respektování sebe sama a ostatních v prostředí pohybových aktivit
- oceňování významu pohybových aktivit pro zdraví, zábavu, jako výzvu, sebevyjádření a sociální interakci

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Z hlediska klíčových kompetencí má tělesná výchova následující priority:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- využívat ke svému učení různé informační zdroje
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- číst a vytvářet různé druhy grafického znázornění

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní předpoklady, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj
- být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

Hlavním cílem tématu je vést žáky k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnost morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní

- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace

Člověk a životní prostředí

Hlavním cílem tématu je vést žáky k tomu, aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Člověk a svět práce

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáky k tomu, aby si uvědomili vlastní zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře
- naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a vytvářet si o nich základní představu

Informační a komunikační technologie

- naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání
- naučit žáky pracovat s informacemi a komunikačními prostředky

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Vází si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chrání, rozpozná, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví. Racionálně jedná v situacích osobního a veřejného ohrožení.

Pojímá zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a zná prostředky sloužící k ochraně zdraví, zvyšování tělesné zdatnosti a kultivaci pohybového projevu. Využívá pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play.

Člověk a životní prostředí

Tělesná výchova vede k odpovědnosti člověka za uchování životního prostředí, k vytváření hodnot a postojů ve vztahu k němu. Přispívá k informovanosti v oblasti ekologie člověka (vliv prostředí na lidské zdraví, problematika drog, vývoj člověka). Vede k zajištění bezpečnosti práce a ochrany zdraví. Učí jednat hospodárně, ekonomicky a efektivně.

Člověk a svět práce

Preferuje takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány. Kontroluje a ovládá své jednání, chová se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec. Preferuje pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu jako kompenzaci jednostranného psychického zatížení v zaměstnání.

Informační a komunikační technologie

Dokáže posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup. Umí se orientovat v současných informačních a komunikačních technologiích a umí je využívat pro svoje zdraví, pohybové činnosti a dovednosti a získávání nových informací a poznatků z oblasti tělesné kultury, sportu a zdravého způsobu života.

1. ročník

2 týdně, P

Péče o zdraví

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí zdůvodní význam zdravého životního stylu popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví		Zdraví - činitele ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí		

Tělesná výchova

Dotace učebního bloku: 60

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízením, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách		Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - pohybové testy; měření výkonů Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků Gymnastika

	- gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem - kondiční programy cvičení (posilování), aerobic Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí Pohybové hry - fotbal - volejbal - basketbal - florbal - stolní tenis - baseball Úpoly - pády - základní sebeobrana Plavání - adaptace na vodní prostředí Lyžování - základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy snowboardingu - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí Bruslení - základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) Turistika a sporty v přírodě - orientace v krajině Testování tělesné zdatnosti - motorické testy	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie		

Zdravotní tělesná výchova

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku zdůvodní význam zdravého životního stylu popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	(podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách		
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí		

2. ročník

2 týdně, P

Péče o zdraví

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu		Zdraví - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí		

Tělesná výchova

Dotace učebního bloku: 60

Výsledky vzdělávání	Učivo		
Žák: dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - pohybové testy; měření výkonů Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků Gymnastika - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na náradí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem - kondiční programy cvičení (posilování), aerobic Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí Pohybové hry - drobné a sportovní - fotbal - volejbal - basketbal - florbal - stolní tenis - baseball Úpoly - pády - základní sebeobrana Plavání - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem Bruslení - základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) Turistika a sporty v přírodě - orientace v krajině Testování tělesné zdatnosti - motorické testy		
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie			

Zdravotní tělesná výchova

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání		(podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
Člověk a životní prostředí			

3. ročník

2 týdně, P

Péče o zdraví

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu uplatňuje zásady sportovního tréninku dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit		Zdraví - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.)	

	- základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí		

Tělesná výchova

Dotace učebního bloku: 60

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: uplatňuje zásady sportovního tréninku dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků Gymnastika - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí Pohybové hry - drobné a sportovní - fotbal - volejbal - basketbal - florbal - stolní tenis - baseball

Úpoly - pády - základní sebeobrana Plavání - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - pomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Bruslení - základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh Testování tělesné zdatnosti - motorické testy		
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie		

Zdravotní tělesná výchova

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu uplatňuje zásady sportovního tréninku dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu		(podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí		

4. ročník

2 týdně

Péče o zdraví

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu)		Zdraví - činitele ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí		

Tělesná výchova

Dotace učebního bloku: 52

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) participuje na týmových herních činnostech družstva ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží záchrana tonoucího Bruslení - základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) Turistika a sporty v přírodě - orientace v krajině

- orientační běh - Testování tělesné zdatnosti - motorické testy - rozhodování; zásady sestavování a vedení - sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací - Pohybové dovednosti - Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků - Gymnastika - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec - Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí - Pohybové hry - drobné a sportovní - fotbal - volejbal - basketbal - florbal - stolní tenis - baseball - Úpoly - pády - základní sebeobrana - Plavání - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci,		
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie		

Zdravotní tělesná výchova

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) participuje na týmových herních činnostech družstva ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy		(podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
Člověk a životní prostředí			

5.6. Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

Charakteristika oblasti

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu informační a komunikační technologie je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Žáci se naučí efektivně pracovat s informacemi a komunikačními prostředky, správně se orientovat při řešení problémů spojených s využíváním prostředků ICT a optimálně využívat možností internetu pro získání dalších znalostí a potřebných informací. Znalosti ICT dále rozvíjejí a rozšiřují znalosti získávané v odborných předmětech a umožňují žákům dobrou orientaci v moderních technologiích. Obecným cílem je, aby se pro žáka stal počítač běžným pracovním nástrojem pro řešení úkolů souvisejících s vlastním studiem i s budoucí praxí.

Charakteristika učiva

Obsah vyučovacího předmětu je tvořen několika na sebe navazujícími okruhy:

Hardware (vstupní a výstupní zařízení, základní jednotka, paměť paměťová média) Operační systém Windows (prostředí a ovládání OS, práce se souborem a složkou) Viry a antiviry (ochrana a zabezpečení dat)

Archivace a komprimace

Počítačové sítě (architektura sítě, princip práce v síti, přístupová práva)

Internet (historie, typy adres, vyhledávání dat, elektronická pošta, využití Internetu v jednotlivých předmětech)

Textový editor (typografie, tvorba a úprava dokumentu)

Tabulkový editor (tvorba a úprava tabulky, výpočty, grafy, třídění, práce s jednoduchou databází)

Algoritmizace (analýza problému, tvorba jednoduchého algoritmu pomocí vývojového diagramu)

Tvorba www stránek (obsah a struktura www stránek, základy HTML jazyka)

Grafika (rastrová a vektorová grafika, tvorba plakátu, úprava fotografie)

Pojetí výuky

Je součástí všeobecné části vzdělávání. Výuka probíhá u PC, každý žák má k dispozici vlastní stanici. Počítače jsou zapojeny do sítě. Obsah učiva je vymezen tematickými celky. Důraz je kladen na praktickou práci, teorie je prostředkem pro pochopení praxe. Studenti jsou vedeni nejen k samostatnému řešení problému, ale také k týmové práci.

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky samostatně uplatňovat jejich znalosti a dovednosti v samostatných cvičeních. Část výuky je nezbytně nutné realizovat teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Při této výuce je v maximální míře využívána prezentační technika k názorným ukázkám a k zajištění zpětné vazby od žáků, je nutné provádět systematické ověřování nabytých znalostí. Praktická výuka probíhá v dělených skupinách žáků, kdy každý žák samostatně pracuje u počítače na zadaných úlohách nebo je práce řešena v týmech projektovou formou výuky. Ke zvládnutí praktické výuky napomáhá i vypracovaný systém odborných besed s firmami a odborné praxe žáků ve firmách.

V každém tématu (textové editory, databáze, programovací jazyky) žáci vypracují závěrečnou práci. Žák v ní uplatní všechny získané znalosti a dovednosti

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Cílem předmětu je dosažení takové úrovně klíčových kompetencí, aby žák byl schopen aktivně pracovat s informacemi. Důraz je kladen nejen na vyhledávání a zpracování informací, ale také na tvůrčí činnost. Důležitým aspektem v rámci průřezových témat jsou mezioborové vazby, například na český jazyk a literaturu (stylistika, pravopis, žádosti, životopis), na společenskovědní předměty (licence, autorská práva, etika), na ekonomiku (efektivita vynaložených prostředků), na ekologii a biologii (úspora energie, recyklace), na matematiku (statistické výpočty, grafy) a na technické předměty. Žák se motivuje pro další učení,

- kriticky přistupuje k různým zdrojům informací, získané informace hodnotí z hlediska věrohodnosti, zpracovává a využívá je při svém studiu i v praxi,
- doplňuje si vědomosti, rozvíjí a systematizuje, rozpozná problém, rozčlení ho na části a navrhuje postupné kroky k jeho řešení,
- nachází různé možnosti řešení a zvažuje přednosti a možné negativní důsledky, efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, pružně reaguje na rozvoj ICT a využívá jej při komunikaci,
- při práci v týmu uplatňuje svoje individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti a spolupracuje při dosahování společného cíle, přispívá k vytváření tvůrčí atmosféry,
- formuluje srozumitelně a terminologicky správně své myšlenky,
- aktivně se zúčastní diskuzí na odborné téma, obhájí výsledky své práce, prezentuje ji ve vhodném programu, při zpracování textů dbá na jazykové a stylistické normy, dodržuje pravidla typografie,
- přijímá hodnocení svých výsledků, adekvátně na hodnocení reaguje, pochvalu chápe jako motivaci k další práci,
- projevuje pozitivní vztah ke svému zdraví, dodržuje základní pravidla ergonomie při práci s PC, se zajímá o získávání nových poznatků v oblasti ICT,
- rozpoznává nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky v elektronické komunikaci, využívá znalostí a zkušeností získaných z různých oborů pro svůj rozvoj, • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti,
- rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe, jiné lidi, přírodu, životní prostředí,
- aktivně se zapojuje do občanského života svého okolí a společnosti (tvorba www, vyhledávání).
- využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti,

Průřezová témata**Člověk a svět práce**

Word – vytvoří úřední korespondenci (životopis, žádost o práci),

Internet – vyhledává informace z trhu práce, komunikuje pomocí elektronického formuláře, mailu

Excel – rozumí grafům, zveřejňovaným v novinách, na www stránkách, PowerPoint – vytvoří životopis formou prezentace.

Programovací jazyky – vytvoří jednoduchou programovou aplikaci dle zadání

Člověk a životní prostředí úspora energie, vyhledá na Internetu a použije zadané informace, přispívá k vnímání estetických hodnot.

Výchova demokratického občana

v oblasti vědomostí, dovedností a schopností vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti (autorská práva, licence),

umožňuje podílet se na rozhodnutí celku s vědomím vlastní zodpovědnosti za toto rozhodnutí a s vědomím jeho důsledků (je zodpovědný za vytvořené a zveřejněné www stránky),

rozvíjí a podporuje komunikativní a prezentační schopnosti a dovednosti (prezentace, obhajoby), uvědomuje si možné dopady svých projevů a nese zodpovědnost za své jednání (etiketa), demokratická atmosféra třídy.

Mezipředmětové vztahy

český jazyk – stylistika, pravopis, použije šablonu k napsání životopisu, dodržuje správné zásady pro napsání žádosti, matematika, fyzika, chemie – aplikuje matematické, fyzikální vztahy.

Ke zpracování výsledků získaných v laboratořích používá textový editor pro napsání protokolu a v tabulkovém procesoru zpracuje výsledky a graficky je vyhodnotí.

Hodnocení výsledků žáků

Předmět informační a komunikační technologie je realizován průřezově třemi ročníky a zahrnuje v sobě velmi širokou problematiku znalostí a dovedností. Z tohoto důvodu je i hodnocení žáků realizováno různými formami a prostředky. Základním ověřováním dovedností jsou kontrolní testy a písemně zpracovávány prověrky hlavně u těch odborných témat, kde je obtížné nebo nemožné praktické ověření znalostí. Stěžejní formou hodnocení žáků je hodnocení výsledků z praktických cvičení – zpracované výstupy řešených úloh, jejich analýzy závěry, vypracované projekty, projektová dokumentace, realizované prezentace na daná témata apod.

Informatika

1. ročník

2 týdně, P

Základní informace o VT

Dotace učebního bloku: 15

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware - používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál)	Úvod do výpočetní techniky Charakteristika a základní pojmy ICT, historie výpočetní techniky Struktura výpočetního systému, funkce jednotlivých HW komponentů, práce s nimi OS pracovní stanice, přístup k datům, zabezpečení a ochrana dat, komprimace, zálohování Základní seznámení se složením počítače, popis jednotlivých elementů, jejich vlastností, jejich používání. Povolené (doporučené) postupy činností při používání jednotlivých částí počítače. Poukázání na nedovolenou manipulaci s těmito prostředky včetně upozornění na možnosti poškození počítače nebo zranění obsluhy. SW prostředky, jejich dělení, použití Právní normy, ochrana informací, ochrana vlastnictví informací Bezpečnostní pravidla při používání PC
Komentář	
Popis jednotlivých částí výpočetního systému, popis principů jejich práce a návazností ve výpočetním systému. Žák se zde seznámí se základními principy fungování počítačů, historickým vývojem výpočetní techniky jako celku, se základy jejího praktického využití a s riziky, které mohou vzniknout v případě nedovolené manipulace s VT.	

Sítě, síťová komunikace, celosvětové sítě

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: • aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky		Vznik síťového spojení, důvody vzniku, postupné rozšiřování schopnosti komunikování po sítích. Počítačové sítě Vývoj a rozdělení počítačových sítí Topologie sítí, typy sítí (sítě typu LAN, MAN, WAN) a jejich uplatnění v praktickém použití. Technické prostředky pro spojení jednotlivých elementů sítí. Principy fungování sítí (Peer-to- Peer, Client-Server) Vznik Internetu, co vzniku této sítě předcházelo, postupný vývoj směrem k dnešnímu stavu. Posílání zpráv po globálních sítích, e-mail Připojení PC do sítě, práce v síti, připojení ke sdíleným složkám. Zabezpečení proti napadení počítače ze síťového prostředí.
Komentář		
Cílem je dosáhnout základní informovanosti o možnostech spojení a vzájemné komunikace mezi jednotlivými elementy počítačové sítě, prostředky, které se k této komunikaci mohou využívat a upřesnit dostupné prostředky ke každodennímu využívání. Upozornit na nebezpečí útoku hackerů z vnějšího prostředí sítě, ochrana, zabezpečení.		
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Informační a komunikační technologie		

Viry, principy, ochrana

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: • chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky		Počítačové viry - princip, vznik virů, důvody vzniku virů, důsledky tohoto procesu, nebezpečí, která z nebezpečí existence virů vyplývají. Druhy a typy virů Možnosti ochrany proti virové nákaze, "počítačová hygiena", zásady bezpečnosti proti virům. Antivirové programy, jejich použití, zajištění bezpečnosti - stupeň jistoty proti virové nákaze.
Komentář		
Seznámení se základními typy virů a jejich chováním, nebezpečím zavlečení virové infekce do počítače nebo do počítačové sítě, problémy s odstraněním virů, postupy při zotavení systému z virové nákazy, celkové zajištění dat.		

Ovládání počítače, operační systém

Dotace učebního bloku: 13

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí - používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) - vybírání a používání vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů	Princip uplatnění operačního systému v počítači, podstata a důvody jeho používání. Popis průběhu startu počítače, uložení částí operačního systému v operační paměti. Základní operace v rámci operačního systému - kopírování, přenášení, mazání souborů, tvorba adresářů, principy fungování mazání souborů, funkce položky označované jako KOŠ Zobrazení struktury adresářů v grafickém režimu počítače, výpisy adresářů v textovém režimu, řazení dat v adresářích, základní příkazy operačního systému, upozornění na možnosti tzv. příkazových souborů Založení adresářů (složek), založení běžných souborů příkazy nebo funkcemi operačního systému, manipulace s nimi - kopírování, přenášení, mazání jednotlivých souborů a složek, manipulace se skupinami souborů a složek
Komentář Žáci se v tomto bloku naučí základní činnosti nutné pro fungování počítače mimo uživatelský software. Vytváření uživatelských adresářů a manipulaci s nimi, přenášení a kopírování souborů v grafickém režimu i základní funkce v příkazovém režimu. Výuka se neomezuje pouze na grafické prostředí např. systému Windows, ale v rámci možností připravuje žáky na případný havarijní stav, kdy je třeba provést mimořádná opatření k záchraně dat nebo oživení počítače v případě poruchy řádného fungování grafického režimu - příkazový režim.	

Kancelářský balík programů

Dotace učebního bloku: 26

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací - vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra) - ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk)	Seznámení s kancelářským balíkem programů Práce s kancelářským balíkem programů, obsahujícím textový editor, tabulkový kalkulátor, moduly pro síťovou komunikaci (pro poštu, internet), moduly pro prezentaci, moduly pro práci databázemi. Hlavní pozornost je věnována práci s textovým editorem a tabulkovým kalkulátorem pro následné využití v dalších předmětech v oblasti zpracování výsledku technických měření a zpracování textové části protokolů o měření apod. Práce s textem Spouštění a ukončení programu, popis prostředí textových editorů a jejich nástrojů Práce s dokumentem, šablony Typografická pravidla Editace a formátování textu, styly

pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti	Tvorba a editace tabulky v textovém procesoru Úpravy a kontroly textu Tabulkové kalkulátory Prostředí tabulkových kalkulátorů Struktura a nástroje tabulkového procesoru Adresace a formátování buněk. Výpočty, vzorce a základní funkce implementované v tabulkovém kalkulátoru Tvorba grafů Práce s daty (řazení, filtry, výběry hledaných dat, kontingenční tabulky) Export a import dat
---	--

Komentář

Úkolem seznámení s kancelářským balíkem je naučit žáky vytvářet dokumenty, které mají, odpovídají úpravu pro předávání především technických informací o postupu prací na řešení úkolu a zpracování výsledků měření příp. technických výpočtů prostřednictvím tabulkového kalkulátoru nebo textového editoru.

Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a svět práce Použití kancelářského balíku umožňuje komunikaci na příslušné úrovni v textové i početní části zpracování zadaného úkolu včetně možnosti elektronické komunikace s partnery.	Matematika 1. ročník 1. Operace s čísly a výrazy Matematika 1. ročník 2. Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic	

Souhrnné opakování učiva

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: průběžně si upevňuje učivo	

2. ročník

2 týdně, P

Prohloubení informací o kancelářském balíku

Dotace učebního bloku: 24

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje - ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk) - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a	Prohloubení znalostí používání funkcí kancelářského balíku v některých speciálních částech, k jejichž výkladu a použití nebyl prostor v předchozí části výkladu. Použití hromadné korespondence v oblasti textového editoru, použití různých datových souborů pro zpracování dat pro více uživatelů. Seznámí s implementovanými základními funkcemi tabulkového kalkulátoru, podrobnosti jejich správného použití. Vysvětlení a praktické procvičování vybraných funkcí kalkulátoru, která značně usnadní práci proti opakovanému použití jednoduchých funkcí.

odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)	Práce s kontingenční tabulkami Prohloubení práce s různými typy grafů, měřítko grafů, možnosti odměřování potřebných hodnot z natištěných grafů Presentace informací Základní nástroje pro tvorbu prezentací Principy a pravidla tvorby prezentace Podklady pro tvorbu
---	--

Komentář

Žáci zde získají přehled o možnostech programového vybavení pro kanceláře a jeho efektivního využití pro řešení zadaných praktických úkolů. K řešení zadaných témat např. v hromadné korespondenci mohou pak bez problémů používat různé typy datových souborů od prostých textových souborů až po soubory databází.

Seznámí se programy určených k tvorbě prezentací informací včetně jejich praktického použití

Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a svět práce Probíraná témata zvyšují možnosti uplatnění absolventů školy v praktických funkcích ve firmách. Získané vědomosti umožňují žákům řešit efektivně situace, do kterých se mohou dostat na vyšší odborné úrovni než využitím pouze základních funkcí výše uvedených programů	Matematika 2. ročník Funkce a její průběh	

Internet, užití, bezpečnost na Internetu

Dotace učebního bloku: 17

Výsledky vzdělávání	Učivo
- Žák: - ovládá další běžné prostředky online a off-line komunikace a výměny dat - získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování - orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává - komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření - využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování...)	Tato část informací o internetu navazuje na základní informace získané v 1. ročníku. Způsoby přenosu informací pro přenosových trasách Celosvětové datové sítě pro přenos obchodních, hospodářských, technických informací Pošta na internetu, e-mail Způsoby přenosu dat prostřednictvím sítě e-mail, pakety Internetové bankovníctví a jeho zabezpečení Bezpečnost na internetu

Komentář

Nejdůležitější informace o fungování celosvětových sítí, jejich technických možnostech a nebezpečích, která pro přenos informací jsou, možnosti minimalizace

Tvorba webových stránek, jazyk HTML

Dotace učebního bloku: 25

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací, atp.)	Základní informace o použití značkového jazyka pro tvorbu webových stránek HTML. Historie vzniku značkového jazyka, principy fungování, jednotlivé části HTML dokumentu, tagy párové, nepárové Úprava podkladu, písma, tabulky v textu webové stránky Práce s tabulkami v dokumentu HTML Odstavce, odrážky, seznamy Vkládání grafických objektů (kresby, fotografie) apod. Zajištění návaznosti jednotlivých stránek pro možnost vyvolání následující stránky a návrat a původní stránku
Komentář Probraná látka umožní žákovi základní orientaci v tvorbě jednoduchých webových stránek pomocí základního textového editoru. Cílem výuky není tvorba složitějších www stránek prostřednictvím specializovaného programového vybavení	

3. ročník

2 týdne, P

Algoritmizace úloh

Dotace učebního bloku: 23

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce) správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele	Pojem algoritmizace, Základní princip algoritmizace úlohy, význam. Znázornění průběhu činnosti ve zkoumaném procesu, možnosti- vývojové diagramy, rozhodovací tabulky apod. Analýza úkolu Zadání, návrh řešení algoritmizace, zápis znázornění průběhu činnosti Vývojové diagramy Značky vývojových diagramů, spojnice, konektory, čtení vývojových diagramů Praktické použití
Komentář Seznámení s obecně používanými diagramy pro vyjádření postupu nějakých činností. Na př. vývojové diagramy používají často vysoké školy ke znázorněnému průběhu přihlášek na vysokou školu a celého přijímacího řízení. Je nanejvýše potřebné, aby žák těmto diagramům rozuměl a uměl se v nich orientovat, případně uměl znázornit jednodušší činnosti zadaného úkolu.	

Databáze**Dotace učebního bloku: 43**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk)	Seznámení s relačními databázemi obecně, seznámení s databází Založení databáze, definice jednotlivých položek, rozsahy do nich vkládaných dat Řazení položek v databázích, klíčové položky, definice klíčových položek pro výsledné řazení Naplnění databáze daty, možnosti postupy, šablony Objekty databáze - tabulky, sestavy Výběry z databáze, filtrování dat, zadávání příslušných příkazů a předefinovaných funkcí Formuláře v databázi, úpravy databáze, aktualizace Praktické příklady použití databází
Komentář	
Žáci jsou seznámeni s databází, která umožňuje praktické využívání používaných dat především v možnosti rychlého přístupu k požadovaným datům v potřebné formě. Řazení, filtrování, vypisování potřebných položek z databáze na základě zadaných kritérií značně ulehčuje a zrychluje práci s uloženými daty.	

5.7. Ekonomické vzdělávání**Ekonomika**

Charakteristika předmětu

Obecné cíle a charakteristika učiva

Cílem této vzdělávací oblasti je rozvíjet ekonomické myšlení žáků a umožnit jim pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky, porozumět podstatě podnikatelské činnosti a principu hospodaření podniku. Žáci získají předpoklady pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit a naučí se orientovat v právní úpravě podnikání. Součástí je učivo o marketingu a managementu a využití jejich nástrojů při řízení provozu hospodářských subjektů různých úrovní. Důležitá je také znalost fungování finančního trhu, národního hospodářství a EU. Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků v oboru.

Výsledky vzdělávání

Žák získává pocit jistoty v oblasti ekonomiky a rovnocennosti ve vztahu k ostatním spolupracovníkům.

Pojetí výuky

Výuka probíhá frontální formou hodin kombinovaných, na závěr tematických celků mohou být zařazeny hodiny opakování a upevňování vědomostí a hodiny ověřování a hodnocení – tzv. hodiny diagnostické. Do kombinovaných hodin jsou v přiměřené míře zařazovány úlohy na zjišťování faktů a úlohy na řešení jednoduchých příkladů, které slouží k upevňování získaných vědomostí, jejich uplatnění a k ověření úrovně získaných vědomostí. Při výuce je nejčastěji používána metoda informačně receptivní, tzv. metoda vysvětlování doplněná metodou rozhovoru, při kterém využívají žáci svých předchozích zkušeností, na které může učitel při výkladu navázat. Tyto metody jsou pro

zvýšení názorností doplněny metodami názorně demonstračními přímo z trhu práce, aby byli schopni při jednání s potencionálními zaměstnavateli formulovat své představy a prezentovat své kvality. V hodinách diagnostických se využívá metody rozhovoru.

Hodnocení

Písemné zkoušení je prováděno formou krátkých písemných prací, kterými se ověřují znalosti z posledních probíraných témat, nebo jejich formou delších písemných prací vztahujících se k probraným tematickým celkům nebo jejich logicky odděleným částem.

Ústní zkoušení je realizováno formou individuálního rozhovoru se žákem nebo formou frontálního zkoušení žáků v lavicích, zde je nejdůležitější zabezpečit, aby žák pochopil problematiku učiva.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Člověk a svět práce

Získání znalostí situace na trhu práce regionu i celé ČR. Aplikací technik při jednání s potenciálním zaměstnavatelem, znalostí kritérií

přijímacích pohovorů. Umět zpracovat formálně materiály pro sebeprezentaci, umět se zaevidovat na úřadu práce.

Informační a komunikační technologie

Využívání výpočetní techniky při získávání informací o trhu práce, jednotlivých zaměstnavatelích, nebo pro poznání základní legislativy ČR.

3. ročník

1 týdně, P

Podstata fungování tržní ekonomiky

Dotace učebního bloku: 16

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - používá a aplikuje základní ekonomické pojmy - <i>potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň</i> - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu - <i>trh, tržní subjekty</i> - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - <i>cena, nabídka a poptávka</i> - vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny - <i>rovnovážná cena, rovnováha nabídky a poptávky</i> - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období - <i>cena</i> - rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky - <i>vliv ceny na zákazníka</i> - definuje hlavní charakteristiky práce - <i>práce, pracovní síla, druhy práce</i> - na konkrétních příkladech vysvětlí pojem kapitál - <i>kapitál, druhy kapitálu</i> - vysvětlí pojem výroba a výrobní faktory - <i>výroba, výrobní faktory</i> - objasní základní části hospodářského procesu - <i>hospodářský proces, fáze hospodářského procesu</i> - vysvětlí ekonomický systém - <i>ekonomický systém, druhy ekonomických systémů</i>	potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň směna, peníze výroba, výrobní činitelé, hospodářský proces práce, pracovní síla, druhy práce půda, přírodní zákony kapitál, druhy kapitálu, vlastní a cizí kapitál základní ekonomické systémy trh, tržní subjekty, zboží, cena

Podnikání

Dotace učebního bloku: 17

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: - posoudí vhodné formy podnikání pro obor - <i>podnikání, právní formy podnikání</i> - vytvoří podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - <i>podnikatelský záměr, rozpočet</i> - orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky - <i>podnikání podle obchodního zákoníku, živnostenského zákona</i> - <i>podnikání v rámci EU</i> - orientuje se ve způsobech ukončení podnikání - <i>způsoby ukončení podnikání</i> - na příkladu popíše základní povinnosti podnikatele vůči státu - definuje hlavní charakteristiky práce - <i>práce, pracovní síla, druhy práce</i>		podnikání, právní formy podnikání fyzické a právnické osoby v podnikání podnikatelský záměr a rozpočet živnost, členění živností živnostenský list a koncesní listina obchodní společnosti podnikání v rámci EU	
Průřezová témata		Přesahy do	Přesahy z
Člověk a svět práce Umět vypracovat projekty- podnikatelské záměry.			

4. ročník

2 týdně, P

Podnik, majetek podniku, hospodaření podniku**Dotace učebního bloku: 30**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy majetku - <i>struktura majetku, dlouhodobý majetek, oběžný majetek</i> - <i>odpisy</i> - orientuje se v účetní evidenci majetku - <i>evidence majetku</i> - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - <i>náklady, výnosy, výsledek hospodaření podniku</i> - řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření - <i>jednoduché příklady výpočtu hospodářského výsledku</i> - řeší jednoduché kalkulace ceny - na příkladech vysvětlí a vzájemně porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele - <i>druhy škod a možnosti předcházení škodám, odpovědnost zaměstnance a odpovědnost zaměstnavatele</i> - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru - <i>marketing</i> - charakterizuje části procesu řízení a jejich funkci - <i>management</i>	struktura majetku, dlouhodobý a oběžný majetek opotřebení majetku, odpisy náklady výnosy, hospodářský výsledek podniku druhy škod a možnosti předcházení škodám odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele marketing management

Pracovně právní vztahy a související činnosti

Dotace učebního bloku: 18

Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák: - orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody - <i>mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy</i> - <i>daně z příjmů</i> - vypočte sociální a zdravotní pojištění - <i>systém sociálního a zdravotního pojištění</i> - vyhledá informace o nabídkách zaměstnání, rozlišuje je a reaguje na ně - <i>zaměstnání, úřad práce</i> - je schopen se prezentovat potencionálnímu zaměstnavateli - <i>nezaměstnanost, rekvalifikace</i> - charakterizuje náležitosti pracovní smlouvy a dovede ji sestavit - <i>vznik, změna, ukončení pracovního poměru</i>	zaměstnání, úřad práce nezaměstnanost, rekvalifikace vznik, změna, ukončení pracovního poměru povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy daně z příjmu systém sociálního a zdravotního zabezpečení	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a svět práce Písemnou i verbální sebe prezentací při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědí na inzeráty, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory. Umět se zaevidovat na úřadu práce. Informační a komunikační technologie Využívat výpočetní techniky při získávání informací o trhu práce, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, nebo pro poznání legislativy ČR.		

Finanční trh, financování podniku

Dotace učebního bloku: 1

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty - <i>peníze, platební styk v národní a zahraniční měně, finanční trh</i> • charakterizuje peníze a jednotlivé cenné papíry - <i>cenné papíry</i> • používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze podle kursovnímu lístku • orientuje se v produktech pojišťovacího trhu, vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - <i>pojišťovnictví, pojistná smlouva, druhy pojištění</i> • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - <i>úroková míra</i>	subjekty finančního trhu peníze, cenné papíry

Daňová soustava

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • dovede vyhotovit daňové přiznání - <i>zhotovení daňového přiznání</i> • rozliší princip přímých a nepřímých daní - <i>přímé a nepřímé daně</i> • vede daňovou evidenci pro plátce i neplátce DPH - <i>daňová evidence</i> • orientuje se v soustavě daní, v registraci k daním - <i>daňový systém</i>	přímé a nepřímé daně daňová evidence

Národní hospodářství a EU

Dotace učebního bloku: 1

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí význam ukazatelů vývoje národního hospodářství ve vztahu k oboru - <i>struktura národního hospodářství</i> - <i>činitelé ovlivňující úroveň národního hospodářství</i> - <i>hrubý domácí produkt</i> - objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti - <i>nezaměstnanost</i> - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - <i>inflace</i> - srovná úlohu velkých a malých podniků v ekonomice státu - <i>platební bilance</i> - na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu - <i>státní rozpočet</i> - chápe důležitost evropské integrace - <i>Evropská unie</i> - zhodnotí ekonomický dopad členství v EU	činitelé ovlivňující úroveň národního hospodářství hrubý domácí produkt nezaměstnanost inflace platební bilance státní rozpočet Evropská unie

Souhrnné opakování učiva

Dotace učebního bloku: 5

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: průběžně si upevňuje učivo	

5.8.Odborné vzdělávání

Strojírenská technologie

Charakteristika předmětu

Obecné cíle:

Tento vyučovací předmět obsahuje učivo, jehož zvládnutí je předpokladem pro vykonávání pracovních činností v technologické přípravě strojírenské výroby a opravárenství. Dobrá úroveň znalostí této problematiky je však součástí kvalifikace všech technických pracovníků ve strojírenství. Počáteční téma je věnováno nauce o materiálech a jejich tepelnému a chemicko- tepelnému zpracování. Ve druhém tématu obsahového okruhu jsou těžištěm typické vlastnosti jednotlivých druhů polotovarů, předvýrobků a jejich typická využití, apod. Další témata jsou zaměřena hlavně na technologii obrábění. Závěrečné téma obsahového okruhu má shrnující charakter; žádoucí je opět aby žáci vykonávali praktické činnosti, tj. samostatně vypracovávali technologické postupy. Cílem předmětu je získat komplexní znalosti o materiálech, způsobech přeměny polotovarů v hotový výrobek, o strojích a nástrojích.

Problematika BOZP, zařazená jako první téma, souvisí s veškerým učivem okruhu a musí být přiměřeně začleněna do všech jeho témat. Zejména pak v tématech, jejichž části budou realizovány i formou praktického vyučování.

Důležitou složkou práce žáků v obsahovém okruhu je opět práce s informacemi, zejména jejich vyhledávání z nejrůznějších zdrojů, třídění, hodnocení a další zpracovávání. V nejvyšší možné míře si žáci osvojují práci s výpočetní technikou a s aplikačními programy, využívanými v oblasti technologické přípravy strojírenské výroby.

Obsah učiva je rozložen do čtyř ročníků a je tematicky seřazen tak, jak v praxi celý technologický proces probíhá.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat technické vědomosti a dovednosti v praktickém životě při řešení běžných technických problémů
- aplikovat technologické poznatky a postupy při konstrukční práci
- řešit reálné technologické problémy – vytvářet návrhy výrobního procesu formou výrobních postupů, stanovit technologické podmínky a normy času pro technologické operace, získat znalosti o vhodných pomůckách pro výrobu (přípravky, tvářecí nástroje, apod.)
- zkoumat a řešit technické problémy
- pracovat v týmu i samostatně
- pracovat s odbornou literaturou, využívat platné normy
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů (grafů, diagramů, technických tabulek a internetu), podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- naučit se přesnému vyjadřování ve všeobecně uznávaných technických termínech a docílit přesnosti a preciznosti i v ostatních činnostech
- sledovat technický pokrok a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva:

Nejprve je žák seznamován s rozdělením, vlastnostmi technických materiálů, jejich zkoušením, značením podle ČSN i EN a vhodném použití. Poté žák poznává základy metalurgie, metalografie a tepelného zpracování.

Ve druhém ročníku je žák obeznámen s normalizovanými i nenormalizovanými polotovary, s jejich výrobou (tváření, slévání, svařování, pájení, lepení, atd.) a jejich navrhováním pro konkrétní součásti. Seznamuje se také se zpracováním plastů a protikorozi ochranou.

Učivo třetího ročníku se zabývá technologií obrábění. Žák se seznamuje s geometrií rezného nástroje, s mechanikou tvorby třísky, s materiály nástrojů a se stavbou obráběcích strojů. Vytváří výrobní i montážní postupy.

V posledním ročníku se žák seznamuje s dokončovacími operacemi obrábění, výrobou závitů, ozubených kol, s netradičními způsoby obrábění a s CNC stroji. Dozvídá se o druzích, konstrukci a použití přípravků i měřidel.

Pojetí výuky:

Výuka strojírenské technologie probíhá ve všech čtyřech ročnících v rozsahu tři, tři, tři a čtyři hodiny týdně. Při probírání nového učiva jsou využívány metody výkladu, práce s učebnicí a další učební pomůcky (elektronické informace, modely, atd.). Výuka je doplněna řadou příkladů a dílčích úkolů, které žáci řeší přímo v hodinách strojírenské technologie. Tím si ověřují teoretické poznatky a učí se pracovat s odbornou literaturou a elektronickými informacemi. Žáci dále řeší samostatně různé úlohy, kde aplikují získané vědomosti a dovednosti v konkrétních situacích. Důraz je kladen na aktivní osvojování učiva činností žáků. Součástí výuky jsou také odborné exkurze a návštěvy tematických výstav.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení je v souladu s klasifikačním řádem školy. Žáci jsou hodnoceni na základě ústního zkoušení, při kterém je kladen důraz jak na teoretické znalosti žáka, věcnost a správnost, tak na schopnosti technického vyjadřování mluveným slovem a schopnosti reagovat na připomínky a dotazy učitele.

Součástí hodnocení je také písemné zkoušení, kde jsou ověřovány jednak teoretické znalosti a grafický projev žáka, ale také schopnost aplikovat teoretické poznatky na příkladech.

Další částí celkového hodnocení je vyhodnocení výsledků zadaných úloh, kde je kladen důraz na samostatnost, originalitu řešení, prezentaci práce, apod.

Do celkového hodnocení je zahrnut také přístup žáka k vyučovanému předmětu a k plnění studijních povinností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí:

Strojírenská technologie je nedílnou součástí strojnického vzdělávání. V průběhu výuky si žáci osvojují postupy přetváření polotovarů v součásti pomocí vhodných nástrojů, pomůcek a měřidel, výrobu součástí v předepsané kvalitě a jejich montáž ve fungující celky s předepsanými parametry. Učí se využívat nové materiály a technologické postupy, pracovat v týmu a řešit úkoly potřebné pro povolání, na které jsou připravováni.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto kompetencí:

Komunikativní kompetence – žák využívá získané informace při řešení zadaných úkolů, při vysvětlování využívá názorné pomůcky k objasnění sdělení (náčrt, grafy, apod.) a zpracovává materiály v zadané podobě. Učí se komunikaci a spolupráci s druhými, respektuje názory druhých, diskutuje o problémech a formuluje své myšlenky. "

Personální kompetence – pracuje na dosažení kolektivních cílů, přičemž nese osobní odpovědnost za plnění úkolů. Využívá podporu učitele a učitelovo hodnocení respektuje.

Sociální kompetence – žák se učí přijímat a odpovědně řešit zadané úkoly, nezáujatě zvažuje návrhy druhých, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Samostatnost při řešení úkolů – dovede problém identifikovat a analyzovat, využívá návody pro řešení daného problému a stanovuje různé varianty řešení, u kterých zvažuje výhody a nevýhody a za pomoci učitele vybírá optimální variantu.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – umí vyhledat pro získání určitých informací odpovídající informační zdroj a získané informace efektivně využívá.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

- žáci jsou vedeni k aktivitě, odpovědnosti při řešení úkolů, k diskusím a kritickému hodnocení své práce

Člověk a životní prostředí

- žáci jsou vedeni k uplatňování takových metod a technologických postupů, které jsou šetrné k životnímu prostředí – energetická náročnost výroby polotovarů, odpady z technologií povrchových úprav, prostředí a lázně pro chemicko-tepelné zpracování, chladicí kapaliny používané při obrábění apod.

Člověk a svět práce

- žáci jsou vedeni k tomu, aby své vědomosti a dovednosti dokázali uplatnit na trhu práce. Jsou vedeni k samostatnosti, k vyjadřování a obhajování vlastních myšlenek na základě získaných poznatků a k odborné komunikaci. Učí se také naslouchat jiným názorům a hledat kompromisní řešení

Informační a komunikační technologie

- žáci jsou vedeni k používání prvků moderních informačních a komunikačních technologií a k jejich efektivnímu využívání v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů

1. ročník

3 týdně, P

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce a požární prevence

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP - zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce - uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu		- bezpečnost technických zařízení - pracovně právní problematika BOZP	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
Občan v demokratické společnosti vést žáky k odpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních			

Vlastnosti technických materiálů

Dotace učebního bloku: 20

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: - navrhne a předepisuje materiály pro výrobu strojních součástí, prvků konstrukcí, nástrojů, náradí apod. - rozezná smyslovým vnímáním, popř. uskutečněním jednoduchých zkoušek nejpoužívanější druhy konstrukčních, nástrojových a pomocných materiálů používaných ve strojírenství a při provozu strojů - zná a navrhuje postupy zkoušení různých vlastností materiálů		- rozdělení, označování, vlastnosti použití technických materiálů - zkoušení technických materiálů	

Přehled rozdělení, označování a použití materiálů**Dotace učebního bloku: 25**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - navrhuje a předepisuje materiály pro výrobu strojních součástí, prvků konstrukcí, nástrojů, náradí apod. - vysvětlí číselné značení materiálu a pomocí strojnických tabulek určí vhodné použití pro dané součásti	- kovové konstrukční materiály - neželezné kovy a jejich slitiny - plasty - nástrojové materiály - značení dle ČSN a EN

Metalurgie**Dotace učebního bloku: 12**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí základní způsoby a rozdíly ve výrobě surového železa, oceli a litiny - uvede druhy technologických zařízení potřebných pro výrobu surového železa, oceli a litiny	- výroba surového železa, oceli a litiny

Základy metalografie**Dotace učebního bloku: 16**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zná typy krystalových mřížek - umí nakreslit a popsat křivky chladnutí nepolymorfních a polymorfních kovů - vysvětlí základní pojmy: solidus, likvidus, eutektikum, eutektoid - zná význam a využití rovnovážného diagramu	- vnitřní stavba kovů a slitin (krystalická mřížka) - chladnutí a ohřev čistých kovů - rovnovážný diagram Fe-Fe₃C

Tepelné a chemicko-tepelné zpracování kovů

Dotace učebního bloku: 23

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: - zná základní způsoby tepelného a chemicko- tepelného zpracování - umí vysvětlit účel a použití tepelného a chemicko- tepelného zpracování - navrhne postupy, technologické podmínky a druhy technologických zařízení k provedení operací tepelného či chemicko-tepelného zpracování strojních součástí, nástrojů, odlitků, svarků, kovací teploty výkovků apod. - navrhne druhy a způsoby provedení dodatkových operací, navazujících na tepelné zpracování a způsoby kontroly výsledků tepelného či chemicko-tepelného zpracování - znázorní tepelné zpracování v diagramu teplota - čas - stanovuje druhy tepelného zpracování strojních součástí, prvků konstrukcí, nástrojů a nářadí a požadavky (pevnost, tvrdost apod.), kterých má být zpracováním dosaženo		- účel a základní rozdělení jednotlivých způsobů - charakteristika jednotlivých způsobů - znázornění v diagramu teplota - čas	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
Člověk a životní prostředí vybírat vhodné lázně pro tepelné a chemicko- tepelné zpracování a jejich ekologická likvidace			

2. ročník

3 týdně, P

Polotovary normalizované

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: - zná význam polotovarů a jejich začlenění do výrobního procesu - stanovuje druhy a rozměry normalizovaných předvýrobků pro výrobu strojních součástí, nástrojů apod. - navrhne tvar a rozměry nenormalizovaných polotovarů, zhotovuje náčrty jako podklad pro jejich konstrukci - navrhne druhy polotovarů pro výrobu součástí		- základní rozdělení polotovarů - druhy přídavků, účel, výpočet a vyhledání	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
	Matematika 1. ročník 2. Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic Technická dokumentace 2. ročník Kreslení výrobních výkresů		

Polotovary vyráběné odléváním

;Dotace učebního bloku: 14

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zná použití odlitků ve strojírenství - zná jednoduchý postup odlévání do pískových forem - navrhne tvar a rozměry odlitku	- materiály - postupy odlévání

Polotovary vyráběné tvářením

Dotace učebního bloku: 36

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: - navrhne tvar a rozměry nenormalizovaných polotovarů, zhotovuje náčrty jako podklad pro jejich konstrukci - uvede základní pojmy tváření - určuje správné teploty tváření - posuzuje možnosti výroby součástí tvářením - navrhne způsoby tváření a jejich rozdělení do jednotlivých operací		- princip tváření za tepla a za studena - kování - volné a zápusťkové - lisování – stříhání, ohýbání, tažení, protlačování	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
Člověk a životní prostředí seznamovat žáky s možnostmi snižování energetické náročnosti technologických procesů			

Polotovary z plastů

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: zná základní způsoby zhotovování polotovarů z plastů	- druhy plastů - základní technologie zpracování plastů

Polotovary vyráběné svařováním, pájením a lepením

Dotace učebního bloku: 25

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: - zná jednotlivé způsoby spojování kovů a nekovů - navrhne vhodnost použitých technologií, postupy a podmínky práce - navrhne technologii a podmínky svařování jednoduchých svarků - předepisuje pro daný účel vhodné pomocné materiály a hmoty (tavidla, lepidla, tmely, těsnicí hmoty apod.)		- způsoby svařování - způsoby pájení - druhy lepených spojů, lepidla	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
	Praxe 2. ročník BOZP		

Polotovary vyráběné práškovou metalurgií

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: zná podstatu práškové metalurgie	- princip práškové metalurgie - použití práškové metalurgie

Povrchové úpravy, koroze

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: • navrhuje druh povrchové úpravy strojních součástí • určuje způsob přípravy povrchů před jejich povrchovou úpravou a dodatekové operace navazující na vlastní povrchovou úpravu • stanovuje technologické podmínky a parametry jednotlivých operací • zná způsoby likvidace zbytků prostředků pro povrchové úpravy		- ochrana kovovými povlaky - ochrana nekovovými povlaky - další způsoby ochrany
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí seznamovat žáky se způsoby ekologické likvidace odpadů (např. barvy,...)		

3. ročník

2 týdně, P

Teorie obrábění

Dotace učebního bloku: 39

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: - zná základní pojmy třískového obrábění - charakterizuje úhly na řezném nástroji - navrhuje břitové diagramy - volí optimální řezné podmínky pomocí ST, nomogramů a aplikačních programů		- pojmy obrobek, nástroj - řezné úhly - řezné podmínky - materiály řezných nástrojů - vady na řezných nástrojích - upínání nástrojů - vznik třísky - silové poměry - upínání obrobků
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
	Matematika 1. ročník 2. Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic Matematika 2. ročník Funkce a její průběh	

Třískové obrábění na konvenčních strojích

Dotace učebního bloku: 60

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: • charakterizuje jednotlivé způsoby obrábění • navrhuje způsoby dělení předvýrobků • stanovuje rozměry odděleného materiálu • určuje potřebné strojní zařízení • stanovuje rozdělení operací strojního obrábění do jednotlivých úseků a úkonů • volí pro jednotlivé operace strojní zařízení • volí pro jednotlivé operace potřebné komunální nářadí, nástroje, měřidla a další výrobní pomůcky • navrhuje pro jednotlivé operace použití operačního nářadí, nástrojů, měřidel aj. výrobních pomůcek • určuje pro jednotlivé operace velikost přídavek na další obrábění či zpracování • stanovuje technologické podmínky a parametry provádění jednotlivých operací • posuzuje možnosti použití jednoúčelových strojů, mechanizace nebo automatizace technologických operací • vypočítává strojní časy obrábění • stanovuje výpočtem a použitím normativů normy času pro jednotlivé operace • provádí kapacitní propočty, na jejichž základě navrhuje počty strojů a počty pracovníků		- dělení materiálu - soustružení - frézování - vrtání, vyhrubování, vystružování a zahlubování - vyvrtávání - výroba závitů	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
Člověk a životní prostředí vést žáky ke snižování energetické náročnosti a hospodárnému využívání obráběcích strojů seznamovat žáky s možnostmi ekologické likvidace odpadů	Praxe 1. ročník BOZP Praxe 2. ročník BOZP Praxe 3. ročník BOZP		

4. ročník

3 týdně, P

Třískové obrábění na konvenčních strojích

Dotace učebního bloku: 40

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • stanovuje rozdělení operací strojního obrábění do jednotlivých úseků a úkonů • volí pro jednotlivé operace strojní zařízení • volí pro jednotlivé operace potřebné komunální nářadí, nástroje, měřidla a další výrobní pomůcky • navrhuje pro jednotlivé operace použití operačního nářadí, nástrojů, měřidel aj. výrobních pomůcek • určuje pro jednotlivé operace velikost přídavek na další obrábění či zpracování • stanovuje technologické podmínky a parametry provádění jednotlivých operací	- hoblování a obrážení - protahování a protlačování - výroba ozubených kol - broušení - dokončovací operace obrábění

Fyzikální a chemické metody obrábění

Dotace učebního bloku: 10

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: • rozlišuje jednotlivé netradiční metody obrábění • posuzuje možnosti použití jednotlivých způsobů obrábění • hodnotí výhody a nevýhody oproti klasickým metodám obrábění		- elektroerosivní způsoby obrábění - elektrochemické způsoby obrábění - chemické obrábění - obrábění ultrazvukem, plazmou, laserem, elektronovým a kapalinovým paprskem
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Člověk a životní prostředí seznamovat žáky s možnostmi ekologické likvidace odpadů a se snižováním energetické náročnosti strojů		

Nástroje, nářadí a přípravky

Dotace učebního bloku: 16

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • navrhuje koncepci operačních nástrojů • seznámí se s hlavními zásadami pro návrh zápusťky • zná funkci výronkové drážky, dělicí roviny, vedení zápusťky • provádí návrh zápusťky	- přípravky - měřidla - návrh a konstrukce zápusťek - návrh forem pro lití kovů - nástroje pro lisování reaktoplastů - nástroje pro vstřikování termoplastů - lisovací nástroje

• seznámí se s konstrukcí forem pro tlakové lití • seznámí se s návrhem nástrojů pro lisování plastů • umí navrhnout funkční rozměry lisovacích nástrojů • navrhuje jednoduché lisovací nástroje • zná způsoby ustavení a upínání obrobků • umí nakreslit schéma upínání pomocí upínek, výstředníku • zná základní směrnice pro návrh, výpočet a konstrukci měřidla		
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Občan v demokratické společnosti Žáci se učí řešit úlohy samostatně i ve skupinách, aktivně se na řešení úloh podílí, diskutují o problémech, k řešení přistupují odpovědně a kriticky hodnotí svou práci Člověk a svět práce žáci uplatňují získané zkušenosti při hledání komplexních řešení (navrhování zápustky, formy pro tlakové lití, lisovacího nástroje,...) Informační a komunikační technologie žáci používají prostředky IKT při vyhledávání informací potřebných pro vypracování zadávaných úloh a poté je samostatně zpracovávají	Matematika 1. ročník 2. Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic Matematika 2. ročník Funkce a její průběh	

Montáže

Dotace učebního bloku: 10

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • seznámí se s jednotlivými druhy montáží • stanovuje postupy montáže jednoduchých podskupin či skupin • určuje potřebné montážní nářadí • posuzuje možnosti použití mechanizovaného montážního nářadí • navrhuje koncepci uspořádání montážních pracovišť	- montáž v kusové a malosériové výrobě - montáž v hromadné výrobě - montážní zařízení, přípravky a pomůcky

Obráběcí stroje pro automatizovanou výrobu**Dotace učebního bloku: 12**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - posuzuje možnosti použití CNC strojů - zná základní principy činnosti jednotlivých druhů řídicích a automatizačních systémů	- jednoúčelové - stavebnicové - CNC - roboty a manipulátory - výrobní linky

Technologické postupy**Dotace učebního bloku: 8**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - stanovuje sled technologických operací výroby strojních součástí, částí konstrukcí, nástrojů, náradí, výrobních pomůcek apod. - stanovuje technologické postupy výroby jednoduchých svarků - stanovuje technologické postupy montáže jednodušších strojních podskupin či skupin - vypracovává popisy výrobních technologických operací obrábění, tváření, tepelného zpracování a povrchových úprav - navrhne pro jednotlivé technologické operace potřebná výrobní zařízení, náradí, nástroje, měřidla, přípravky a další výrobní pomůcky - stanovuje rozměry předvýrobků a polotovarů - stanovuje technologické podmínky a parametry pro jednotlivé výrobní operace - navrhne způsoby kontroly jakosti výrobků, způsoby jejich funkčních zkoušek apod. - využívá k činnostem technologa výpočetní techniku s příslušnými aplikačními programy	- návrh technologického postupu

Opakování maturitních témat**Dotace učebního bloku: 20**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	opakování učiva za celé čtyři roky

Praxe

Charakteristika předmětu

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vzdělávání předmětu praxe je poskytnout žákům praktické znalosti a dovednosti. Učí je převádět znalosti z teoretických předmětů na konkrétní činnost. Potvrzovat konkrétními pracovními, kontrolními a měřicími postupy správnost a pravdivost informací získaných ve výuce. Manuální práci se žáci seznamují se základy ručního zpracování materiálů, tavného svařování kovů a obrábění kovů jak klasickým způsobem tak i na strojích CNC, čímž získávají základy pro pochopení složitějších technologií.

Vyučování předmětu praxe úzce navazuje na technické kreslení, technologickou a konstrukční přípravu, technická cvičení a ekonomiku. Uplatňování mezipředmětových vztahů praxe s těmito předměty vytváří princip spojení teorie s praxí a spojení školy s praktickým životem.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat zásady bezpečné práce a první pomoci
- správně používat měřidla, nástroje a pomůcky pro jednotlivé technologické operace
- posoudit vliv technologických parametrů na dosahované výsledky
- provádět základní operace ručního a strojního obrábění kovů
- používat základní měřidla a různé pomůcky a nástroje
- provádět základní údržbu a jednoduché opravy a seřizování strojů a zařízení dílny
- ovládat CNC stroje, sestavit a odlatit jednoduchý program
- generovat program podle obrysu

Charakteristika učiva

Učivo v předmětu je rozděleno do tří ročníků. V prvním ročníku se žák naučí základům ručního zpracování kovů a dřeva, povrchovým úpravám a základům spojování materiálů. Ve druhém ročníku se učí a prakticky provádí základní operace na soustruhu a frézce tj. frézuje a soustruží rovinné a válcové plochy. Seznamuje se se základy tavného spojování kovů metodami 111, 135, bodového svařování, řezání kovů kyslíkem a pájením.

Pojetí výuky

V předmětu převažuje výuka formou praktického provádění činností ověřujících teoretické znalosti získané ve výuce. Důraz je kladen na osvojení si pracovních návyků, dovedností a postupů, na samostatnost a iniciativu žáka. Žák pracuje podle pokynů vyučujícího, využívá odbornou literaturu, technické výkresy, pracovní postupy, počítačové a informační technologie.

Hodnocení a klasifikace žáků

Znalosti a dovednosti získané v průběhu studia budou průběžně ověřovány praktickou a ústní formou. Součástí klasifikace bude i samostatná práce žáků a prezentace v učební skupině. Důraz bude kladen nejen na naučené znalosti a dovednosti, ale na schopnost řešit výrobní či technologické problémy, pracovat s různými informacemi, vyhodnocovat je a výsledky aplikovat při praktické činnosti. Do hodnocení žáků se bude promítat i zvládnutá odborná terminologie prezentovaná v jejich verbálním projevu. Hodnocení bude probíhat v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat

Člověk a životní prostředí: správné a odborné zacházení s nebezpečnými odpady, jejich ekologické likvidace certifikovanými firmami.

Člověk a svět práce: předmět praxe dává žákům příležitost se uplatnit v pozici technika, kontrolora, technologa a konstruktéra v podnicích strojírenského a technického zaměření.

Člověk v demokratické společnosti: při výuce se podporuje odborná diskuse, hledání variantního řešení, analýza problému, nalézání kompromisů, umění poslouchat a naslouchat, u znávání a hodnocení práce druhých a kolektivní spolupráce.

Žáci získávají se vzděláním sebevědomí a schopnost obhajovat své názory.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

- žák je veden k tomu, aby na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností měl vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti.

Člověk a životní prostředí

- žák si osvojuje a třídí názory na spotřebu energie, na používané technologické metody a pracovní postupy, které jsou šetrné k životnímu prostředí,
- učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů a způsoby minimalizace jejich vzniku a vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce

- Přínos praxe spočívá ve volbě metod práce (týmová práce, diskuse, problémové učení). Žák je veden k tomu, aby na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností měl vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti.

Informační a komunikační technologie

- Zdroje energie, vliv člověka na ovzduší (skleníkový efekt), bezpečnosti práce.

1. ročník

3 týdně, P

BOZP

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: • Osvojí si základy bezpečnosti práce • Dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence • Při obsluze, běžné údržbě čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy • Poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti • Osvojí si základy bezpečnosti práce		základní ustanovení právních norem o ochraně zdraví při práci/zákoník práce odpovědnost žáků za BOZP odpovědnost organizace ze BOZP druhy ohrožení při práci a způsoby ochrany pracovníka Nejčastější zdroje a příčiny pracovních úrazů první pomoc při pracovních úrazech a nehodách zásady chování při požáru a organizace protipožární služby	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	

Občan v demokratické společnosti Občan v demokratické společnosti - žák je veden k tomu, aby na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností měl vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti. Člověk a životní prostředí – žák si osvojuje a tříbí názory na spotřebu energie, na používané technologické metody a pracovní postupy, které jsou šetrné k životnímu prostředí, - učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů a způsoby minimalizace jejich vzniku a vliv člověka na živou přírodu. Člověk a životní prostředí	Technická dokumentace 1. ročník Technické zobrazování	Strojírenská technologie 3. ročník Třískové obrábění na konvenčních strojích
---	--	---

Měření a orýsování

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - Naučí se měřit pomocí posuvného měřítka, mikrometru, nádrhu a dalších délkových a úhlových měřidel. Zvládne zásady správného měření. - Dovede plošně a prostorově orýsovat jednoduchou součást dle předložené výkresové dokumentace	účel a způsoby měření, seznámení s měřidly. účel a způsoby orýsování, příprava materiálu pro orýsování, seznámení s pomůckami pro orýsování, plošné měření a orýsování od hran a osových čar, rýsování kolmic, kružnic, rýsování pomocí šablon, jednoduché prostorové orýsování pomocí návrhu.

Pilování rovinných ploch

Dotace učebního bloku: 12

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: Osvojí si základy pilování rovinných ploch	význam pilování, podstata, seznámení s měřidly a nástroji, upínání materiálu, nácvik postoje a práce s pilníkem, pilování podélné, příčné a křížové, kontrola a měření pilovaných ploch.

Ruční a strojní řezání kovů**Dotace učebního bloku: 6**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: Naučí se dělit materiál ruční i strojní pilou	význam řezání kovů, nástroje upínání materiálu do svěráku, řezání příčných a šikmých řezů, řezání dlouhých řezů, praktické seznámení se strojní pásovou pilou, její ovládání upínání materiálu, provedení zkušebního řezu, kontrola rozměrů

Stříhání a sekání kovů**Dotace učebního bloku: 6**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - Osvojí si základy bezpečnosti práce - Zvládne základy stříhání sekání kovů	základní používané nástroje, stříhání přímé a tvarové dle orýsování

Rovnění a ohýbání**Dotace učebního bloku: 6**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - Zvládne ohýbat a rovnat materiál za studena - Osvojí si základy bezpečnosti práce	účel a význam rovnání a ohýbání, náradí a pomůcky, rovnání plochého materiálu na kovové podložce a ve svěráku, ohýbání plechu v ruční ohýbačce, ohýbání kulatiny ve svěráku a pod lisem, seznámení se strojní ohýbačkou plechů a tyčové- ho materiálu.

Vrtání, zahlubování a vystružování**Dotace učebního bloku: 6**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: Osvojí si základní práce na vrtačce	-účel vrtání, zahlubování a vystružování, používané nástroje, vrtání průchozích děr, upínání nástrojů a obrobků, praktické seznámení s využitím záhlubníků, praktické seznámení s postupem při zhotovení přesných otvorů v toleranci H7.

Řezání závitů

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: Umí řezat vnější a vnitřní metrické závity		nástroje pro řezání vnějších a vnitřních závitů, řezání vnějšího závitu, převrtání otvoru a řezání vnitřního závitu.
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí		

Ruční zpracování dřeva a plastů

Dotace učebního bloku: 48

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: - Osvojí si základy bezpečnosti práce - Zná nejčastěji používané druhy dřev - Umí ručně řezat, hoblovat - Zvládne provést povrchovou úpravu - Umí dělit a spojovat plasty		odpovědnost žáků za dodržování BOZP, nejčastější zdroje a příčiny pracovních úrazů, první pomoc při úrazech, zásady chování při požáru a organizace protipožárního zabezpečení. používané druhy dřev hoblování, dlabání a vrtání druhy spojovacích materiálů a jejich vlastnosti, rozebíratelné a nerozebíratelné spojení způsoby přípravy povrchů pilováním a broušením, základní druhy povrchových úprav, pracovní postupy plastické hmoty základní rozdělení tvarování, lepení a svařování

Souhrnné opakování učiva

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: průběžně si upevňuje učivo	

2. ročník

3 týdně, P

BOZP

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: Osvojí si základy bezpečnosti práce při svařování elektrickým obloukem a plamenem		výklad norem ČSN 050601,050610 050630 hygiena práce, zdravotní rizika druhy elektrického záření oblouku a jejich vliv na organismus, manipulace s břemeny, ochrana před úrazem elektrickým proudem základy PO	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
		Strojírenská technologie 2. ročník Polotovary vyráběné svařováním, pájením a lepením	

Svařování elektrickým obloukem obalenou elektrodou

Dotace učebního bloku: 12

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: Praktické seznámení se svařováním metodou 111/ svařováním obal elektrodou		nauka o základním materiálu, přídavné materiály, jejich použití a rozdělení a značení, skladování a sušení elektrod, základy elektrotechniky, technologie svařování- parametry svářečky, příprava materiálu před svařováním, vady a kontrola svarů	

Svařování v ochranné atmosféře

Dotace učebního bloku: 18

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: Prakticky se seznámí se svařováním metodou 135/ svařování v ochranné atmosféře		přídavné materiály, jejich použití, značení a rozdělení technologie svařování-princip svařování metodou MAG, příprava materiálu, svařování kořenových a výplňových housenek, technické plyny, chyby při svařování	

Seznámí s dělením materiálu pomocí Kysilko-acetylenového hořáku

Dotace učebního bloku: 9

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: Prakticky se seznámí s dělením materiálu		zařízení pro řezání kyslíkem, používané technické plyny technologie dělení materiálu-podmínky řezatelnosti, příprava ploch vady řezů a jejich kontrola	

Pájení na měkko

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: Prakticky se seznámí s pájením na měkko	pájení na měkko-bezpečnost práce, druhy pájedel a pájek, postup při pájení, příprava materiálu pro pájení, druhy spojů, postup práce, kontrola pájených spojů

BOZP

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: Osvojí si základy bezpečnosti práce při svařování elektrickým obloukem a plamenem		bezpečnost práce na kovoobráběcích strojích	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
		Strojírenská technologie 3. ročník Třískové obrábění na konvenčních strojích	

Soustružení

Dotace učebního bloku: 24

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: Zvládne základy obrábění - soustružení	hlavní části stroje, zásady jeho údržby, ovládání stroje, upínání materiálu a nástrojů, jejich volba a ostření, základní práce na soustruhu, seřizování stroje

Frézování

Dotace učebního bloku: 21

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: Zvládne základy obrábění - frézování	hlavní části stroje, údržba a mazání, upínání materiálu a nástrojů, jejich volba, základní práce na frézkách- rovinné plochy - osazení, úhlování seřizování stroje

Souhrnné opakování učiva

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: průběžně si upevňuje učivo	

3. ročník

3 týdně, P

BOZP

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák:		Prohloubí si praktické dovednosti Bezpečnost práce na kovoobráběcích strojích	
Prohloubí si praktické dovednosti při soustružení a frézování			
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
		Strojírenská technologie 3. ročník Třískové obrábění na konvenčních strojích	

Soustružení a frézování

Dotace učebního bloku: 21

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák:		soustružení – ověření znalostí z druhého ročníku, soustružení kuželových ploch, zhotovení zápichů, řezá závitu závitovou čelistí, vrtání, vyhrubování a vystružování na soustruhu frézování – ověření znalostí a dovedností z druhého ročníku, frézování šikmých ploch, frézování drážek, práce s otočným stolem a dělicím přístrojem	
Prohloubí si praktické dovednosti při soustružení a frézování			

Obrázení

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák:		získá základní vědomosti a dovednosti při obrázení obrázení rovinných ploch a úkosů obrázení drážek	
Získá základní vědomosti a dovednosti při obrázení			

Broušení kovů na kulato a na plocho

Dotace učebního bloku: 33

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák:		bezpečnost práce na bruskách, hlavní části brusek a jejich ovládání druhy brusiv, vyvažování brusných kotoučů, upínání obrobků, postup při broušení rotačních a rovinných	
Získá základní vědomosti a dovednosti při broušení			

Základy práce na CNC strojích

Dotace učebního bloku: 33

Výsledky vzdělávání		Učivo	

Žák: • Zná základní bezpečnostní předpisy při práci na CNC strojích • Dodržuje ustanovení týkající se BOZP • Zvládá spuštění a obsluhu řídicích systémů stroje CNC • Zná způsoby upínání a ustavení nástrojů za použití upínacích přípravků • Umí změřit správné rozměry a korekce nástroje za pomoci odměřovacích zařízení a nástrojových sond • Zvládá zadávání příslušných rozměrů korekcí do registrů systému nebo přímo do programu stroje CNC • Je schopen zvolit a ustavit počátek souřadného systému vzhledem k obrobku • Zvolí správně upínací zařízení, případně přípravek pro upnutí obrobku • Zná a je schopen použít programování v ISO kódu – příkazy, cykly, chybová hlášení • Je schopen zhotovit program a simulovat v dialogovém způsobu programování • Žák zhotovuje jednoduché součásti pomocí vlastního programu na stroji CNC • Umí zkontrolovat zhotovenou součást případně, provádí potřebné korekce programu pro dosažení shody s výkresovou dokumentací	BOZP v podmínkách organizace výuky na pracovišti CNC technická zabezpečení na strojích CNC týkající se BOZP stroje CNC a jejich řídicí systémy spuštění stroje, aktivace řídicích systémů, obsluha strojů upnutí nástrojů, upínací přípravky, měření rozměrů, korekce nástrojů a jejich vkládání volba nulového bodu vzhledem k tvaru a upnutí obrobku ustavení souřadného systému upínací zařízení, upnutí obrobku volba vhodného postupu obrábění, volba nástrojů, rezných podmínek, způsobů obrábění příkazy, cykly, způsoby programování v ISO kódu, chybová hlášení programování a simulace pomocí dialogového způsobu programování zhotovování jednoduchých programů odladění programu,
--	---

Souhrnné opakování učiva

Dotace učebního bloku: 3

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: průběžně si upevňuje učivo	

Stavba a provoz strojů

Charakteristika předmětu

Obsahový okruh úzce navazuje na okruh Projektování a konstruování; jeho zvládnutí umožňuje žákům orientovat se v konstrukčním provedení různých druhů strojů a zařízení a jejich příslušenství. Tato orientace sleduje dvojí cíl: jednak umožňuje žákům konstruovat složitější strojní celky, jednak je připravuje na výkon pracovních činností, souvisejících se zabezpečováním provozuschopnosti strojů a zařízení. V obou případech opět využívají žáci výpočetní techniku a příslušné programové vybavení k práci s informacemi a k podpoře konstrukčních a plánovacích činností.

Školní vzdělávací programy konstruované na základě tohoto RVP mohou žáky v posledně uvedené oblasti připravovat na budoucí uplatnění nejen v odvětví strojírenství (viz část Uplatnění absolventa). Na tuto potřebu budou školní vzdělávací programy reagovat zařazením obsahu úžeji souvisejícího s konkrétními potřebami těchto odvětví.

obecné cíle

Předmět navazuje na učivo předmětů technické kreslení, mechanika a strojírenská technologie. Jeho zvládnutí umožňuje žákům orientovat se v konstrukčním provedení různých druhů strojů a zařízení a jejich příslušenství. Tato orientace sleduje dvojí cíl: jednak umožňuje žákům konstruovat složitější strojní celky, jednak je připravuje na výkon pracovních činností, souvisejících se zabezpečováním provozuschopnosti strojů a zařízení.

charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do tří ročníků. Tematický celek strojní součásti a spoje byl do předmětu integrován z obsahového okruhu projektování a konstruování, protože logicky na tento tematický okruh navazují další části předmětu stavba a provoz strojů. Žáci druhého ročníku se naučí problematiku týkající se základních strojních součástí, druhů spojů, nosníků a příhradových konstrukcí. Ve třetím ročníku si žáci osvojují informace z oblasti prvků a agregátů strojů a zařízení ve strojírenství. Ve čtvrtém ročníku učivo žáky naučí rozdělení a základní principy jednotlivých strojů, zařízení a dopravních prostředků.

pojetí výuky

Při výuce stavby a provozu strojů jsou využívány běžné výukové metody (výklad, práce s odbornou literaturou, práce s elektronickými informacemi). Zvláštní důraz je kladen na dobrou orientaci žáka v probírané látce, propojení teoretických informací s příklady z praxe. Žák je veden k samostatnosti při řešení modelových příkladů z oblasti stavby a provozu strojů. Výsledky své práce dokáže objasnit a obhájit před kolektivem.

hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem. Zvládnutí požadavků je ověřováno prostřednictvím pakovacích písemných prací a testů k hlavním tématům i průběžnými kontrolními testy. Žák je minimálně jednou za klasifikační období zkoušen též ústně, přičemž je hodnoceno nejen osvojení si probraného učiva, ale i jeho schopnost technicky správně se vyjadřovat. Do hodnocení je zahrnuta i jeho aktivita v hodinách a postoj při řešení kolektivních i individuálních zadáních. Učitel usiluje o rozvoj jeho schopností vlastního sebehodnocení.

přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence – žák se srozumitelně a přehledně vyjadřuje v mluvených i psaných projevech, při respektování platných norem a předpisů.

Personální kompetence – přijímá hodnocení svých výsledků samostatně práce ze strany učitele. Přijímá jeho rady i kritiky.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej.

Samostatnost při řešení úkolů – volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve. Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák získává informace z otevřených zdrojů.

Aplikace matematických postupů – je schopen nacházet funkční závislosti a využívat je.

Pracovní uplatnění – žák je seznámen s důležitostí znalostí problematiky technického kreslení pro jeho uplatnění na trhu práce.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami praxe. Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žák si osvojuje a tříbí názory na spotřebu energie, na používané technologické metody a pracovní postupy, které jsou šetrné k životnímu prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů – vznik, druhy, zneškodňování, způsoby minimalizace jejich vzniku a vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce

Předmět podporuje jednoznačné a přesné vyjadřování, dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů. Žák řeší příklady a praktické úlohy tematicky zaměřené.

Informační a komunikační technologie

Žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

2. ročník (66hod.)

2 týdně, P

Šroubové spoje

Dotace učebního bloku: 13hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • předepisuje pro šroubové spoje druh, rozměry a počet spojovacích součástí a způsob jejich pojištění • umí vyhledat ve strojnických tabulkách příslušné komponenty spojů. Tyto komponenty umí označit jak podle ČSN, tak i podle ISO. • umí dimenzovat šroubové spoje a určit pevnostní skupinu šroubů pro konkrétní případ. • Správně volí pojištění spojů s ohledem na důležitost spoje z hlediska bezpečnosti • předepisuje s využíváním norem, tabulek, katalogů, servisní dokumentace aj. zdrojů informací identifikační údaje normalizovaných strojních součástí a prvků	Druhy šroubů, podložek a matic pro konstrukci šroubových spojů. Zásady provedení šroubových spojů a způsoby jejich pojištění. Správná volba materiálů a povrchových úprav. Náradí pro realizaci spojů. Pevnostní výpočty šroubových spojů.

Spoje kolíky a čepy

Dotace učebního bloku: 7hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • navrhuje koncepci kolíkových a čepových spojů, jasně chápe odlišnosti obou druhů spojů. • Správně volí jednotlivé druhy kolíků a čepů včetně materiálů a povrchové úpravy. • Umí označit kolíky a čepy jak podle ČSN, tak i podle ISO • Umí pevnostně dimenzovat nebo pevnostně zkontrolovat daný spoj	Funkce kolíků a čepů, jednotlivé druhy a způsoby provedení spojů, pevnostní výpočty těchto spojů. Montáž a demontáž kolíkového spoje. Ukázky základních druhů těchto spojů a zásady jejich realizace

Spojení hřídele s nábojem**Dotace učebního bloku: 7hod**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • navrhuje koncepci spojení hřídele s nábojem pro konkrétní aplikace • dimenzuje spoje, správně volí materiály a druh spojení • Citlivě a esteticky volí konkrétní spojení s ohledem nejen na funkci, ale i na estetický vzhled spoje • Správně podle norem umí předepsat na výkresech potřebné tvarové úpravy pro vznik spojení	Druhy způsobů spojení hřídele s nábojem, zásady tvorby těchto spojů, pevnostní výpočty těchto spojů. Preciznost a ekonomika jednotlivých druhů spojení. Pevnostní výpočty jednotlivých druhů spojů Pera, drážkování, polygonické spoje, kolíky, rozpěrné kroužky a pouzdra, svěrné a lisované spoje

Svarové spoje**Dotace učebního bloku: 6hod**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Navrhuje správně druh a velikost svaru • Umí navrhnout způsob svařování a umístění svarů • Správně umí určit namáhání svaru a jeho výpočet. • Umí zdůvodnit vhodnost svaru pro konkrétní spojení	Ukázky základních druhů těchto spojů a zásady jejich realizace. Druhy svarů a způsoby svařování. Předepsání svaru na výkrese. Důvody progresu tohoto způsobu spojování.

Pájené a lepené spoje

Dotace učebního bloku: 3hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Navrhuje a volí druhy pájeného nebo lepeného spoje, správně volí spojované prvky, úpravu spojované plochy a druh pájky či lepidla. Zná správný postup tvorby těchto spojů a umí provést příslušné výpočty. Orientuje se ve volbě druhu lepidla nebo pájky pro daný spoj	Lepidla a jejich aplikace, stejně jako volby pájky. Příprava spojovaných ploch. Správný postup provedení kvalitního spoje. Vysvětlit současné trendy v tomto způsobu spojování, zejména v automobilním průmyslu.

Nýtové spoje

Dotace učebního bloku: 3hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • navrhuje a volí nýtové spoje pro konkrétní zadání. Zná správný postup provádění nýtového spoje a výpočet nýtového spoje • Umí označit nýtové spoje ve výkresové dokumentaci	Druhy nýtů a jejich použití. Přímé a nepřímé nýtování. Zásady správného provedení nýtového spoje. Pevnostní výpočet nýtových spojů a uspořádání nýtů. Značení nýtů dle ČSN a ISO.

Pružiny a pružné spoje

Dotace učebního bloku: 6hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Zná aplikace pružin v nejrůznějších zařízeních, umí pevnostně vypočítat šroubovou a listovou pružinu, umí nakreslit výrobní výkres šroubové pružiny podle technických zvyklostí • Zná materiály pro výrobu pružin a tepelné zpracování	Znat účel, druhy a materiál pružin. Určení správného druhu namáhání pružin a jejich pevnostní výpočty. Listové, šroubové, spirální, talířové a torzní pružiny. Lineární a nelineární pružiny, charakteristika pružin. Tuhost pružin. Nekovové pružiny.

Ložiska**Dotace učebního bloku 12hod**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Umí navrhnout uložení hřídele do ložisek, umí určit správné tolerance průměru hřídele pod ložiska. • Umí výpočtem určit správné ložisko. • Umí provést kontrolní výpočet ložiska • Umí zvolit správný druh mazání a případně chlazení ložiska. • Zná zásady uložení hřídelů do ložisek • Zná zásady správné volby ložisek pro konkrétní konstrukci. • Zná výhody a nevýhody jednotlivých ložisek.	Funkce ložisek, druhy ložisek podle druhu tření, podle směru přenášené síly, podle tvaru valivých elementů, podle materiálu ložisek. Výpočet valivých ložisek podle poslední normy ČSN, výpočet kluzných ložisek. Zásady požití ložisek na hřídeli. Pevné a volné ložisko. Mazání ložisek. Druhy mazacích materiálů a zásady jejího použití pro konkrétní konstrukci.

Hřídele, hřídelové čepy**Dotace učebního bloku: 9hod**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Umí navrhnout a pevnostně vypočítat všechny druhy hřídelů • Umí pevnostně zkontrolovat hřídel • Umí navrhnout dlouhý a dutý hřídel s ohledem na torzní kmitý a kritické otáčky • Zná vhodné materiál pro návrh hřídele • Zná vhodné tepelné zpracování hřídelů • Zná zásady volby tvaru hřídele s ohledem na únavové jevy	Funkce hřídelů, druhy hřídelů a jejich použití. Materiál hřídelů, jakost povrchu, hřídelové čepy. Pevnostní kontrola hřídelů a hřídelových čepů s ohledem na druh zatížení. Druhy hřídelových čepů z hlediska tvaru a přenášené síly. Dlouhé hřídele, kritické otáčky. Průhyb a torzní kmitání. Duté hřídele.

3. ročník (132 hod.)

4 hodiny týdně

Hřídelové spojky**Dotace učebního bloku: 17hod**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - Umí použít konkrétní spojku pro daný druh provozu - Umí vypočítat kotoučovou spojku pro konkrétní druh pohonu - Dokáže nakreslit výrobní výkres jednoduché spojky se všemi náležitostmi (tolerance, úchytky tvaru a polohy, jakost povrchu) - Chápe vhodné použití konkrétních spojek v jednotlivých typických případech technických zařízení - Umí navrhnout a vypočítat pojistnou spojku	Funkce spojek a jejich rozdělení. Jednotlivé spojky v rámci rozdělení. Výpočet spojek s ohledem na druh pohonu a použitým hnacím stroji (ČSN). Charakteristiky jednotlivých spojek a jejich typická použití. Druhy spojek v rámci skupin rozdělení. -neovládané -ovládané -samočinné -homokinetické -HD spojky a měniče

Brzdy**Dotace učebního bloku: 10hod**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - navrhne správný druh brzdy pro konkrétní zařízení. - Umí vypočítat jednoduché brzdy (špalíkové, pásové) - Umí graficky zobrazit základní druhy brzd - Zná výhody a nevýhody jednotlivých brzd	Funkce brzd, druhy ovládání. Výpočet pásových, špalíkových a čelistových brzd. Konstrukce brzd, vhodné materiály a materiály třecích ploch. Příklady použití jednotlivých druhů brzd pro konkrétní aplikace. Způsoby ovládání brzd. Moderní brzdové systémy (ABS, posilovač)

Potrubí a armatury

Dotace učebního bloku: 10 hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Umí vyjmenovat potřebné armatury pro návrh potrubí, vypočítat rychlost proudění a ztráty v potrubí • Zná základní parametry potrubí a umí vypočítat dimenzi potrubí. • Zná barevné značení potrubí • Zná význam teplotních dilatací a jejich kompenzaci. • Zná konkrétní materiály potrubí pro transport různých látek v potrubí • Zná všechny možné způsoby spojování potrubí • Umí navrhnout schéma potrubí	Potrubí, jeho funkce, hlavní části. Hlavní parametry potrubí (pracovní látka, teplota pracovní látky a její tlak). Hlavní části potrubí a jejich konstrukce a funkce. Materiál potrubí, spojování potrubí, Barevné označení potrubí, dilatace a izolace. Výpočet potrubí s ohledem na pracovní stupeň. Armatury, uzavírky a fitinky potrubí. Ztráty třením v potrubí. Druhy proudění v potrubí. Objemové a hmotnostní toky v potrubí. Schématické značky potrubí.

Mechanické převody

Dotace učebního bloku: 45hod.

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Ovládá rozdělení převodů • Umí stanovit převodové číslo a předběžný modul • Umí vypočítat všechny parametry soukolí N, VN a V • Kola N, plus-minus V a jednotkové posunutí x • Mezní počet zubů • Umí navolit materiály pastorků a kol, včetně tepelného zpracování • Umí navrhnout řemenový převod, druh řemenu, průřez řemenu, délku řemenu • Umí řešit napínání řemenů • Zná druhy řemenů i méně tradičních • Zná konstrukci řetězů, jednotlivé druhy a jejich typické použití	Rozdělení převodů podle opásání a podle styku. Opásané převody: - řemenové, řetězové, variátorové Kontaktní převody: - ozubená soukolí, třecí převody Základní parametry soukolí. Převodové číslo Geometrie soukolí, druhy soukolí, korekce, mezní počty zubů soukolí Předběžný výpočet modulu Materiály ozubených kol Převodovky se stálým převodem

• Zná způsob údržby řetězových převodů a bezpečnost jejich provozu • Zná druhy spojování plochých řemenů • Zná kontaktní třecí převody, materiál kol, přítlak kol	
---	--

Mechanismy pro transformaci pohybu

Dotace učebního bloku: 20 hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Zná funkci mechanismů, hlavních částí a způsobu transformace, řešení úvratí • Umí graficky vyřešit silové, rychlostní poměry mechanismu v jednotlivých polohách • Zná možné aplikace jednotlivých mechanismů v technické praxi (v motorech, obráběcích strojích, balicích a jiných strojích)	Funkce mechanismu – hlavní části Druhy mechanismů – šroubové, pákové a kloubové, klikové, kulisové, vačkové Silové, rychlostní řešení mechanismů -grafické Použití mechanismů v technické praxi

Tekutinové mechanismy

Dotace učebního bloku: 30hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Umí navrhnout základní hydraulická schémata pro řízení směru průtoku, rychlosti, síly • Zná vnitřní uspořádání jednotlivých komponentů obvodů, výhody a nevýhody jednotlivých konstrukcí • Zná oblasti použití v technické praxi a způsoby použití • Zná náročnost přesnosti výroby komponentů a úzkostlivou čistotu při montáži obvodů. • Zná oblasti použití těchto mechanismů	Druhy mechanismů: hydrostatické, hydrodynamické, pneumatické Základní schematické značky pro schémata obvodů, jednotlivé komponenty obvodů: hydrogenerátory, redukční ventily, rozvaděče, trubky, hadice, hydromotory, pojistné a jednosměrné ventily, hydraulické zámky, filtry, nádrže Základní hydraulická schémata, Základní silové a rychlostní výpočty těchto mechanismů. Rozdíly v parametrech hydraulických a pneumatických obvodů, pracovní tlaky, stlačitelnost, síly. Použití v praktických aplikacích (multiplikátory, servomechanizmy, zemní stroje, manipulační technika a zemědělské stroje) HD mechanismy

4. ročník (174 hod.)

6 hodiny týdně

Dopravní stroje a zařízení

Dotace učebního bloku: 42 hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Zná základní konstrukce a systémy pohonu těchto zařízení • Zná klasické a současné nové konstrukce těchto zařízení • Umí pojmenovat a vysvětlit jednotlivé části konstrukce, vysvětlit funkci těchto částí • Zná pojem tzv. vyhrazeného zařízení a podmínky jejich provozů, ví co je revizní kniha a revizní technik • Vyzná se v konstrukci těchto zařízení • Umí rozdělit silniční motorová vozidla podle základních hledisek • Vyzná se v konstrukci podvozků motorových vozidel, náprav pohonů, převodovek, rozvodovek, odpružení, brzd • Zná systémy pohonu a celé koncepce manipulační techniky • Zná manipulační pomůcky (bedny, kontejnery, palety)	Jeřáby, zdvihadla, výtahy, dopravníky, manipulační prostředky, silniční motorová vozidla. Klasické a současné moderní koncepce konstrukcí. Konkrétní uspořádání konstrukcí, jejich přednosti, vysoká bezpečnost provozu, ekonomický provoz a designové aspekty. Doplňkové zařízení k těmto zařízení (převody, brzdy). Současné trendy konstrukcí silničních motorových vozidel se zřetelem zejména na pohony, převodovky, nápravy, odpružení, systémy ASR, HALDEX, měniče momentu, rozvodovky a jejich uzávěrky, rozvodovky se zvýšenou a řízenou svorností, systémy brzd, okruhy, systémy ABS, posilovače.

Pístové stroje

Dotace učebního bloku: 47 hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Zná základní druhy čerpadel, jejich konstrukci a použití, umí nakreslit a vysvětlit schéma čerpací stanice, vypočítat měrné energie, Umí popsat použitý druh klikového mechanismu • Umí vysvětlit funkce větrníků, sacího koše, potrubí • Umí popsat dodávku kapaliny s použitím větrníků a s použitím diferenciálního čerpadla, umí vypočítat objemový a hmotnostní průtok čerpadlem • Umí vysvětlit teoretickou a praktickou sací výšku • Zná základní uspořádání pístového a vřetenového kompresoru, umí vysvětlit p-v diagram, vícestupňovou kompresi, význam mezichladiče stlačeného vzduchu • Zná funkce doplňkových částí kompresoru • Zná princip činnosti spalovacích motorů, základní části motoru materiál těchto částí. Zná konstrukce těchto částí s ohledem na provoz. Dokáže vysvětlit činnost motoru v indikátorovém diagramu • Naprosto chápe přípravu směsi pro zážehové motory, systémy vstřikování a čištění výfukových plynů. • Stejně chápe princip vstřikování vznětových motorů s ohledem na vývoj těchto systémů, čištění výfukových plynů a filtr pevných částic. • Umí vysvětlit přídavné čištění systémem Add blue. • Zná systémy chlazení a mazání, druhy olejů a jejich značení.	Čerpadla, kompresory, spalovací motory Základní druhy pístových čerpadel, jejich konstrukce, druhy pístů, klikový mechanismus čerpadel. Čerpadla pro hydraulické systémy. Doplňková zařízení čerpadel (větrníky, akumulátory, sací koše). Pracovní kapaliny. Základní principy kompresorů, rozdělení podle počtu válců, stupňů komprese. Konstrukce ventilů kompresoru, intercooler. Kompresorová mobilní a stabilní stanice. Hlavní části stanice. Provoz stanic, revize. Výpočet mezitlaku. Tlakový p-v diagram. Popis diagramu. Účinnost kompresoru. Mazání a chlazení kompresorů. Nové směry v kompresorové technice – vřetenové kompresory. Princip činnosti spalovacích motorů. Rozdělení spalovacích motorů podle nejrůznějších hledisek (palivo, počet dob, počet a uspořádání válců, mazání, chlazení, plnění, čištění výfukových plynů). Konstrukce motoru, hlavní části a jejich konstrukce, materiál těchto částí. Činnost motoru v indikátorovém diagramu. Systémy plnění, vyplachování, katalyzátory a filtry pevných částic. Chlazení a mazání motorů. Specifiky vznětových motorů. Vývoj vstřikovacích systémů, elektronická podpora vstřikování, systémy čištění spalin v návaznosti na předpis EURO 5,6 a další výhled.

Lopátkové stroje

Dotace učebního bloku: 40 hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Chápe princip činnosti HD čerpadel a měničů, zná využití těchto zařízení • Zná konstrukce ventilátorů, tvarů lopatek, průtoky pracovních látek, použití v široké praxi. Zná rozdělení podle průtoku pracovní látky oběžným kolem a podle tlaku • Umí určit vhodný druh ventilátoru pro konkrétní aplikaci • Zná vhodné materiály pro oběžná kola a skříně. • Chápe konstrukci a použití turbokompresorů a dmychadel zejména v energetice a automobilovém průmyslu • Umí rozdělit tato zařízení podle průtoku pracovní látky oběžným kolem • Chápe náročnou volbu materiálů pro oběžná kola a stejně tak kvalitu mazání a chlazení těchto zařízení • Zná funkci a činnost vodních turbín, jejich využití v energetice • Umí určit vhodný druh vodní turbíny pro konkrétní spády a hltnosti • Umí určit očekávaný výkon turbíny v daných podmínkách provozu • Zná vliv rychloběžnosti turbín na tvar oběžných kol • Chápe pojem kavitace a příčiny jejího vzniku • Zná způsoby regulace turbín, jejich spouštění a odstavování	HD čerpadla, ventilátory, turbokompresory a turbodmychadla, vodní turbíny, parní a spalovací turbíny Hydrodynamická čerpadla a měniče, princip činnosti a použití Konstrukce ventilátorů, jejich rozdělení, využití ventilátorů v technické praxi. Materiály oběžných kola skříní. Konstrukce turbokompresorů a dmychadel, rozdělení podle směru průtoku pracovní látky a podle tlaku před a za lopátkou, využití v praxi. Materiály lopatek a skříní. Mazání a chlazení. Funkce a druhy vodních turbín. Rychloběžnost turbín a její vliv na tvar oběžných kol. Hlavní části turbín, regulace výkonu a průtoku turbíny. Vodní díla s turbínou. Konstrukce parních turbín, rozdělení podle tlaku, materiál lopatek, skříní, hřídelů. Pracovní parametry parních turbín (teplota, tlak). Provoz parních turbín. Využití turbín v energetice. Konstrukce spalovacích turbín, druhy, materiály, využití spalovacích turbín

• Chápe pojem fázování, vykrytí spotřeby energie a tandemový provoz kaskádové skupiny turbín • Zná základní druhy konstrukcí parních turbín, jejich rozdělení, parametry teplot a tlaků páry a vysoké nároky na materiály zejména lopatek • Chápe pojem rovnotlaká a přetlaková turbína a jejich řazení v soustrojí • Zná konstrukce spalovacích turbín podle použitého turbokompresoru. • Chápe náročnou volbu materiálů lopatek turbíny • Zná použití těchto zařízení v technické praxi	
--	--

Energetická zařízení

Dotace učebního bloku: 30 hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Zná základní druhy parogenerátorů a jejich vývoj • Vyzná se v současných druzích parogenerátorů, jejich parametrech a účinnosti v porovnání se staršími typy těchto zařízení • Umí zobrazit základní druhy těchto zařízení a popsat jednotlivé části a jejich význam • Zná podmínky provozu parogenerátorů jako vyhrazených zařízení (revize) • Zná potřebnou kvalitu napájecí vody pro parogenerátory a její úpravu, mechanické a chemické čištění • Umí schematicky vyjádřit zařazení parogenerátoru okruhu parní elektrárny	Parní generátory a jaderné reaktory a jejich využití v energetice Základní druhy parních generátorů, jejich vývoj a vývoj jejich parametrů Konstrukce jednotlivých druhů parogenerátorů Palivo pro parogenerátory a jejich vývoj Ekologie provozu těchto zařízení Jaderné reaktory jejich činnost, regulace, bezpečnost provozu, palivo a jeho výměna Skladování vyhořelého paliva Ekologický způsob výroby energií Schéma elektráren s těmito zařízeními

• Zná princip činnosti atomového reaktoru, jeho řízení a bezpečnost provozu • Zná parametry páry a použití systému paralelních parogenerátorů k reaktoru • Chápe pojmy primární, sekundární a terciální okruh elektrárny • Chápe využití odpadního tepla (chladicí věže, dálkové vytápění) • Zná možnosti využití solární, geotermální a větrné energie na přeměnu na elektrickou energii	
---	--

Technická úprava prostředí

Dotace učebního bloku: 15 hod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • Zná základní druhy vytápěcích systémů s ohledem na životní prostředí a účinnost vytápění • Zná druhy vytápěcích kotlů a kotlů splňujících ekologické limity. • Zná principy kondenzačních plynových kotlů, kotlů na spalování biomasy • Zná funkci rekuperačního systému vytápění • Vyzná se v okruhu klimatizace a jeho činnosti, zná základní komponenty tohoto okruhu a jejich funkci • Zná vnitřní uspořádání klimatizačních mobilních i stabilních jednotek • Podobně se orientuje i v chladicích systémech stejné koncepce, které pracují na stejném principu	Vytápění, klimatizace, strojní chlazení Vývoj vytápěcích systémů od lokálního až po současné moderní ekologicky nezávadné systémy solární energie, tepelná čerpadla. Konstrukce jednotlivých vytápěcích kotlů, různých výkonů a použitých paliv. Fosilní a ušlechtilá paliva. Vytápěcí okruhy, nízkoteplotní vytápěcí okruhy, rekuperace a další moderní vytápěcí systémy Klimatizační okruhy pro nemocnice, kanceláře, montážní a jiné prostory, automobily, letadla Základní okruh klimatizační jednotky, hlavní části okruhu, chladivo. Základní systémy chlazení a mrazení. Absorpční a kompresorové systémy chlazení. Používaná chladiva a jejich zdravotní nezávadnost

Automatizace

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vyučovací předmět automatizace je začleněn do odborné vzdělávací složky povinného základu vzdělávacího programu oboru Strojírenství. Výuka poskytuje žákům vědomosti o základních typech automatizačních prvků a systémů. Vede je k vytváření dovednosti orientovat se v automatizační technice, poskytuje znalosti, které vedou k použití automatizačních prostředků v strojírenském průmyslu.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu mají těžiště ve výchově k přesné, svědomité a pečlivé práci a k zachování pravidel technické komunikace mezi odborníky různých oborů. Kladením základů obecně technického myšlení se vytvářejí dovednosti praktické aplikace teoretických poznatků a rozvíjí se samostatné logické myšlení žáků. Na těchto základech se dále odvíjejí vědomosti a dovednosti z oblasti automatizačních zařízení používaných v technologických procesech daného oboru.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do výuky ve druhém a třetím ročníku. Ve druhém ročníku žák získá základní znalosti z automatizační techniky a řízení, seznámí se s číselnými soustavami a signály, logickým řízením, zejména s návrhy a řešením kombinačních i sekvenčních logických funkcí, základními automatizačními prvky jako jsou senzorické a výkonové členy. Ve třetím ročníku jsou vědomosti a dovednosti získané předchozí výukou doplňovány o složitější prvky automatizace a to především o řídicí prvky, vizualizační prostředky a přenos dat. Dále je ve třetím ročníku probírána problematika regulační techniky. Po zvládnutí těchto témat je výuka směřována do témat roboti a manipulátory a CNC technika. Závěr předmětu je vyhrazen tématu aplikace automatického řízení, zde je žák seznamován s jednotlivými aplikacemi při řešení automatizovaných úloh.

Pojetí výuky

Při výuce jsou využívány běžné výukové metody (výklad, práce s odbornou literaturou, práce s elektronickými informacemi a simulačními softwary). Žáci jsou s novými poznatky seznamováni formou výkladu učitele, uváděním konkrétního využití získaných teoretických znalostí. Výuka je podpořena využíváním moderní didaktické techniky a didaktických pomůcek, což vede ke zvýšení atraktivnosti a přehlednosti učiva.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem. Znalosti žáků jsou v převážné míře hodnoceny v průběhu roku formou písemných testů. Testování znalostí probíhá vždy po ukončení daného tematického celku nebo v případě potřeby utužení znalostí některé důležité části probíraného učiva. Testováním je ověřena hloubka pochopení probraného učiva žákem. Toto testování upozorňuje vyučujícího na učivo, které bylo žáky nedostatečně pochopeno a je potřeba jej zopakovat. Doplnující součástí hodnocení žáka je ústní zkoušení, kterým si učitel ověřuje rozsah pochopení látky žákem.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Komunikativní kompetence – žák se naučí správně používat novou odbornou terminologii a začleňovat ji do vlastní komunikace s okolím nejen ve škole, ale i v širší společnosti. Aktivně se zúčastní diskusí, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhájí své názory a řešení, respektuje názory druhých. Získává základní znalosti, které následně aplikuje na pochopení náročnějšího učiva a řešení praktických úkolů.

Personální kompetence – žák se učí efektivně pracovat, vyhodnocovat poznatky získané z odborné literatury, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí a získaných pracovních návyků, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností. Učí se přijímat hodnocení svých výsledků ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

Sociální kompetence – žák se učí přijímat a odpovědně řešit zadané úkoly, nezaújatě zvažuje návrhy druhých, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Samostatnost při řešení úkolů – žák rozvíjí schopnost porozumět zadání úkolu, určit prostředky a způsoby vhodné pro jeho splnění, využívat vědomostí, dovedností a zkušeností nabytých dříve. Praktickou činností se učí přesnosti a pečlivosti, osvojuje si pracovní postupy a návyky.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák se učí získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z celosvětové sítě Internet.

Aplikace matematických postupů – žák se učí při řešení praktických úloh použít vhodné schémata a převody jednotek. Sestavuje ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků. Využívá znalostí vzorců ke stanovení potřebných parametrů.

Pracovní uplatnění – žák získává přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání, připravuje se být schopen přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Přínos automatizace spočívá ve volbě metod práce (týmová práce, diskuse, problémové učení). Žák je veden k tomu, aby na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností měl vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti.

Člověk a životní prostředí

Žák si osvojuje a třídí názory na spotřebu energie, na používané technologické metody a pracovní postupy, které jsou šetrné k životnímu prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů – vznik, druhy, zneškodňování, způsoby minimalizaci jejich vzniku a vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce

Automatizace je důležitou součástí nejen strojírenství, ale i ostatních oborů lidské činnosti. Žák si uvědomuje tuto skutečnost, a proto je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Informační a komunikační technologie

Důležitá je dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a naopak schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů. Žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák:	automatizace	66
- Vysvětlí jednotlivé pojmy z oblasti automatizace - Zná pozitivní a negativní přínosy automatizace. - Zná základní principy regulace a ovládání a jejich využití v praxi - Zná vlastnosti jednotlivých členů a obvodů automatického řízení	Úvod do automatického řízení Základní pojmy z automatizace, Technický, ekonomický a společenský přínos automatizace, Principy regulace a ovládání, Vlastnosti členů a obvodů automatického řízení	6
- Zná jednotlivé číselné soustavy používané v automatizační technice - Převádí číselné hodnoty mezi jednotlivými soustavami - Zvládá základní matematické operace v jednotlivých soustavách - Zná jednotlivé druhy signálů používané v automatizační technice - Zná jednotlivé varianty přenosu signálů	Číselné soustavy a signály Číselné soustavy používané v automatizační technice, Matematické operace v číselných soustavách, Druhy signálů a varianty jejich přenosů	12
- Vysvětlí jednotlivé pojmy z oblasti logického řízení - Zná jednotlivé druhy kombinační logiky, jejich funkci a použití - Zná jednotlivé druhy sekvenční logiky, jejich funkci a použití - Zná způsoby realizace kombinačních a sekvenčních funkcí - Provádí minimalizace logických funkcí a navrhuje blokově jejich realizace	Logické řízení Základní pojmy z logického řízení, Kombinační logické obvody, Sekvenční logické obvody, Varianty realizace logických obvodů	20

- Kreslí a popisuje bloková schémata automatizačního procesu - Zná jednotlivé prvky a přístroje tvořící automatizační obvody	Základní prvky a přístroje automatizační techniky Blokové schéma automatizačního procesu, Druhy automatizačních prostředků	4
- Vysvětluje jednotlivé pojmy z oblasti senzoriky - Zná konstrukci, princip a použití jednotlivých snímačů	Senzorické členy Základní pojmy z oblasti senzoriky, Senzory polohy, senzory teploty, senzory tlaku, senzory ostatních fyzikálních veličin, senzory chemických veličin	12
- Vysvětluje jednotlivé pojmy z oblasti výkonových členů - Zná konstrukci, princip a použití jednotlivých výkonových členů	Výkonové členy Základní pojmy z oblasti výkonových členů, Pneumatické výkonové členy, Hydraulické výkonové členy, Elektrické výkonové členy, Ostatní výkonové členy	12

3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák:	automatizace	66
- Vysvětluje jednotlivé pojmy z oblasti řídicích členů - Zná jednotlivé druhy řídicích členů, jejich konstrukci, princip a použití - Zná koncepci a programování řídicích členů - Provádí správnou volbu řídicího systému	Řídicí členy Základní pojmy z oblasti řídicích členů, PLC automaty, Průmyslové počítače, PC doplněné ZMD, Mikroprocesorové řízení, Další varianty realizace řídicích členů	16
- Vysvětluje jednotlivé pojmy z vizualizace a monitorování technologických procesů - Zná jednotlivé druhy vizualizačních prostředků, jejich konstrukci, princip a použití. - Zná koncepci a programování vizualizačních prostředků	Vizualizace a monitorování technologických procesů Základní pojmy z vizualizace a monitorování technologických procesů, panely operátora, prostředky HMI a SCADA	8

• Umí vysvětlit jednotlivé pojmy z oblasti přenosu dat • Zná jednotlivé druhy komunikačních prostředků využívaných	Přenos dat Základní pojmy z přenosu dat, průmyslové komunikační sběrnice	8
• Vysvětluje jednotlivé pojmy z oblasti regulační techniky • Zná jednotlivé typy regulačních obvodů • Zná jednotlivé druhy regulátorů • Zná parametry jednotlivých regulátorů • Orientuje se v rozvětvených a několikaparametrových regulačních obvodech	Regulační technika Základní pojmy z oblasti regulační techniky, nespojité regulátory, Regulační obvody s nespojitými regulátory, spojité regulátory, Regulační obvody se spojitými regulátory, rozvětvené a několikaparametrové regulační obvody	14
• Vysvětluje jednotlivé pojmy z oblasti senzoriky • Zná konstrukci, princip a použití jednotlivých snímačů	Manipulátory a roboti Základní pojmy z oblasti manipulační techniky a robotiky, kinematické struktury robotů, konstrukční prvky robotů, principy řízení a programování robotů, Integrace robotů do výrobního procesu	10
• Vysvětluje jednotlivé pojmy z oblasti CNC techniky • Zná činnost a význam jednotlivých konstrukčních prvků CNC strojů • Orientuje se v řídicích systémech CNC strojů • Zná filozofii a programování CNC strojů • Zná zásady integrace CNC techniky ve výrobním procesu	CNC Základní pojmy z oblasti CNC techniky, Konstrukce CNC, Řídicí systémy CNC strojů, Programování CNC strojů, Integrace CNC do výrobního procesu	6
• Zná jednotlivé aplikace v oblasti automatického řízení • Orientuje se v jednoduchém zapojení • Navrhuje jednoduché obvody	Aplikace automatického řízení Signalizace, ochrana, blokování, příklady automatizace cyklů výrobních zařízení	4

Elektrotechnika

Charakteristika předmětu

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět elektrotechnika patří do odborné vzdělávací složky povinného základu vzdělávacího programu oboru Strojírenství. Výuka poskytuje žákům základní vědomosti o základních typech elektrických strojů a přístrojů, vede k vytváření dovednosti orientovat se v elektrotechnických schématech, poskytuje znalosti orientace použití automatizačních prostředků v strojírenském průmyslu.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu mají těžiště ve výchově k přesné, svědomité a pečlivé práci a k zachování pravidel technické komunikace mezi odborníky různých oborů. Kladením základů obecně technického myšlení se vytvářejí dovednosti praktické aplikace teoretických poznatků a rozvíjí se samostatné logické myšlení žáků. Na těchto základech se dále odvíjejí vědomosti a dovednosti z oblasti elektrických a automatizačních zařízení používaných v technologických procesech daného oboru.

Charakteristika učiva

Probírá se obecná elektrotechnika tj. stejnosměrný proud, elektrostatické pole, obvody se stejnosměrným proudem, magnetické pole a elektromagnetická indukce. Toto učivo prohlubuje základy získané v předmětu Fyzika. Následují polovodiče a elektronické prvky. Dále se probírají elektrické stroje a přístroje. Žáci získají přehled o používaných zařízeních, seznámí se s jejich funkčními principy a možnostmi použití v praxi. Dalším okruhem jsou elektronické prvky. Zde se žáci seznámí s principy elektroniky a jejich možnost použití v automatizační technice. V okruhu měření elektrických a neelektrických měření získají žáci základní dovednosti důležité pro správné měření.

Pojetí výuky

Předmět je součástí obecně odborné složky vzdělávání, má teoretickou a praktickou část. Při výuce teoretické části jsou kromě výkladu využívány moderní formy výuky: diskuse, skupinová práce, projektová a kooperativní výuka, samostatné práce, referáty, učení z textů a vyhledávání informací. K výuce bude využívána didaktická technika a didaktické pomůcky – schéma elektrických a automatizačních zařízení.

U praktické výuky se klade důraz na samostatnost a provázanost s teoretickou výukou.

Hodnocení výsledků žáka

Žáci jsou hodnoceni na základě výsledků opakovacích a prověřovacích prověrek z jednotlivých tematických celků. Dále jsou jejich vědomosti ověřovány ústním zkoušením a je také hodnocena aktivita v hodinách a orientační zkoušení. U praktické části je důraz kladen na vypracovaný protokol z měření.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Komunikativní kompetence – žák se naučí správně používat novou odbornou terminologii a začleňovat ji do vlastní komunikace s okolím nejen ve škole, ale i v širší společnosti. Aktivně se zúčastní diskusí, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhájí své názory a řešení, respektuje názory druhých. Získává základní znalosti, které následně aplikuje na pochopení náročnějšího učiva a řešení praktických úkolů.

Personální kompetence – žák se učí efektivně pracovat, vyhodnocovat poznatky získané z odborné literatury, využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí a získaných pracovních návyků, učit se i

na základě zprostředkovaných zkušeností. Učí se přijímat hodnocení svých výsledků ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

Sociální kompetence – žák se učí přijímat a odpovědně řešit zadané úkoly, nezaújatě zvažuje návrhy druhých, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Samostatnost při řešení úkolů – žák rozvíjí schopnost porozumět zadání úkolu, určit prostředky a způsoby vhodné pro jeho splnění, využívat vědomostí, dovedností a zkušeností nabytých dříve. Praktickou činností se učí přesnosti a pečlivosti, osvojuje si pracovní postupy a návyky.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák se učí získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z celosvětové sítě Internet.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Přínos elektrotechniky spočívá ve volbě metod práce (týmová práce, diskuse, problémové učení). Žák je veden k tomu, aby na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností měl vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti.

Člověk a životní prostředí

Zdroje energie, vliv člověka na ovzduší (skleníkový efekt), bezpečnosti práce v laboratoři, jaderná energetika, vliv tepelných elektráren na životní prostředí, globální problémy životního prostředí. Žák si osvojuje a tříbí názory na spotřebu energie, na používané technologické metody a pracovní postupy, které jsou šetrné k životnímu prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů – vznik, druhy, zneškodňování, způsoby minimalizaci jejich vzniku a vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce

Možnosti využití elektrotechniky v dalším vzdělávání, elektrotechnika je důležitou součástí strojírenství, stavebnictví, energetiky, výzkumu. Účast na akcích pořádaných vysokými školami, exkurzích v podnicích zaměřených na technické obory. Žák si uvědomuje význam a důležitost technické dokumentace v praxi a pro jeho uplatnění na trhu práce. Je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Informační a komunikační technologie

Elektrotechnické vzdělávání podporuje takové kompetence, jako je jednoznačné a přesné vyjadřování. Důležitá je dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a naopak schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů. Žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

1. ročník**2 týdně, P****Základní elektrické pojmy a veličiny****Dotace učebního bloku: 9**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - objasní základní veličiny elektrotechniky - objasní vznik elektrického proudu - vypočítá základní parametry stejnosměrných obvodů - umí nakreslit jednoduchý elektrický obvod se zdrojem a spotřebičem a vypočítá základní veličiny pomocí základních zákonů (Ohmův) - stanoví elektrický odpor a elektrická vodivost a vyjádří závislost odporu na teplotě - vypočte práci a výkon a účinnost elektrického proudu	Stejnosměrný proud elektrické pole elektrický proud, napětí, náboj Ohmův zákon

Elektrostatické pole**Dotace učebního bloku: 9**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zobrazí homogenní a nehomogenní elektrické pole pomocí indukčních čar - vysvětlí funkci a použití kondenzátorů - vypočte celkovou kapacitu při řazení kondenzátorů	kondenzátory, kapacita, řazení

Obvody stejnosměrného proudu**Dotace učebního bloku: 9**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjmenuje základní členy elektrických obvodů - určí vlastnosti zdrojů - řeší elektrické obvody pomocí Kirchhoffových zákonů - vypočte celkový odpor při řazení rezistorů - zná důsledky řazení elektrických zdrojů, které dokáže uplatnit v technické praxi	Elektrické zdroje, spotřebiče Kirchhoffovy zákony

Magnetické pole**Dotace učebního bloku: 9**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • objasní vznik a příčiny mg. pole • popíše mg. pole pomocí zákl. • vyjádří závislost mg. pole na prostředí • rozdělí podle vlastností mg. materiály • zná použití jednotlivých materiálů v technické praxi • objasní pojem hystereze	Příklady magnetických polí, magnetické vlastnosti látek

Elektromagnetická indukce**Dotace učebního bloku: 8**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • popíše jev pomocí pokusu a odvodí indukční zákon • objasní pojmy vlastní a vzájemná indukčnost	Cívka

Obvody střídavých proudů**Dotace učebního bloku: 22**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • objasní vznik střídavého proudu s harmonickým průběhem • odvodí vztah pro výpočet střední a efektivní hodnoty střídavého proudu • popíše vlastnosti třífázové soustavy	Rezistor, kondenzátor, cívka v obvodu se střídavým proudem, sériová, paralelní kombinace, rezonanční obvody, třífázové obvody

2. ročník**2 týdně, P****Polovodiče****Dotace učebního bloku: 16**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • vysvětlí princip polovodiče, typ P a N • zná použití polovodičových součástek • popíše funkční principy jednotlivých elektrických součástek	Polovodiče s vlastní a nevlastní vodivostí, PN přechod, polovodičové součástky, dioda tranzistor tyristor

Elektronické obvody**Dotace učebního bloku: 12**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: popíše funkční principy jednotlivých elektrických obvodů	usměrňovač měnič stabilizátor střídač.

Elektrické stroje**Dotace učebního bloku: 18**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozliší jednotlivé elektrické stroje - popíše funkční principy jednotlivých strojů - vyjmenuje jednotlivé části elektrických strojů - posoudí vhodnost použití - vyjadřuje základní požadavky na elektrické rozvody a přípojky pro menší stroje či zařízení (napětí, příkon, velikost jističe, typ zásuvky, potřebu např. nevýbušného provedení rozvodu apod.)	transformátor, stejnosměrný stroj, asynchronní stroj, synchronní stroj, elektromagnet, komutátorový motor stejnosměrný motor.

Elektrické přístroje**Dotace učebního bloku: 10**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozliší jednotlivé elektrické přístroje - popíše funkční principy jednotlivých přístrojů - vyjmenuje jednotlivé části elektrických přístrojů	spínače, jistič, pojistka, proudový chránič, stykač, relé

Měření elektrických veličin**Dotace učebního bloku: 10**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - měří základní elektrické veličiny - vypracovává protokoly a prezentuje své výsledky měření - zapojí elektrické obvody podle schémat - dodržuje zásady při práci s elektrickým proudem	měřicí přístroje, chyby měření, měření rezistorů, měření kondenzátorů, měření cívek, měření zesilovačů, měření polovodičových součástek, měření usměrňovačů.

Kontrola a měření

Charakteristika předmětu

Obecné cíle

Výuka kontroly a měření má na středních odborných školách funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání. Rozvíjí a prohlubuje pochopení náročnosti odborných předmětů vyučovaných prakticky po celou dobu studia. Dovoluje žákům pochopit praktickou činnost při měření a kontrole prakticky všech oblastí techniky. Poznají celou škálu měřidel a podmínek měření, ověří si metody zkoušení materiálů a to po jak po stránce technologických, tak mechanických vlastností.

Osvojené metody měření, pojmy, vztahy a procesy jim pomáhají proniknout hlouběji do podstaty oboru a propojovat jednotlivé oblasti kontroly a měření s oblastí řízení jakosti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- zpracovávat a vyhodnocovat výsledky měření
- zapisovat výsledky měření a zpracovávat protokoly o měřeních
- používat k činnostem výpočetní techniku, včetně programů
- vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů (diagramů, tabulek a internetu)
- naučit se přesnosti a preciznosti ve vyjadřování a to jak po technické stránce, tak v oblasti odborné
- používat pomůcky – odbornou literaturu, internet, kalkulátor a rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje vzdělávání předmětu kontrola a měření k tomu, aby žáci získali:

- motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Pojetí výuky

Přístup pedagoga i obsah učiva bude volen tak, aby u žáka po vzdělávacím procesu

- převládaly pozitivní emoce.
- Při výuce budou využívány moderní vyučovací metody, které zvyšují motivaci a efektivitu a tedy i kvalitu vzdělávacího procesu.

Vedle tradičních metod vyučování (výklad, vysvětlování, demonstrace intelektuální i psychomotorické dovednosti a způsobilosti, procvičování pod dohledem učitele, drilu a učení pro zapamatování) se budou také zavádět:

- - diskuse
- skupinová práce žáků
- projekty a samostatné práce (teoretické i praktické řešení problému, studium literatury, praktická
- činnost týkající se skutečného života, cvičení dovedností, tvořivá činnost)
- metoda objevování a řízeného objevování
- rozvíjení tvořivosti a vynalézavosti
- učení se z textu a vyhledávání informací
- učení se ze zkušeností
- samostudium a domácí úkoly
- návštěvy, exkurze a jiné metody

To vše umožní, aby žáci uměli:

- používat správně pojmy metrologie a řízení jakosti
- zvolit pro řešení úkolu odpovídající měřicí postupy a techniky
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění pro řešení
- správně používat a převádět jednotky

- nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a využít pro konkrétní řešení
- provést reálný odhad výsledku řešení úkolu
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků
- vyjadřovat se přesně a srozumitelně
- formulovat a obhajovat své názory
- využívat PC, které jsou na škole a vhodný software (CAD systémy, Excel,)
- zpracovávat jednoduché odborné texty a materiály.
- V každém ročníku jsou zařazena praktická cvičení vždy k jednotlivým okruhům tak, aby navazovala na výklad látky a možnosti laboratoří.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci budou hodnoceni objektivně, tak aby hodnocení mělo motivační charakter.

Hodnocení se bude řídit klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Ke každé oblasti měření bude zařazena ověřovací kontrolní práce a žákům, kteří v této práci dosáhli špatných výsledků, bude umožněno ústní přezkoušení, které bude průběžně zařazováno po celý školní rok.

V každém pololetí budou zařazeny dvě čtvrtletní písemné práce.

Při pololetní klasifikaci budou vyučující vycházet nejen z výsledků písemného a ústního zkoušení, ale i z celkového přístupu žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

Při klasifikaci bude brán zřetel i na kvalitu zpracování výsledků jednotlivých měření v odevzdávaných protokolech.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Žáci by si měli v hodinách kontrola a měření osvojit nástroje k pochopení světa a

rozvinout dovednosti potřebné k učení se, naučit se vyrovnávat s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech a být připraveni řešit úkoly nutné pro povolání, pro které jsou připravováni.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Informační a komunikační technologie

3. ročník

2 týdně, P

Měření základních fyzikálních a technických veličin**Dotace učebního bloku: 15**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - měří teplotu, tlak, vlhkost aj. fyzikální veličin - uplatňuje při měřeních znalost základů metrologie a teorie chyb - zapisuje, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření - využívá k uvedeným činnostem výpočetní techniku s příslušnými aplikačními programy - zná základní zásady a normy v oblasti řízení a certifikace jakosti výrobků	měření teploty, tlaku a vlhkosti vzduchu základní principy měření a měřidel záznamy o měření

Měření rozměrů**Dotace učebního bloku: 15**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - měří s potřebnou přesností délky různými měřidly a měřicími přístroji - uplatňuje při měřeních znalost základů metrologie a teorie chyb - zapisuje, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření - využívá k uvedeným činnostem výpočetní techniku s příslušnými aplikačními programy - zná základní zásady a normy v oblasti řízení a certifikace jakosti výrobků	Principy měřidel a jejich přesnost Přímá a nepřímá měření Záznam hodnot jejich zpracování a porovnání s tolerancemi Mechanizace a automatizace měření

Měření úhlů, tvarů, jakosti povrchu a vzájemnou polohu**Dotace učebního bloku: 15**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - měří úhly, tvary, jakost povrchu a vzájemnou polohu ploch a prvků - uplatňuje při měřeních znalost základů metrologie a teorie chyb	měřidla na uvedené veličiny

• zapisuje, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření • využívá k uvedeným činnostem výpočetní techniku s příslušnými aplikačními programy	
--	--

Mechanické a technologické vlastnosti materiálů**Dotace učebního bloku: 15**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • kontroluje výsledky tepelného či chemicko-tepelného zpracování • zapisuje, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření • využívá k uvedeným činnostem výpočetní techniku s příslušnými aplikačními programy	Pevnost, tažnost, kontrakce, modul pružnosti Vliv teploty na vlastnosti materiálů Vrubová houževnatost a mez únavy Tvrdost materiálů

Zkoušky bez porušení materiálu**Dotace učebního bloku: 6**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • zná možnosti použití zkoušek povrchových a vnitřních vad bez porušení materiálu • zapisuje, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření • využívá k uvedeným činnostem výpočetní techniku s příslušnými aplikačními programy	Ultrazvuk, gama a RTG záření, magnetické fluorescenční metody

4. ročník

2 týdně, P

Zkoušky provozních materiálů

Dotace učebního bloku: 10

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	Hustota a viskozita motorových olejů

Souborná měření na strojích

Dotace učebního bloku: 18

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - měří plochy, objemy, otáčky, rychlosti proudění, průtoky apod. - uplatňuje při měřeních znalost základů metrologie a teorie chyb - zapisuje, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření - využívá k uvedeným činnostem výpočetní techniku s příslušnými aplikačními programy	Kompresory Radiální a axiální ventilátor Torzní kyvadlo Odstředivé čerpadlo Dynamické vyvažování Diagnostika spalovacích motorů

Měření vybraných strojních součástí

Dotace učebního bloku: 20

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - uplatňuje při měřeních znalost základů metrologie a teorie chyb - zapisuje, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření - využívá k uvedeným činnostem výpočetní techniku s příslušnými aplikačními programy	Závity Ozubená kola Vačky

Komplexní proměření součástí a nástrojů

Dotace učebního bloku: 10

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - uplatňuje při měřeních znalost základů metrologie a teorie chyb - zapisuje, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření - využívá k uvedeným činnostem výpočetní techniku s příslušnými aplikačními programy	hřídele s pastorkem soustružnické nože kotoučové frézy

Programování CNC

Charakteristika předmětu

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vzdělávání předmětu programování je poskytnout žákům teoretické znalosti a dovednosti. Učí je převádět znalosti z teoretických předmětů na konkrétní činnost. Potvrzovat konkrétními pracovními, kontrolními a měřicími postupy správnost a pravdivost informací získaných ve výuce. Teoretickou práci s CNC stanicemi se žáci učí základům programování CNC strojů, čímž získávají základy pro pochopení složitějších technologií. Vyučování předmětu úzce navazuje na pracovní vyučování CAD systémy a ostatní odborné předměty. Uplatňování mezipředmětových vztahů programování CNC strojů s těmito předměty vytváří princip spojení teorie s praxí a spojení školy s praktickým životem.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat zásady bezpečné práce a první pomoci
- spojovat teorii a praxi s jednotlivými technologickými operacemi
- posoudit vliv technologických parametrů na dosahované výsledky
- provádět základní operace ručního a strojního programování CNC strojů
- používat základní pomůcky, volit odpovídající nástroje
- ovládat CNC stroje, sestavit, naprogramovat a odladit CNC program
- generovat programy podle obrysu

Charakteristika učiva

Učivo v předmětu je rozplánováno do jednoho ročníku a navazuje přímo na předmět praxe.

Pojetí výuky

V předmětu převažuje výuka formou samostatné práce pod vedením vyučujícího, v případě potřeby se uplatňuje i týmový práce. Důraz je kladen na osvojení si správných návyků, dovedností a postupů, na samostatnost a iniciativu žáka. Žák pracuje podle pokynů vyučujícího, využívá odbornou literaturu, technické výkresy, pracovní postupy, počítačové a informační technologie.

Hodnocení výsledků žáků.

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem školy a v předmětu programování CNC ověřuje teoretické znalosti a dovednosti, které žáci v průběhu studia získali. Hodnocena je správnost pracovního postupu a kvalita provedení konečného výsledku při programování konkrétního zadání.

Žáci budou hodnoceni objektivně a tak, aby je hodnocení motivovalo k dobrým výsledkům. Při pololetní klasifikaci budou vyučující vycházet z celkového přístupu žáka k vyučovacímu procesu a k jeho plnění studijních povinností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat.

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence - žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhájí své názory a řešení, respektuje názory ostatních v týmu. Umí se orientovat v pracovních postupech a písemných zadáních.

Personální kompetence – žák se učí efektivně pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky, využívat ke svému vzdělávání zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností, učí se přijímat hodnocení svých výsledků ze strany spolužáků i pedagogických pracovníků, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

Sociální kompetence – žák se učí přijímat a odpovědně řešit zadané úkoly, nezaujatě zvažuje návrhy druhých, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Samostatnost při řešení úkolů – žák si osvojuje schopnost porozumět zadání úkolů, určit prostředky a způsoby vhodné pro jeho uplatnění, využívat vědomostí, dovedností a zkušeností získaných dříve. Praktickou činností se učí přesnosti a pečlivosti, osvojuje si pracovní postupy a návyky potřebné při programování CNC strojů.

Pracovní uplatnění – žák získává přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání, připravuje se být schopen přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti - žák je veden k tomu, aby na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností měl vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti.

Člověk a životní prostředí – žák si osvojuje a třídí názory na spotřebu energie, na používané technologické metody a pracovní postupy, které jsou šetrné k životnímu prostředí,

Občan v demokratické společnosti- žák je veden k tomu, aby na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností měl vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

3. ročník

2 týdně, P

Seznámení se stroji, propojení, spuštění, aktivace řídicích systémů

Dotace učebního bloku: 1

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy - čte výkresy součástí, vyčte z nich tvar součástí, jejich délkové rozměry a úhly, jejich dovolené úchyly, úchyly geometrického tvaru a vzájemné polohy jejich ploch a prvků, jakost a úpravu povrchu součástí, jejich tepelné zpracování a další požadavky - je seznámen se stroji a systémy na naší škole - popíše základní celky CNC strojů a jejich funkci	Úvod do programování obráběcích strojů. Seznámení se stroji na škole a jejich řídicími systémy. Spuštění strojů a jejich ukázka, spojená s aktivací systémů.

Režimy provozu řídicích systémů.

Dotace učebního bloku: 1

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: Pozná režimy provozu řízení.	Ovládací prvky strojů a řídicích systémů. Ruční režim. Režim CNC

Upínání a seřizování nástrojů, korekce.

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zvládá upínání a seřizování nástrojů na stroji CNC - popíše systémy uložení a upínání nástrojů, způsoby jejich kódování a seřizování	Náradí na upínání nástrojů. Načtení korekcí nástrojů. Vkládání korekcí do programu.

Ruční řízení.**Dotace učebního bloku: 1**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: umí ovládat stroje CNC v ručním režimu	Výměna nástrojů. Ustavování nástrojů. Seřizování upínacího zařízení.

Seznam funkcí.**Dotace učebního bloku: 4**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: zná příkazy a funkce používané u řídicích systémů	Funkce G. Funkce M. Chybová hlášení A. Parametry I,J,K,L,S,D.

Volba počátku souřadného systému.**Dotace učebního bloku: 2**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: je schopen zvolit vhodné umístění nulového bodu	Volba postupu obrábění. Nulový bod obroku. Ustavení nástroje do souřadného systému.

Zápis programu, operace s programem.**Dotace učebního bloku: 20**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zvládá zápis programu a operace s programem - ověřuje vytvořené programy pomocí dráhové, grafické a pohybové simulace a v případě potřeby je upravuje	Čtení výkresu. Volba postupu. Tvorba programu, oživení programu. Odladění programu.

Tvorba a odladění programu.**Dotace učebního bloku: 35**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: umí vytvořit programy pro součásti různé složitosti	Tvorba programu na běžné součásti. Tvorba programu na souměrné součásti. Tvorba programu na rotační součásti. Tvorba programu ve více hladinách.

4. ročník

2 týdně, P

Opakování probraných témat – programování na strojích EMCO

Dotace učebního bloku: 14

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - čte výkresy součástí, vyčte z nich tvar součástí, jejich délkové rozměry a úhly, jejich dovolené úchylky, úchylky geometrického tvaru a vzájemné polohy jejich ploch a prvků, jakost a úpravu povrchu součástí, jejich tepelné zpracování a další požadavky - umí programovat stroje EMCO	Funkce G, M, chybová hlášení A, zadání, význam, odstranění. Cykly používané na strojích EMCO. Tvorba programu pro stroje EMCO.

Software pro podporu programování strojů CNC

Dotace učebního bloku: 14

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - využívá k práci s konstrukční a technologickou dokumentací výpočetní techniku s příslušnými aplikačními programy - je seznámen se software podporující programování strojů CNC na naší škole - vytváří na strojích zadáváním z řídicího panelu v rámci dílenského programování nebo přenosem CAD tvarů do CAM software programy pro obráběcí operace technologicky nesložitých obrobků - vytváří na PC programy pro obráběcí operace technologicky složitějších obrobků	Seznámení s výčtem programů pro podporu programování na strojích CNC. Ukázky programů Kovoprog 2.7, Kovoprog 4. 10., MTS, Surfcam. Zadávání, vstupy, výstupy programu.

Programování systému Heidenhain 426, Heidenhain 530

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: zná a umí ovládat prostředí a správu systému Heidenhain iTNC 530	Seznámení se systémem. Spouštění systému, jednotlivé části systému a jejich prostředí. Způsoby programování – Dialogový způsob, Din – ISO, Smart programování.

Programování pomocí dialogového programování

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: osvojí si postup programování v dialogu	Základy, správa souborů – adresáře, cesty, funkce správy souborů. Otevírání programu, zadávání programu. Zadávání BLM FORMU. Vložení nástroje do tabulky nástrojů, do programu z tabulky, TOOL DEF.

Heidenhain programování obrysů

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: zvládá programování obrysů	Tvary dráhy pronajetí odjetí APPR, DEP. Dráhové pohyby přímka, skosení, kruhový oblouk, zaoblení rohů. Dráhové pohyby polární programování.

Heidenhain programování s cykly

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: při programování používá cykly	Použití soft kláves – výpis pomocí GOTO. Dialogy cyklů editace parametrů. Volání cyklů, aplikace cyklů.

Volné programování FK

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: zvládá volné programování FK	Použití volného programování FK. Grafika volného programování FK. Dráhové pohyby volného programování FK.

Práce s podprogramy- bloky

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: je schopen používat SL cykly	Definování bloku, práce s bloky. Volání bloků, aplikace bloků. SL-cykly.

Konstruování v CAD

Charakteristika předmětu

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět se zabývá rozvíjením představivosti a technického myšlení žáků ve spojení se softwarovými produkty podporujícími konstruování ve 2D a 3D, návrhy těles a sestav a produkty pro tvorbu technické dokumentace.

Výuka předmětu má za úkol vzdělat žáky v oblasti tvorby technické dokumentace tak, aby se mohli po absolvování studia uplatnit především v oblasti konstruování strojů. Má také funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání. Je předmětem, který poukazuje na praktické využití poznatků získaných v předmětech, jako jsou technická dokumentace, stavba a provoz strojů, strojírenská technologie, informační technologie, základy ekologie, mechanika, elektrotechnika, automatizace, chemie. Vytváří technickou gramotnost žáků. Poznatky z jiných předmětů nejenom využívá, ale dává je do souvislostí a poukazuje na jejich praktický význam. Vytváří předpoklady, aby žáci přijali CAD systémy jako pracovní nástroje usnadňující tvorbu konstruování, uvědomovali si nutnost zdokonalování si odborných znalostí a vnímali přínos CAD systémů jako část celkové koncepce CA technologií v návrhu a výroby nového výrobku.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět konstruování v CAD patří do obsahového okruhu projektování a konstruování. Obsah učiva je volen tak, aby si žáci uvědomovali využitelnost nových poznatků, dovedností a technologií v dalších předmětech, v dalším studiu a při výkonu povolání. Učivo předmětu je rozděleno do tří ročníků a několika tematických celků. První tematický celek ve druhém ročníku žáka naučí 2D kreslení v součinnosti s předmětem technická dokumentace.

Další tematické celky jsou rozvrženy do tří ročníků. Žáci se učí tvořit objemové modely reálných součástí a jejich sestav a generovat z nich výkresy. Další témata zahrnují zkoumání a řešení konstrukční problémů, volbu materiálů, dimenzování součástí v návaznosti na předmět stavba a provoz strojů s důrazem na využití normalizovaných součástí a nakupovaných celků. Pro zvýšení adaptability žáků je také zařazen další program 3D modelování, se kterým se žáci seznámí.

V oblasti citů, postojů, hodnot a kompetencí směřuje výuka k tomu, aby žáci:

- přijali CAD systémy jako pracovní nástroje usnadňující tvorbu technické dokumentace a konstruování
- uvědomovali si nutnost trvalého zdokonalování a doplňování si odborných znalostí
- vnímali přínos CAD systému jako část celkové koncepce CA technologií v návrhu a výroby nového výrobku
- pracovali pečlivě a kvalitně, uvědomili si, že výsledky jejich práce budou vidět v celém výrobním procesu a dočkají se všeobecného hodnocení

Pojetí výuky

Žáci budou seznámeni se základy moderních verzí CAD systémů, které jsou ve velké míře používány v praxi. Předmět bude zařazen od druhého ročníku tak, aby žáci mohli nabyté znalosti a dovednosti využít při konstruování ve vyšších ročnících. Výuka bude probíhat jako cvičení v odborné učebně formou výkladu, při výkladu bude použit projektor, výkresy strojních součástí a sestav, ukázky skutečných strojních součástí a modely jednoduchých zařízení a mechanismů a ukázky řešených úloh. Žáci budou pracovat pod vedením učitele vlastním tempem podle zadání a bude jim nechán prostor pro samostatnou tvůrčí činnost. Při konstruování a navrhování bude brán zřetel na dodržování platných norem a prohlubování odborných znalostí. Do cvičení budou zařazovány jak dílčí, tak i komplexní praktické úlohy, kde budou žáci využívat všech dosud nabytých znalostí a dovedností a kde využijí i své odborné znalosti. Zadání zahrnou probíranou

látku a budou prakticky zaměřeny. Žáci budou vedeni k tvůrčí a samostatné práci vybrané úlohy (zejména navrhování sestav) budou řešeny jako týmová práce.

Výuka by měla být co nejvíce propojena s reálným prostředím mimo školu. Projekty budou žáci tvořit ve spolupráci s vyučujícími ostatních předmětů. Na konkrétních případech se žáci naučí využívat znalostí a dovedností získaných během studia a naučí se pracovat v týmu. Na základě projektů by si někteří žáci mohli vybrat i téma k vypracování své odborné práce k maturitě.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků se bude řídit klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Žáci budou hodnoceni tak, aby hodnocení mělo motivační charakter. Podklady pro hodnocení budou ověřovací praktické úkoly, které budou všichni žáci řešit souběžně a bude hodnocena nejen správnost a efektivita žákem zvoleného postupu řešení úlohy a použitých příkazů, správnost a estetická hodnota výkresů i splnění časových kritérií na vypracování úkolu. Klasifikace bude vycházet nejen z výsledků zkoušení žáka, ale bude zohledněn i přístup žáka k řešení jednotlivých úloh při procvičování učiva.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence – žák se srozumitelně a přehledně vyjadřuje v mluvených i psaných projevech při respektování platných norem a předpisů.

Personální kompetence – přijímá hodnocení svých výsledků samostatné práce ze strany učitele. Přijímá jeho rady i kritiky.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej.

Samostatnost při řešení úkolů – volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák se učí pracovat s běžným základním a novým programovým vybavením, učí se používat nový software, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z celosvětové sítě internet.

Aplikace matematických postupů – je schopen nacházet funkční závislost a využívat je. Pracovní uplatnění – žák získává přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání, připravuje se být schopen přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností měl vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti.

Člověk a životní prostředí

Žák si osvojuje a tříbí názory na spotřebu energie, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické.

Člověk a svět práce

Žák je veden tak, aby uvědomil důležitost konstrukční práce klasickými i moderními metodami a své vědomosti a dovednosti dovedl uplatnit na trhu práce.

Informační a komunikační technologie

Žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Informační a komunikační technologie

2. ročník

Ing. Lubomír Hejzlar, 0+2 týdně, P

Úvod do programu Solid Works (dále jen SW)

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák:		presentace tvorby v SW panel zkratk panely nástrojů orientace pohledů počátek souřadnicového systému, primární roviny nastavení systému dokumenty SW doplňkové moduly	
- je seznámen s možnostmi konstruování a postupy práce v CAD softwaru SW - orientuje se v základních přednastavených pojmech systému			
Průřezová témata		Přesahy do	Přesahy z
Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie			

Skicování

Dotace učebního bloku: 17

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák:		založení skici skicovací nástroje přímky, uzavřené křivky, polygony, kružnice, oblouky, elipsy, splainy pole, zrcadlení, odstřihávání geometrické vazby kótování skica nedefinovaná plně, definovaná, předdefinovaná skica parametricky určená	
- dovede založit skicu - umí vykreslit složitější skicu pomocí skicovacích nástrojů, geometrických vazeb a kót - zvažuje výhodu použití pole a zrcadlení - umí plně definovat skicu - umí vytvořit parametricky určenou skicu			
Průřezová témata		Přesahy do	Přesahy z
Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie			

Základy 3D modelování

Dotace učebního bloku: 45

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák:		model součásti vysunutím model součásti rotací model součásti vytvořený tvarovým nožem model součásti tažením profil tažený po trajektorii použití pole a zrcadlení kosmetický závit kotouč spojky objímkový třmen	
- vytváří součásti pomocí modelových nástrojů - edituje tvar a rozměry modelu - zkonstruuje podle zadání kotouč spojky a objímkový třmen			
Průřezová témata		Přesahy do	Přesahy z
Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie			

3. ročník

Ing. Lubomír Hejzlar, 0+2 týdně, P

Pokročilé 3D modelování

Dotace učebního bloku: 20

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vytváří strojní součásti s normalizovanými prvky - vytváří součásti na bázi spirály (pružiny, spirály) - vytváří konfigurace modelů - vytváří výrobky z plechu včetně jejich rozvinů	konstruování strojních součástí s využitím knihoven normalizované součásti modelování háku pastorková hřídel tvorba nemetrických závitů pružiny s proměnlivým průměrem a stoupáním konfigurace rozměrů plechové díly

Tvorba sestav

Dotace učebního bloku: 32

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - modeluje sestavy z jednotlivých komponentů pomocí 3D vazeb - používá normalizované součásti z knihoven - modeluje dílčí komponenty v prostředí sestav, kontroluje kolize komponentů, vytváří řezy sestavami - aplikuje funkci klopného bodu a těžiště v sestavě - zkonstruuje svěrák	vkládání dílů mating dílů modelování dílů v sestavě pole a zrcadlení součástí editace dílů v sestavě klopný bod a těžiště animace volných dílů svěrák stahovák

Výkresová dokumentace

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: vytváří výkresovou dokumentaci jednotlivých modelů a sestav, umí je prezentovat	formáty výkresů měřítko rozvržení pohledů na výkresu řezy, lokální řezy, detaily automatické – ruční kótování, popisy pozice kusovník, atributy

Svařované konstrukce

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vytváří modelovou a výkresovou dokumentaci dílů, svařovací soupravy a obráběcí sestavy, umí je prezentovat - zkonstruuje unášecí válec dopravníku dle zadání - umí sestojit 3D sketch pro svařovanou rámovou konstrukci - zkonstruuje svařovaný regál z jāklových profilů, dokladuje výkresovou dokumentací včetně tabulky přířezů	part – svařovací sestava – obráběcí sestava, modely part – svařovací sestava – obráběcí sestava, výkresová dokumentace druhy svarů a jejich značení na výkrese unášecí válec dooravníku 3D – sketch, svařovaná rámová konstrukce tabuka přířezů

4. ročník

Ing. Lubomír Hejzlar, 0+4 týdně, P

Úvod do programu Solid Works (dále jen SW)

Dotace učebního bloku: 42

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: - je seznámen se strategií tvorby větších konstrukčních celků tvořených dílčími podsestavami a vrcholovou sestavou - používá normalizované součásti z toolboxu - uplatňuje kontrolu správné funkce některých mechanismů pomocí simulace		návrh článkového dopravníku podle zadání – kompletní modelové zpracování s výkresovou dokumentací	
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z	
Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie			

Skicování

Dotace učebního bloku: 34

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: - dovede reagovat na požadavky konstrukce a editace jednodušších sestav podle přání zákazníka - umí konzultovat potřebné informace (předchozí bod)		spolupráce s místními podniky balící techniky (Velteko, Viking – Mašek, Nomatech) dílčí vyhotovení technické dokumentace podle zadaného úkolu	
Průřezová témata	Přesahy do		Přesahy z
Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie			

Základy 3D modelování

Dotace učebního bloku: 40

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Žák: - aplikuje nabyté znalosti s konstruováním na zadání praktické maturitní zkoušky - simuluje zatížení komponentů sestava a na tomto základě vyhodnocuje správnost pevnostních výpočtů		vypracování maturitní praktické úlohy podle pokynů zadavatele	
Průřezová témata	Přesahy do		Přesahy z
Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie			

Mechanika

Charakteristika předmětu

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Vzdělávání v oblasti mechaniky přispívá k hlubšímu pochopení fyzikálních zákonů a jejich následné aplikaci na poli statiky, pružnosti a pevnosti, kinematiky, dynamiky, termomechaniky a mechaniky tekutin. Ve svém důsledku umožňuje žákům lépe navrhovat stroje a jejich části včetně mechanismů a dále přijímat a používat nové technické objevy a moderní technologie jak v průmyslových odvětvích, tak v občanském životě.

Charakteristika obsahu učiva

Výuka mechaniky svým pojetím navazuje na fyzikální poznatky získané v základním vzdělávání a podstatným způsobem je rozvíjí. Zvládnutí předmětu Mechanika je zcela zásadní pro další profilující předměty, které na mechanice staví.

Pro řešení úloh mechaniky jsou do předmětu implementovány moderní informační technologie jako výkonný prostředek pro efektivní modelování mechanických procesů.

Zvýšená pozornost je věnována těm tematickým celkům, které mají zásadní význam pro průmyslovou praxi (např. statika; pružnost a pevnost; kinematika; dynamika; termomechanika; mechanika tekutin).

Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím ukončení student:

- správně používal pojmy, vztahy, jednotky, grafy a diagramy z oblasti mechaniky;
- rozlišoval výpočtové modely a realitu;
- aplikoval výpočtové modely a jejich řešení na zadaných úlohách;
- uměl řešit úlohy mechaniky a opatřovat si k tomu vhodné informace;
- používal obecné poznatky k vysvětlení konkrétních mechanických jevů;
- dokázal samostatně aplikovat zákony mechaniky na zadaných úlohách, uměl zpracovávat a vyhodnocovat získané výsledky a vyvozovat z nich závěry;
- uplatňoval získané poznatky mechaniky v odborné průmyslové praxi, dalším vzdělávání i v běžném občanském životě.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem. Zvládnutí požadavků je ověřováno prostřednictvím opakovacích písemných prací a testů k hlavním tématům i průběžnými kontrolními testy. Žák je minimálně jednou za klasifikační období zkoušen též ústně, přičemž je hodnoceno nejen osvojení si probraného učiva, ale i jeho schopnost technicky správně se vyjadřovat. Do hodnocení je zahrnuta i jeho aktivita v hodinách a postoj při řešení kolektivních i individuálních zadání. Učitel usiluje o rozvoj jeho schopností vlastního sebehodnocení.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Přínos předmětu je realizován tím, že žáci jsou vedeni k aktivitě, odpovědnosti při řešení úkolů, k diskusím a kritickému hodnocení své práce.

Člověk a životní prostředí

Při řešení úkolů jsou žáci vedeni k uplatňování takových metod a konstrukčních řešení, které jsou šetrné k životnímu prostředí a poukazují na energetické nenáročnosti

Člověk a svět práce

Žáci jsou vychováni k tomu, aby své vědomosti a dovednosti dokázali uplatnit na trhu práce. Jsou vedeni k samostatnosti, k vyjadřování a obhajování vlastních myšlenek na základě získaných poznatků a k odborné komunikaci. Učí se také naslouchat jiným názorům a hledat kompromisní řešení.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k používání prvků moderních informačních a komunikačních technologií a k jejich efektivnímu využívání v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

1. ročník**3 týdně, P****Úvod do statiky****Dotace učebního bloku: 30**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: základní terminologie statiky, jednotky	základní pojmy statiky, vektor skalár, síla a její určení, moment síly, silová dvojice a silový účinek, skládání a rozklad sil aplikace metod nahrazení sil

Silové soustavy a jejich rovnováha**Dotace učebního bloku: 22**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - podmínky rovnováhy silových soustav - navrhne konstrukční provedení styku několika prutů svařovaných a nýtovaných konstrukcí - navrhne koncepci jednoduchých příhradových konstrukcí - určuje síly v jednotlivých prvcích konstrukčních uzlů a prvky dimenzuje	nahrazení a rovnováhy různých soustav sil (obecné rovinné soustavy, obecné prostorové soustavy sil) vytváří samostatně složkové a momentové rovnice a identifikuje neznámé v získaných rovnicích řešení pasivních odporů a tření u strojních součástí

Uvolňování a rovnováha těles**Dotace učebního bloku: 12**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: řeší početními a grafickými metodami základní úlohy statiky a kinematiky	řešení samostatných úlohy rovnováhy těles v rovině i prostoru na základě znalosti aplikace uvolňování vazeb, stupňů volnosti a způsobů uložení

Soustavy těles**Dotace učebního bloku: 16**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: řeší početními a grafickými metodami základní úlohy statiky a kinematiky	statická určitost a pohyblivost řešení početně jednoduchých úloh rovinných prutových soustav Cremonův diagram

Těžiště**Dotace učebního bloku: 12**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: definice a význam těžiště, zjištění těžiště	definice pojmu těžiště řešení samostatných úloh nalezení těžiště a stability

Mechanická práce, výkon a účinnost**Dotace učebního bloku: 4**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: aplikování základních vztahů v příkladech	řešení samostatných úloh s využitím uvedených pojmů

Souhrnné opakování učiva**Dotace učebního bloku: 3**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: průběžně si upevňuje učivo	

2. ročník**2 týdně, P****Mechanická práce, výkon a účinnost****Dotace učebního bloku: 6**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: terminologie pružnosti a pevnosti	terminologie pružnosti a pevnosti prvky nosných konstrukcí, působení sil na tělesa deformace a jejich závislost na silách

Tah a tlak**Dotace učebního bloku: 5**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: relace mezi zatížením, deformacemi a napětím, úlohy s tahovým a tlakovým napětím	závislosti mezi zatížením, deformacemi a napětím určování mechanických vlastností materiálu řešení úloh s tahovým a tlakovým napětím

Prostý smyk**Dotace učebního bloku: 5**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	řešení úloh prostého smyku a stříhání materiálu

Průřezové charakteristiky**Dotace učebního bloku: 6**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: průřezové momenty, výpočet průřezových modulů u složených obrazců profilu	kvadratický a polární moment průřezu průřezové moduly v ohybu a krutu průřezové charakteristiky a způsoby výpočtů v tabulkách

Namáhání krutem**Dotace učebního bloku: 6**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - dimenzuje strojní součásti a prvky konstrukcí - provádí pevnostní kontrolu a kontrolu deformací strojních součástí a prvků konstrukcí	základní pojmy v oblasti krutu řešení samostatných úloh krutu u kruhových a nekruhových průřezů, pružiny

Namáhání ohybem**Dotace učebního bloku: 20**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - dimenzuje strojní součásti a prvky konstrukcí - provádí pevnostní kontrolu a kontrolu deformací strojních součástí a prvků konstrukcí	aplikace metody řezu při řešení nosníků normálová a smyková napětí při ohybu a řešení jejich deformací nosníky stejného napětí

Složená namáhání**Dotace učebního bloku: 6**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - dimenzuje strojní součásti a prvky konstrukcí - provádí pevnostní kontrolu a kontrolu deformací strojních součástí a prvků konstrukcí	kombinace normálových napětí kombinace normálových a tečných napětí řešení úloh ohybu a krutu kruhových hřídelů

Vzpěr**Dotace učebního bloku: 8**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - dimenzuje strojní součásti a prvky konstrukcí - provádí pevnostní kontrolu a kontrolu deformací strojních součástí a prvků konstrukcí	oblast pružného a nepružného vzpěru řešení úloh na vzpěrách

Kmitavé namáhání, únava materiálu**Dotace učebního bloku: 4**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: základní pojmy a příčiny únavových lomů, určení dynamické bezpečnosti	odborná terminologie příčiny únavových lomů, druhy cyklů Wohlerova křivka, Smithův diagram

3. ročník

2 týdně, P

Úvod do kinematiky

Dotace učebního bloku: 2

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: terminologie a význam kinematiky	terminologie kinematiky, dráha, odlehlost, rychlost, zrychlení úloha kinematiky

Kinematika bodu

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: kinematika bodu, práce s grafy	přímočarý rovnoměrný a rovnoměrně zrychlený pohyb znázornění vztahů do grafu křivočarý rovnoměrný a rovnoměrně zrychlený pohyb

Kinematika tělesa

Dotace učebního bloku: 4

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: příklady s rovinným pohybem posuvným, obecným a rotačním, skládání a rozkládání pohybů	rovinný pohyb posuvný, obecný a rotační, skládání a rozkládání pohybů

Kinematika soustavy těles

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: vypočítává převodové poměry jednoduchých a složených převodů, stanovuje základní veličiny kinematických mechanismů	stupně volnosti rovinných mechanismů převodové poměry, veličiny kinematických mechanismů klínové a klikové mechanismy

Úvod do Dynamiky

Dotace učebního bloku: 6

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: význam dynamiky, základní zákony	základní zákony dynamiky, setrvačná síla, impuls síly a hybnost, odstředivá a dostředivá síla, mechanická práce výkon, účinnost, mechanická energie, zákon zachování energie

Dynamika tělesa**Dotace učebního bloku: 8**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: dynamika posuvného a otáčivého pohybu tělesa, příklady na volný a vázaný pohyb	volný a vázaný pohyb dynamika posuvného a otáčivého pohybu tělesa

Mechanika tekutin**Dotace učebního bloku: 4**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - základní pojmy a význam mechaniky tekutin - řeší základní úlohy hydrostatiky, hydrodynamiky a termomechaniky	terminologie mechaniky tekutin: tekutina, kapalina, vzdušina, skutečná a ideální tekutina úloha mechaniky tekutin tlak, tlak v kapalině, statický tlak, absolutní tlak, podtlak a přetlak Pascalův a Archimédův zákon

Hydrodynamika**Dotace učebního bloku: 6**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: řeší základní úlohy hydrostatiky, hydrodynamiky a termomechaniky	základní terminologie rovnice kontinuity, Bernoulliho rovnice, ideální a skutečná tekutina dynamické účinky proudící kapaliny

Úvod do Termomechaniky**Dotace učebního bloku: 2**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: význam a základní pojmy termomechaniky	terminologie termomechaniky: teplota, teplo, tepelný výkon, teplotní roztažnost, skupenství látek úloha termomechaniky

Termodynamika plynů**Dotace učebního bloku: 6**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: příklady na vratné a nevratné změny stavu, grafické znázornění	vratné a nevratné změny stavu: izochronická, izobarická, izotermická a adiabatická

Oběhy techn. Význam, tepelných strojů**Dotace učebního bloku: 4**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: popis mechanismů technicky významných tepelných strojů	oběhy pístových spalovacích motorů turbíny, chladicí zařízení, tepelná čerpadla

Sdílení tepla**Dotace učebního bloku: 8**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: řešení základních úloh s tématem sdílení tepla	sdílení tepla sáláním, vedením a prouděním prostupy tepla různými typy stěn výpočty tepelných ztrát

Souhrnné opakování učiva**Dotace učebního bloku: 4**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: průběžně si upevňuje učivo	

Technická dokumentace

Charakteristika předmětu

Pojetí vyučovacího předmětu:

Obecné cíle

Cílem předmětu je rozvíjení prostorové představivosti a přispění k rozvoji technického myšlení žáků. Žáci se učí číst a zároveň kreslit technické výkresy z oblasti strojírenství podle platných norem s využitím jak klasických, tak moderních prostředků pro grafickou komunikaci. Zvládnutí učiva vytváří ucelený technický základ vědomostí a dovedností pro navazující studium odborných předmětů a zejména pro práci konstruktéra či projektanta, tj. pro navrhování strojních součástí a jednoduchých strojních celků.

Charakteristika učiva

Učivo je rozloženo do dvou ročníků. Bylo vybráno z obsahového okruhu projektování a konstruování a je rozděleno do tematických celků. V prvním ročníku se žáci seznamují obecně s pojmem technická normalizace a se základními normami pro tvorbu technické dokumentace. Osvojí si zásady promítání a rozvíjí prostorovou představivost. Další část je věnována kótování ve strojírenství, problematice lícování, volby uložení a principům předepisování přesnosti rozměrů a úhlů a geometrických tolerancí, předepisování jakosti povrchu a tepelného zpracování. Se zobrazováním a kótováním typických strojních součástí a konstrukčních prvků se žák seznamuje v dalším tematickém celku.

Ve druhém ročníku se žáci věnují kreslení svarů a kreslení součástí podle modelů a rozkreslování sestav, kreslení schémat a tvorbě další konstrukční a projektové dokumentace ve strojírenství. Další kapitola pojednává o kuželosečkách a rovinných křivkách z pohledu deskriptivní geometrie. Na závěr se žáci, v návaznosti na předmět konstruování v CADU, věnují kreslení výrobních výkresů ve 2D.

V oblasti citů, postojů, hodnot a kompetencí směřuje výuka k tomu, aby žáci:

- uvědomovali si nutnost trvalého zdokonalování a doplňování si odborných znalostí
- pracovali pečlivě a kvalitně, uvědomili si, že výsledky jejich práce budou vidět v celém výrobním procesu a dočkají se všeobecného hodnocení.

Pojetí výuky

Při výuce předmětu technická dokumentace jsou využívány běžné výukové metody (výklad, práce s odbornou literaturou a normami, katalogy výrobců, práce s elektronickými informacemi). K výuce je využívána didaktická technika a didaktické pomůcky – projektor, výkresy strojních součástí, schéma svarů a zařízení, ukázky skutečných strojních součástí a modely jednoduchých zařízení a mechanismů.

Dále je využíváno především samostatné práce žáků při řešení individuálních zadání. Zvláštní důraz je kladen na osvojování správných pracovních návyků – pečlivosti, přesnosti a přehlednosti technické dokumentace vytvářené klasickými, tak moderními prostředky ve 2D CAD systémech. Žák pracuje s platnými normami v oblasti strojírenství, orientuje se v nich, dokáže je vyhledávat a správně používat. Výsledky své práce dokáže obhájit před kolektivem.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem. Základem pro hodnocení žáka jsou kvalita výsledků a dodržování termínů při plnění individuálních zadání a případná spolupráce se spolužáky. Kromě těchto zadání jsou též využívána srovnávací zadání. Důraz je kladen zejména na správnost řešení, ale přihlíží se také ke grafické a estetické úrovni odvedené práce. Využíváno je i běžných způsobů hodnocení, jako je zkoušení a testování.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence – žák se srozumitelně a přehledně vyjadřuje v mluvených psaných projevech při respektování platných norem a předpisů.

Personální kompetence – přijímá hodnocení svých výsledků samostatné práce ze strany učitele. Přijímá jeho rady i kritiky.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej.

Samostatnost při řešení úkolů – volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák získává informace z otevřených zdrojů.

Pracovní uplatnění – žák je seznámen s důležitostí znalostí problematiky tvorby technické dokumentace pro jeho uplatnění na trhu práce.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami praxe. Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žák si osvojuje a třídí názory na spotřebu energie, na používané technologické metody a pracovní postupy, které jsou šetrné k životnímu prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů – vznik, druhy, zneškodňování, způsoby minimalizaci jejich vzniku a vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce

Technické kreslení podporuje jednoznačné a přesné vyjadřování, dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů. Žák řeší příklady praktické úlohy tematicky zaměřené.

Informační a komunikační technologie

Žák využívá prvků moderních informačních komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samotném řešení praktických úkolů.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Informační a komunikační technologie

1. ročník

3 týdně, P

Technická normalizace

Dotace učebního bloku: 16

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: zná druhy norem a jejich význam, druhy čar a jejich použití, formáty výkresů, měřítko, technické písmo	význam technického kreslení, literatura pomůcky, technika kreslení geometrické konstrukce, význam technické normalizace, ČSN, ISO, EN druhy technických výkresů, formáty, úprava, skládání druhy čar, měřítko, technické písmo

Technické zobrazování

Dotace učebního bloku: 20

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: zobrazuje součásti podle metod promítání		promítání na kolmé průmětny, do pomocné průmětny používání řezů a průřezů, zjednodušování, přerušování zobrazování strojních součástí
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
		Praxe 1. ročník BOZP

Kótování ve strojírenství

Dotace učebního bloku: 25

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: kreslí, kótuje a čte výkresy strojních součástí	základní pojmy, pravidla kótování, psaní kót kótování geometrických a konstrukčních prvků součástí kreslení a kótování součástí podle modelu

Předepisování přesnosti

Dotace učebního bloku: 20

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - umí volit uložení, určovat z norem mezní úchytky, počítat vůle a přesahy - předepisuje přesnost délek a geometrické tolerance	základní pojmy, soustavy uložení, určování vůlí a přesahů předepisování přesnosti délkových rozměrů a úhlů na výkresech předepisování přesnosti geometrických tolerancí všeobecné tolerance

Předepisování jakosti povrchu

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: stanovuje a předepisuje jakost a úpravu povrchu součástí, jejich tepelné zpracování a další požadavky	předepisování geometrických požadavků na součásti (drsnoti) předepisování povlaků předepisování tepelného zpracování

Výkresy součástí a sestavení

Dotace učebního bloku: 10

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zná potřebné náležitosti výkresů strojních součástí, umí vyplnit popisové - kreslí výkresy jednodušších sestavení, vypracovává k nim rozpisky součástí, kusovníky a další související dokumentaci - navrhne druhy polotovarů pro výrobu strojních součástí, prvků konstrukcí, nástrojů a nářadí, určuje rozměry polotovarů či předvýrobků	požadavky na výkresy součástí popisové pole volba materiálu součástí, polotovarů, hrubá a čistá hmotnost kreslení normalizovaných součástí na výkresech sestavení seznam položek na sestavě oddělený seznam položek

2. ročník

3 týdně, P

Kreslení strojních součástí

Dotace učebního bloku: 50

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - kreslí výkresy součástí – zobrazuje tvar součástí, kótuje jejich délkové rozměry a úhly, stanovuje jejich dovolené úchylky, úchylky geometrického tvaru a vzájemné polohy jejich ploch a prvků - předepisuje s využíváním norem, tabulek, katalogů, servisní dokumentace aj. zdrojů informací identifikační údaje normalizovaných strojních součástí a prvků	zobrazování a kótování součástí, konstrukčních prvků, spojů a převodů

Kreslení svarků

Dotace učebního bloku: 10

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: kreslí výkresy svarků a jejich součástí, volí druh materiálu a polotovar, volí přídavky na obrábění, tvoří seznam položek	označování svarů podle norem, kreslení a kótování svarků, jejich obrobení, povrchové úpravy seznam položek svarku

Kreslení výrobních výkresů

Dotace učebního bloku: 14

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: - kreslí náčrty součástí, jako podklad pro tvorbu originálů a zpracování výkresů ve 2D, volí přesnost, drsnost, materiály, tepelné zpracování atd. - vypracovává konstrukční dokumentaci strojních součástí a prvků konstrukcí, náradí, nástrojů, přípravků, měřidel aj. výrobních pomůcek pro strojírenskou výrobu		kreslení výrobních výkresů součástí podle modelů rozkreslování sestav
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
		Strojírenská technologie 2. ročník Polotovary normalizované

Schémata

Dotace učebního bloku: 8

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: kreslí schémata potrubí, kinematických a tekutinových mechanismů apod.	schematické značky potrubí a schémata značky kinematických mechanismů značky tekutinových mechanismů a schémata

Další konstrukční a základní projektová dokumentace

Dotace učebního bloku: 5

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: řeší dílčí úkoly při zpracování přípravné projektové dokumentace (např. technických zařízení budov, zařízení technologických pracovišť apod.)	studie projektového záměru technické podmínky strojů a zařízení návody k obsluze

Základ deskriptivní geometrie**Dotace učebního bloku: 4**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: zná a nakreslí druhy kuželoseček a rovinné křivky	kuželosečky vybrané rovinné křivky, evolventa cykloidy, Archimedova spirála

Programy pro podporu konstruování**Dotace učebního bloku: 8**

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák: využívá ke konstrukčním činnostem výpočetní techniku s příslušnými aplikačními programy		CAD programy a jejich význam kreslení, modifikace, kótování ve 2D CAD práce se šablonami kreslení výkresů podle náčrtů
Průřezová témata	Přesahy do	Přesahy z
		Konstruování v CADU 2. ročník Zpracování strojírenské výkresové dokumentace